

VYBRANÉ KAPITOLY Z PŘEPRAVY A LOGISTIKY VII

Přeprava nebezpečných věcí námořní dopravou

Citace:

Rathouský, B. (2025). *Vybrané kapitoly z přepravy a logistiky VII – Přeprava nebezpečných věcí námořní dopravou* [online].

Praha: VŠE. ISBN 978-80-245-2567-9. Available from: <https://doi.org/10.18267/tb.2025.rat.2567.9>

Ing. Bedřich Rathouský, Ph.D.

2025

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
Katedra logistiky

Vybrané kapitoly z přepravy a logistiky VII

Přeprava nebezpečných věcí námořní dopravou

Bedřich Rathouský

2025

© Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica – Praha 2025

ISBN 978-80-245-2567-9

DOI: 10.18267/tb.2025.rat.2567.9

<https://doi.org/10.18267/tb.2025.rat.2567.9>

Anotace

Skripta *Vybrané kapitoly z přepravy a logistiky VII – Přeprava nebezpečných věcí námořní dopravou* byla sepsána jako doplnění v současné době již existujících studijních materiálů k předmětům, jejichž výuku zajišťuje Katedra logistiky Fakulty podnikohospodářské VŠE v Praze.

Zejména jde o materiál (studijní literaturu) k předmětům vyučovaným v rámci vedlejší specializace **Logistika – mezinárodní přeprava a zasílatelství**, která je mezinárodně odborně akreditovaná Evropskou logistickou asociací (ELA). Jako doporučená literatura však mohou předkládaná skripta posloužit i pro další kurzy, jejichž výuku Katedra logistiky FPH, VŠE v Praze zajišťuje. Zde uváděný text se zaměřuje na odborný problémový okruh, jehož detailní zpracování dosud chybělo.

Je zde zpracována **problematika přepravy nebezpečných věcí v námořní dopravě**, jak ji upravuje Mezinárodní předpis pro přepravu nebezpečného zboží po moři (IMDG).

Obsah

1. Úvod	6
2. Přeprava nebezpečných věcí v NÁMOŘNÍ dopravě	7
2.1 Svazek 1 a Svazek 2 Předpisu IMDG	9
2.1.1 Část 1 – Všeobecná ustanovení	10
2.1.2 Část 2 – Klasifikace	25
2.1.3 Část 3 – Vyjmenování nebezpečných věcí, zvláštní ustanovení a vynětí z platnosti pro omezená množství	29
2.1.4 Část 4 – Ustanovení pro balení a cisterny	43
2.1.5 Část 5 – Postupy při odeslání	54
2.1.6 Část 6 – Konstrukce a zkoušení obalů, velkých nádob pro volně ložené látky (IBC), velkých obalů, přemístitelných cisteren, vícečlánkových kontejnerů na plyn (MEGC) a silničních cisternových prostředků	70
2.1.7 Část 7 – Ustanovení související s přepravními operacemi	75
2.2 Doplněk Předpisu IMDG	100
3. Seznam použité literatury	103
4. Seznam obrázků	104

1. Úvod

Cílem této publikace je poskytnout ucelený přehled o struktuře a obsahu **Mezinárodního předpisu pro přepravu nebezpečného zboží po moři IMDG (International Maritime Dangerous Goods Code)** – dále v textu této publikace jen „Předpis IMDG“, příp. jen „IMDG“. Spolu s e-skripty *Vybrané kapitoly z přepravy a logistiky IV – mezinárodní námořní přeprava a přeprava nebezpečných věcí* (Rožek & Rathouský; 2023) a *Vybrané kapitoly z přepravy a logistiky VI – přeprava nebezpečných věcí vnitrozemskou vodní dopravou* (Rathouský; 2024) doplňují logicky tato e-skripta **studijní materiály Katedry logistiky řešící velmi komplexní problematiku přepravy nebezpečných věcí v jednotlivých dopravních oborech.**

Problematicke **přepravy nebezpečných věcí v silniční dopravě a v železniční dopravě** – tj. znění Dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (**Dohoda ADR**) a Řádu pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečných věcí (**Řád RID**) se věnují Rožek & Rathouský (2023). Problematicke **přepravy nebezpečných věcí vnitrozemskou vodní dopravou**, tedy Evropské dohodě o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (**Pravidla ADN**) se – jak již bylo uvedeno výše – věnuje Rathouský (2024). Pro úplnost je možno podotknout, že problematiku přepravy nebezpečných věcí leteckou dopravou řeší **Technické podmínky ICAO**, potažmo příručka **IATA DGR** (Dangerous Goods Regulations).

Předpis IMDG je, analogicky k již zpracovaným právním předpisům (ADR, RID a ADN), svým rozsahem značně obsáhlým materiálem. Jedná o cca 600 stran textu, tabulek a obrázků, v nichž je důležité úplně vše, co je jejich obsahem. Nelze říci, že je některé ustanovení nepodstatné či dokonce opomenutelné. Studentům vedlejší specializace **Logistika – mezinárodní přeprava a zasilatelství** tak tato e-skripta poskytují komplexní studijní materiál. V případě potřeby dostudování témat, která zde nebyla detailně rozebrána, je třeba nahlédnout přímo do Předpisu IMDG. Na příslušné *kapitoly, podkapitoly, oddíly, pododdíly a odstavce*, v nichž je možné konkrétní detaily nelézt, je níže v textu vždy odkazováno. Pro snadnější orientaci ve vazbách mezi jednotlivými ustanoveními Předpisu IMDG je taktéž odkazováno na příslušnou stranu našeho textu. **Tato e-skripta komplexně představují strukturu celého Předpisu IMDG** s maximálním zřetelem na vyváženost představení jeho jednotlivých částí. Na příslušných místech je text doplněn obrázky bezpečnostních značek, jiných relevantních značení a schémat oddělování (separací), předepsaných pro přepravu nebezpečných věcí v námořní dopravě.

2. Přeprava nebezpečných věcí v námořní dopravě

Právním předpisem definujícím rámec (jednotná a závazná pravidla) přepravám nebezpečných věcí námořní dopravou je **Mezinárodní předpis pro přepravu nebezpečného zboží po moři IMDG (International Maritime Dangerous Goods Code)** – v praxi zpravidla zkráceně IMDG Code, případně jen IMDG. První IMDG Code (resp. česky „Pravidla IMDG“) vznikl v roce 1965. Od 1. ledna 2004 je podle **Úmluvy SOLAS (*International Convention for the Safety of Life at Sea*; Mezinárodní úmluva o bezpečnosti lidského života na moři)** IMDG závazný pro všechny signatářské státy Úmluvy SOLAS.

Analogicky k předpisům ADR, RID nebo ADN je – pro zajištění reflexe technického a technologického pokroku (ale například i vzniklých nehod) – IMDG Code **každé dva roky aktualizován**. Aktuálně poslední změna byla provedena letos (rok 2025) – tzv. **Amendment 42-24 („IMDG 2024 Edition“)**. Pro rok 2025 zůstává v platnosti i předchozí znění Předpisu IMDG (**Amendment 41-22; „IMDG 2022 Edition“**) s tím, že znění IMDG 2024 je pro letošní rok *dobrovolné* a od 1. ledna 2026 se pak znění Předpisu IMDG 2024 stává *závazné*.

K výše uvedenému lze ještě doplnit, že vůbec **první počín na poli standardizace (sjednocování) podmínek přepravy nebezpečných věcí v námořní dopravě** nastal již v roce 1929 při přípravě první Úmluvy SOLAS (HZ-Containers, 2025).

Základní struktura Předpisu IMDG je tato:

- **Svazek 1**, který obsahuje Části 1, 2, 4, 5, 6 a 7;
- **Svazek 2**, který obsahuje část 3;
- **Doplňk**.

Pro zachování logického pořadí částí Předpisu IMDG, budou níže v kapitole 2.1 jeho jednotlivé části představeny vzestupně od první po sedmou. Poté se budeme věnovat *Doplňku* Předpisu IMDG – v kapitole 2.2, od str. 100 této publikace.

Kromě výše uvedeného má Předpis IMDG ještě **úvodní část**, v níž je, mimo jiné, uveden **historický kontext vzniku Předpisu IMDG** (výběr):

- přeprava nebezpečných věcí po moři je právně upravena, aby se přiměřeným způsobem **předcházelo zranění osob nebo poškození plavidel** a jejich **nákladu**; přeprava látek znečišťujících moře je právně upravena především proto, aby se předcházelo **poškození mořského prostředí**;
- cílem IMDG Code je **zvýšit bezpečnost přepravy nebezpečných věcí a současně usnadnit volný pohyb zboží** bez omezení a zabránit znečištění životního prostředí;
- po celá léta činily mnohé přímořské státy opatření k regulaci přepravy nebezpečných věcí po moři – různé **předpisy, zákony a obvyklé postupy** se však ve svém rámci vzájemně

lišily, a zejména v **identifikaci a označování** takových věcí; jak používaná **terminologie**, tak i **ustanovení pro balení a ukládání nákladu** se stát od státu lišily a vytvářely obtíže pro všechny přímé nebo nepřímé účastníky přepravy nebezpečných věcí po moři;

- potřeba mezinárodní právní úpravy přepravy nebezpečných věcí po moři byla uznána **Mezinárodní konferencí o bezpečnosti života na moři (SOLAS)** v roce **1929**, která doporučila, aby příslušná pravidla měla mezinárodní účinnost; klasifikace nebezpečných věcí a některá všeobecná ustanovení týkající se jejich přepravy v plavidlech byly přijaty Konferencí SOLAS v roce **1948** (tato konference také doporučila další zkoumání s cílem vypracování mezinárodních předpisů);
- Hospodářská a sociální rada OSN (**ECOSOC** = *United Nations Economic and Social Council*) jmenovala ad hoc **Výbor expertů pro přepravu nebezpečných věcí** (Výbor expertů OSN), který se aktivně zabýval mezinárodními aspekty přepravy nebezpečných věcí všemi druhy dopravy; tento výbor dokončil v roce **1956** zprávu zabývající se **klasifikací, seznamem a označováním nebezpečných věcí, jakož i přepravními doklady** vyžadovanými pro takové věci; tato zpráva, s následnými úpravami, nabídla všeobecný rámec, ve kterém mohly být existující předpisy harmonizovány a dále vyvíjeny – přitom bylo hlavním cílem **dosažení celosvětové jednotnosti předpisů pro přepravu nebezpečných věcí** po moři, jakož i jinými druhy dopravy;
- jako další krok k uspokojení potřeby mezinárodních pravidel pro přepravu nebezpečných věcí v plavidlech Konference SOLAS v roce **1960**, kromě určení všeobecného rámce ustanovení v kapitole VII Úmluvy SOLAS, vyzvala IMO (dokumentem „*Doporučení 56*“), aby provedla **studie za účelem vytvoření unifikovaného mezinárodního předpisu pro přepravu nebezpečných věcí po moři**; tyto studie se budou provádět ve spolupráci s UN výborem expertů a musí vzít v úvahu existující námořní praxi a postupy; Konference SOLAS dále doporučila, aby byl unifikovaný předpis vypracován **IMO (*International Maritime Organization*; Mezinárodní námořní organizace)** a aby byl přijat vládami, které jsou smluvními stranami **Úmluvy 1960**;
- k zavedení *Doporučení 56* jmenoval **Výbor pro námořní bezpečnost (MSC** = Maritime Safety Committee; **poznámka autora:** nezaměňovat zkratku Výboru používanou v této publikaci se jménem rejdaře „MSC“ – *Mediterranean Shipping Company*) pracovní skupinu sestavenou z těch států, které mají značné zkušenosti v přepravě nebezpečných věcí po moři; předběžné návrhy pro každou třídu látek, materiálů a předmětů byly poté podrobeny důkladnému zkoumání pracovní skupinou, aby se vzaly v úvahu zkušenosti a postupy více námořních států a aby bylo možno učinit IMDG Code v co možná nejširší míře přijatelným; nový Mezinárodní námořní řád pro nebezpečné věci (IMDG Code) byl schválen MSC a doporučen vládám Shromážděním IMO v roce **1965**;
- během další konference SOLAS, která se konala v roce **1974**, zůstala kapitola VII Úmluvy SOLAS v podstatě nezměněna; od tohoto data vstoupilo v platnost několik změn kapitoly VII přijatých MSC; přes výzvu obsaženou v odkazové poznámce v předpisu 1 kapitoly VII měl vlastní **IMDG Code až do 31. prosince 2003 pouze doporučující status**;
- na **Mezinárodní konferenci o znečišťování moří** (v roce 1973), byla uznána nutnost chránit mořské prostředí a dále bylo uznáno, že **je nutno minimalizovat úniky znečišťujících**

látek přepravovaných po moři v balené formě, k nimž dochází z nedbalosti nebo v důsledku nehody – k tomu byla vypracována a konferencí přijata ustanovení, která jsou obsažena v příloze III *Mezinárodní úmluvy o zabránění znečišťování z plavidel*, 1973, pozměněné protokolem z roku 1978 týkajícím se této úmluvy (MARPOL; International Convention for the Prevention of Pollution from Ships);

- *Výbor pro ochranu mořského prostředí (MEPC; Marine Environment Protection Committee)* rozhodl v roce 1985, že příloha III bude implementována do celého IMDG Codu; toto rozhodnutí bylo podpořeno rovněž *Výborem pro námořní bezpečnost (MSC)* v roce 1985; od tohoto data vstoupilo v platnost několik změn přílohy III k MARPOL;
- v roce 1996 schválil MSC, že **IMDG Code bude restrukturalizován shodně s formátem Vzorových předpisů OSN**; shodnost formátu Vzorových předpisů OSN, IMDG Codu a jiných předpisů pro přepravu nebezpečných věcí (Dohody ADR pro silniční dopravu, Řádu RID pro železniční dopravu či Pravidel ADN pro vnitrozemskou vodní dopravu) má za cíl podporovat snadnou použitelnost předpisů pro jejich uživatele, jejich dodržování a bezpečnou přepravu nebezpečných věcí;
- v roce 2002 přijal MSC změny v kapitole VII Úmluvy SOLAS, jež učinily IMDG Code, který vstoupil v platnost dne 1. ledna 2004, závazným; od té doby byly přijaty další změny, které usnadňují uživatelskou přívětivost a **podporují jednotné provádění IMDG Codu**;
- v květnu 2014 přijal MSC *pozměňovací návrh 37-14* k závaznému IMDG Codu, který byl **úplnou konsolidovanou a aktualizovanou verzí** svého textu a který vstoupil v platnost dne 1. ledna 2016 bez jakéhokoli přechodného období.

2.1 Svazek 1 a Svazek 2 Předpisu IMDG

Mezi smluvní státy SOLAS a tím i IMDG Code, mimo jiné, patří (abecedně): Argentina, Bahamy, Belgie, Brazílie, Česká republika (ratifikace smlouvy: 18. 8. 1980; Sdělení MZV č. 52/1995, Sb.), Čína, Chile, Francie, Indie, Japonsko, Mexiko, Monako, Nizozemsko, Norsko, Panama, Peru, Rumunsko, Ruská federace, Řecko, Spojené státy americké, Španělsko, Švédsko, Velká Británie (UN Treaty Collection, 2025).

Části tvořící pravidla IMDG jsou tato:

- **Část 1** – Všeobecná ustanovení, definice a školení;
- **Část 2** – Klasifikace;
- **Část 3** – Vyjmenování nebezpečných věcí, zvláštní ustanovení a vynětí z platnosti pro omezená množství;
- **Část 4** – Ustanovení pro balení a cisterny;
- **Část 5** – Postupy při odeslání;
- **Část 6** – Konstrukce a zkoušení obalů, velkých nádob pro volně ložené látky (IBC), velkých obalů, přemístitelných cisteren, vícečlánkových kontejnerů na plyn (MEGC) a silničních cisternových prostředků;

- **Část 7** – Ustanovení související s přepravními operacemi.

Z výše uvedeného je bezpochyby jasné patrné to, co bylo uvedeno výše na str. 8 – tedy **cílená korelace struktury Předpisu IMDG** se strukturou Dohody ADR, Řádu RID nebo Pravidel ADN.

2.1.1 Část 1 – Všeobecná ustanovení

Tato část Předpisu IMDG obsahuje zejména:

- **všeobecná ustanovení:**
 - **úvodní poznámka k IMDG code:**
 - jiné mezinárodní a vnitrostátní předpisy mohou uznat všechna nebo část ustanovení tohoto řádu,
 - přístavní úřady a jiné instituce a organizace by měly uznávat tento řád a mohou jej používat jako ***základ pro své vnitřní předpisy pro skladování a manipulaci*** uvnitř nakládacích a vykládacích areálů,
 - **používání a zavedení IMDG code:**
 - ustanovení obsažená v tomto řádu se vztahují *na všechny plavidla, na která se vztahuje Mezinárodní úmluva o ochraně lidského života na moři, 1974 (SOLAS), se změnami, a které přepravují nebezpečné věci* podle definic v Předpisu 1 části A kapitoly VII této Úmluvy,
 - ustanovení ***předpisu II-2/19 Úmluvy SOLAS*** se vztahují na osobní plavidla a na nákladní plavidla postavená 1. července 2002 nebo později,
 - pro následující plavidla platí požadavky ***předpisu II-2/54 Úmluvy SOLAS***, pozměněného rezolucemi MSC specifikovanými v pododdíle 1.1.1.2 IMDG:
 - ***osobní plavidlo*** postavené dne 1. září 1984 nebo později, avšak před 1. červencem 2002,
 - ***nákladní plavidlo o 500 brutto tun nebo více***, postavené dne 1. září 1984 nebo později, avšak před 1. červencem 2002,
 - ***nákladní plavidlo o méně než 500 brutto tunách***, postavené dne 1. února 1992 nebo později, avšak před 1. červencem 2002,
 - pro nákladní plavidla o méně než 500 brutto tunách, postavená dne 1. září 1984 nebo později a před 1. únorem 1992, se doporučuje, aby vlády smluvních stran rozšířily použití těchto předpisů na tato nákladní plavidla, jak je to možné,
 - ***všechna plavidla, bez ohledu na jejich druh a velikost, která přepravují látky, materiály nebo předměty identifikované v tomto řádu jako látky znečišťující moře, podléhají ustanovením tohoto řádu*** (pododdíl 1.1.1.3 IMDG),
 - v některých částech tohoto řádu jsou předepsány určité činnosti, avšak odpovědnost za jejich provedení není zvlášť uložena žádné určité osobě; taková odpovědnost může být rozdílná podle zákonů a zvyklostí různých

států a mezinárodních dohod, k nimž tyto státy přistoupily; *pro účely tohoto řádu není nutné ukládat odpovědnost, ale pouze stanovit vlastní činnost* (uložení odpovědnosti zůstává v pravomoci každé vlády),

- ačkoliv se tento řád legislativně považuje za závazný nástroj (podle kapitoly VII Úmluvy SOLAS), zůstávají *následující ustanovení tohoto řádu doporučujícími*:
 - pododdíl 1.1.1.8 (*Oznámení o přestupcích*),
 - pododdíly 1.3.1.4 až 1.3.1.7 (*školení*),
 - kapitola 1.4 (*Bezpečnostní ustanovení*), kromě odstavce 1.4.1.1, který je závazný,
 - oddíl 2.1.0 kapitoly 2.1 (*třída 1 – výbušné látky a předměty, úvodní poznámky*),
 - oddíl 2.3.3 kapitoly 2.3 (*Určení bodu vzplanutí*),
 - sloupce 15 a 17 *Seznamu nebezpečných věcí* v kapitole 3.2,
 - *tabulka oddělování a příklad* v příloze kapitoly 7.2,
 - oddíl 5.4.5 kapitoly 5.4 (*Formulář pro multimodální přepravu nebezpečných věcí*), pokud jde o strukturu formuláře,
 - kapitola 7.8 (*Zvláštní ustanovení pro případ nehody a opatření při požáru nebezpečných věcí*),
 - oddíl 7.9.3 (*adresy hlavních pověřených národních příslušných orgánů*),
 - *Dodatek B*,
- **použití norem**:
 - pokud se vyžaduje použití normy a *existuje rozpor mezi touto normou a ustanoveními tohoto kódu, mají ustanovení tohoto kódu přednost*,
 - požadavky normy, které nejsou v rozporu s ustanoveními tohoto kódu, se použijí tak, jak je stanoveno, včetně požadavků jakékoli jiné normy nebo části normy, na něž tento kód odkazuje jako na normativní,
- **přeprava nebezpečných věcí používaných jako chladivo nebo kondicionér**:
 - nebezpečné věci, které jsou *pouze dusivé* (které ředí nebo vypuzují kyslík, který je normálně přítomen v atmosféře), v případě, že jsou *používány v přepravních jednotkách pro účely chlazení nebo kondicionování*, podléhají pouze ustanovením oddílu 5.5.3 IMDG,
 - pokud jsou tato chladiva a kondicionéry *přepravovány na palubě jako lodní zásoby nebo vybavení*, nepodléhají ustanovením tohoto předpisu,
- **oznámení o přestupcích** (pododdíl 1.1.1.8 IMDG):

- pokud má příslušný orgán důvody se domnívat, že *bezpečnost přepravy nebezpečných věcí je ohrožena následkem velmi vážných nebo opakovaných porušení tohoto kódu* ze strany podniku, který má své sídlo na území jiného příslušného orgánu, měl by takové přestupky oznámit příslušnému orgánu,
- **úmluvy:**
 - plné znění Části A kapitoly VII **Mezinárodní úmluvy o ochraně lidského života na moři, 1974 (SOLAS)** pojednávající o *přepravě nebezpečných věcí v balené formě*,
 - plné znění Přílohy III **Mezinárodní úmluvy o zabránění znečišťování z plavidel, 1973 (MARPOL)** zabývající se *prevencí před znečišťováním škodlivými látkami přepravovanými po moři v balené formě*,
 - plné znění Nařízení 1 a Nařízení 2 Přílohy I **Mezinárodní úmluvy pro bezpečné kontejnery, 1972 (CSC = International Convention for Safe Containers)** ve znění pozdějších předpisů, zabývající se *bezpečnostními schvalovacími štítky a údržbou a zkouškami kontejnerů*,
- **nebezpečné věci nepřípuštěné k přepravě (oddíl 1.1.3 IMDG)** – není-li v IMDG stanoveno jinak, je zakázáno přepravovat:
 - jakoukoli látku nebo předmět, které jsou *ve stavu připraveném k odeslání* náchylné vybuchnout, nebezpečně reagovat, vyvolat plamen nebo nebezpečný vývin tepla nebo nebezpečnou emisi toxických, žíravých nebo hořlavých plynů nebo par za normálních podmínek přepravy,
 - látky, které jsou *uvedeny u zvláštních ustanovení 349, 350, 351, 352, 353 a 900 v kapitole 3.3 IMDG*;
- **definice, měrové jednotky a zkratky (kapitola 1.2 IMDG):**
 - **definice** specifikované v oddílu 1.2.1 (výběr):
 - alternativní ujednání = schválení udělené příslušným orgánem pro přemístitelnou cisternu nebo MEGC, které byly zkonstruovány, vyrobeny nebo zkoušeny podle jiných technických požadavků nebo zkušebních metod, než jsou technické požadavky a zkušební metody uvedené v tomto předpisu (viz například v odstavci 6.7.5.11.1),
 - bedny = pravoúhlé nebo mnohoúhelníkové plnostěnné obaly vyrobené z kovu, dřeva, překližky, rekonstituovaného dřeva, lepenky, plastu nebo jiného vhodného materiálu; malé otvory pro usnadnění manipulace nebo otevírání bedny nebo pro splnění klasifikačních požadavků jsou dovoleny, pokud neohroží neporušenost obalu během přepravy,
 - bod vzplanutí = nejnižší teplota kapaliny, při které její páry tvoří se vzduchem zápalnou směs,
 - cisterna = přemístitelná cisterna (včetně cisternového kontejneru), silniční cisternové vozidlo, železniční cisternový vůz nebo nádoba na tuhé látky, kapaliny nebo zkapalněné plyny a s vnitřním objemem nejméně 450 litrů,

pokud je používána pro přepravu plynů, jak jsou definovány v pododdíle 2.2.1.1 IMDG,

- CTU kód = kód IMO/ILO/EHK OSN pro balení přepravních jednotek (viz Oběžník MSC.1/Circ.1947),
- definovaná oblast paluby = plocha otevřené paluby plavidla nebo paluby plavidla pro vozidla v systému roll-on/roll-off, která je určena pro uložení nebezpečných věcí,
- dlouhá mezinárodní plavba = mezinárodní plavba, která není krátkou mezinárodní plavbou (poznámka: definice pojmu *krátká mezinárodní plavba* viz str. 15 této publikace),
- dopravce = osoba, organizace nebo státní podnik provádějící přepravu nebezpečných věcí jakýmkoli druhem dopravy; tento pojem zahrnuje jak dopravce pro cizí potřeby (známí v některých státech jako veřejní nebo smluvní dopravci), tak i dopravce pro vlastní potřeby (známí v některých státech jako soukromí dopravci),
- dopravní prostředek = podle dopravního oboru: (1) pro silniční nebo železniční dopravu: jakékoli vozidlo, (2) pro vodní dopravu: jakékoli plavidlo, nákladní prostor nebo definovaná oblast paluby plavidla, (3) pro leteckou dopravu: jakékoli letadlo.
- GHS (*Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals*) = sedmé revidované vydání Globálního harmonizovaného systému klasifikace a označování chemických látek, uveřejněného Spojenými národy jako dokument ST/SG/AC.10/30/Rev.7,
- IBC (velké nádoby pro volně ložené látky) = tuhé nebo flexibilní přenosné obaly, které nejsou uvedeny v kapitole 6.1 IMDG a které:
 - (1) mají vnitřní objem: (a) nejvýše 3 m³ (3 000 litrů) pro tuhé látky a kapalné látky obalových skupin II a III; (b) nejvýše 1,5 m³ pro tuhé látky obalové skupiny I, jestliže jsou baleny ve flexibilních IBC, v IBC z tuhého plastu, v kompozitních, lepenkových nebo dřevěných IBC; (c) nejvýše 3 m³ pro tuhé látky obalové skupiny I, jestliže jsou baleny v kovových IBC; (d) nejvýše 3 m³ pro radioaktivní látky třídy 7;
 - (2) jsou zkonstruovány pro mechanickou manipulaci;
 - (3) jsou odolné proti namáháním při manipulaci a přepravě, jak je stanoveno zkouškami,
- **IMO-cisterna:**
 - **typ 4** = silniční cisternové vozidlo pro přepravu nebezpečných věcí třídy 3 až třídy 9 a zahrnuje návěs s trvale upevněnou cisternou nebo cisternu upevněnou na podvozek nejméně čtyřmi otočnými zámky, které odpovídají mezinárodní normě ISO 1161:1984,
 - **typ 6** = silniční cisternové vozidlo pro přepravu nezchlazených zkapalněných plynů třídy 2 a zahrnuje návěs s trvale upevněnou

cisternou nebo cisternu upevněnou na podvozek, která je vybavena částmi provozní a konstrukční výstroje potřebnými pro přepravu plynů,

- **typ 8** = silniční cisternové vozidlo pro přepravu hluboce zchlazených zkapalněných plynů třídy 2 a zahrnuje návěs s trvale upevněnou tepelně izolovanou cisternou, vybavenou částmi provozní a konstrukční výstroje potřebnými pro přepravu hluboce zchlazených zkapalněných plynů,
 - **typ 9** = silniční vozidlo s plynovými prvky pro přepravu stlačených plynů třídy 2, jehož prvky jsou navzájem spojeny potrubím trvale připojeným k podvozku, které je vybaveno částmi provozní a konstrukční výstroje nezbytnými pro přepravu plynů; za prvky jsou považovány lahve, trubky a svazky lahví určené k přepravě plynů podle definice pododdílu 2.2.1.1 IMDG,
- kanystry = obaly z kovu nebo plastu, pravoúhelníkového nebo mnohoúhelníkového průřezu,
 - kapaliny = nebezpečné věci, které mají při 50 °C tenzi par nejvýše 300 kPa (3 bary), které nejsou kompletně v plynném stavu při 20 °C a při tlaku 101,3 kPa a které mají bod tání nebo bod počátku tání nejvýše 20 °C při tlaku 101,3 kPa; viskózní látky, u nichž není možno určit specifický bod tání, musí být podrobeny zkoušce podle ASTM D 4359-90, nebo zkoušce pro stanovení tekutosti (penetrometrická zkouška) předepsané v oddílu 2.3.4 Přílohy A k *Dohodě o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR)*,
 - kontejnerové plavidlo = plavidlo, v němž se kontejnery ukládají v podpalubí do zvlášť zkonstruovaných vodících drážek, které zajišťují trvalé upevnění kontejneru během námořní přepravy; kontejnery naložené na palubě takového plavidla jsou speciálně stohovány a zajištěny na rohových prvcích,
 - **kontejner nákladní** = přepravní prostředek trvalé povahy a dostatečně odolný, aby byl vhodný pro opakované používání; speciálně zkonstruovaný pro usnadnění přepravy věcí jedním nebo více druhy dopravy bez překládky nákladu; zkonstruovaný tak, aby mohl být zajištěn a/nebo snadno manipulován, s příslušenstvím pro tyto účely, a schválený podle *Mezinárodní úmluvy o bezpečných kontejnerech (KBK), 1972*; rozlišuje se:
 - **malý nákladní kontejner** = kontejner, který má vnitřní objem nejvýše 3 m³,
 - **velký nákladní kontejner** = kontejner, který má vnitřní objem vyšší než 3 m³,
 - pro nákladní kontejnery pro přepravu radioaktivních látek platí:
 - nákladní kontejner může být používán jako obal,
 - malý nákladní kontejner je takový, jehož jakýkoli vnější rozměr je menší než 1,5 m nebo nemá vnitřní objem větší než 3 m³; jakýkoli jiný kontejner je považován za velký nákladní kontejner,

- kontejnery pro volně ložené látky = přepravní prostředky (včetně všech vložek nebo vyložení) určené pro přepravu tuhých látek, které jsou v přímém styku s tímto přepravním prostředkem; tento pojem nezahrnuje obaly, IBC, velké obaly ani přemístitelné cisterny; kontejnery pro volně ložené látky jsou: (1) trvalé povahy a dostatečně pevné, aby byly vhodné pro opakované použití, (2) speciálně zkonstruované pro usnadnění přepravy věcí jedním nebo více druhy dopravy bez překládky nákladu, (3) opatřené prostředky dovolujícími jejich snadnou manipulaci, (4) o vnitřním objemu nejméně 1,0 m³; příklady kontejnerů pro volně ložené látky jsou:
 - kontejnery,
 - kontejnery pro přepravu volně ložených látek v systému offshore,
 - skipové nádoby,
 - zásobníky na volně ložené látky,
 - výměnné nástavby,
 - násypné kontejnery,
 - valivé kontejnery,
 - ložné komory vozidel,
 - flexibilní kontejnery pro volně ložené látky,
- kontejner pro přepravu volně ložených látek v systému offshore = kontejner pro přepravu volně ložených látek, speciálně zkonstruovaný pro opakované používání k přepravě nebezpečných věcí z příbřežních zařízení, do těchto zařízení a mezi nimi navzájem; kontejner pro přepravu volně ložených látek je zkonstruován a vyroben podle předpisů pro schvalování kontejnerů manipulovaných na širých mořích (podle MSC/Circ.860),
- krátká mezinárodní plavba = mezinárodní plavba, v jejímž průběhu se plavidlo nevzdálí více než 200 mil od přístavu nebo od místa, v němž by cestující a posádka mohly být přivedeni do bezpečí; vzdálenost mezi posledním přístavem, kde plavidlo zastavuje ve státě, v němž plavba začíná, a konečným přístavem určení, ani zpětná plavba nesmějí překročit 600 mil; konečným přístavem určení je poslední přístav, kde plavidlo zastavuje při pravidelné plavbě a v němž plavidlo začíná svou zpětnou plavbu do státu, v němž plavba začala,
- kus = konečný produkt balení sestávající z obalu a z jeho obsahu, připravené k přepravě,
- láhve = přemístitelné tlakové nádoby s hydraulickým vnitřním objemem nejvýše 150 litrů,
- latění = vnější obaly s neplnými stěnami,
- látka reagující s vodou = látka, která ve styku s vodou vyvíjí hořlavý plyn,
- plavidlo ro-ro (plavidlo roll-on/roll-off) = plavidlo, které má jednu nebo více palub, buď uzavřených nebo otevřených, které nejsou normálně nijak rozděleny a všeobecně se rozprostírají po celé délce plavidla, přepravujícího věci, které jsou normálně nakládány a vykládány v horizontálním směru,

- ložná jednotka = několik kusů: (1) uložených nebo navrstvených na úložné plošině (jako je paleta) a zajištěných plastovou stahovací páskou, smršťovací fólií nebo jinými vhodnými prostředky; (2) uložených do ochranného vnějšího obalu, jako je paletová bedna; (3) trvale spojených dohromady a zajištěných popruhy,
- materiál živočišného původu = mrtvá těla zvířat (kadávery), části zvířat, potraviny nebo krmiva pocházející ze zvířat,
- meziobaly = obaly umístěné mezi vnitřními obaly nebo předměty a vnějším obalem,
- nádoby = prostředky pro naplnění a udržení látek nebo předmětů, včetně všech uzávěrů,
- nádoby kryogenní = přemístitelné tepelně izolované nádoby pro hluboce zchlazené zkapalněné plyny s hydraulickým vnitřním objemem nejvýše 1 000 litrů,
- nádoby vnitřní = nádoby vyžadující vnější obal, aby mohly plnit svoji obalovou funkci,
- nákladní člun = samostatné plavidlo bez vlastního pohonu, zvlášť zkonstruované a vybavené ke zdvihání v naloženém stavu a ukládání na nosné plavidlo pro nákladní čluny nebo na plavidlo pro nakládku a vykládku nákladních člunů,
- nákladní dopravní (přepravní) jednotka = silniční vozidlo, železniční vůz, kontejner, cisternový kontejner, přemístitelná cisterna nebo MEGC (*Multiple Element Gas Container*),
- nákladní prostor ro-ro = prostory, které nejsou normálně nijak rozděleny a rozprostírají se buď po podstatné části délky plavidla, nebo po celé délce plavidla a v nichž mohou být věci (balené nebo volně ložené, v/na železničních vozech nebo silničních vozidlech (včetně silničních nebo železničních cisteren), přívěsech nebo návěsech, kontejnerech, paletách, snímatelných cisternách nebo v/na podobných úložných jednotkách nebo jiných nádobách) nakládány a vykládány normálně v horizontálním směru,
- návěs = každé přípojné vozidlo konstruované tak, aby bylo spojeno s motorovým vozidlem tak, že jeho část spočívá na motorovém vozidle a podstatnou část jeho hmotnosti a hmotnosti nákladu nese motorové vozidlo,
- nejvyšší čistá (netto) hmotnost (jak se používá v oddíle 6.1.4 IMDG; viz str. 73 této publikace) = nejvyšší čistá hmotnost obsahu v samostatném obalu nebo nejvyšší součtová hmotnost vnitřních obalů a jejich obsahu vyjádřená v kilogramech,
- nosné plavidlo pro nákladní čluny = plavidlo, které je zvlášť zkonstruováno a vybaveno pro přepravu nákladních člunů,
- nouzová teplota = teplota, při níž musí být zavedena nouzová opatření,

- obal = nádoba nebo více nádob a všechny jiné součásti a materiály nezbytné pro to, aby nádoby plnily svou obalovou a jiné bezpečnostní funkce,
- obaly kompozitní = obaly sestávající z vnějšího obalu a z vnitřní nádoby, které jsou konstruovány tak, že vnitřní nádoba a vnější obal tvoří nedělitelný obal; po sestavení zůstává nedělitelnou jednotkou, která se jako taková plní, skladuje, přepravuje a vyprazdňuje,
- obaly prachotěsné = nepropustné obaly pro udržení suchého obsahu včetně jemné tuhé látky (prášku) vznikající během přepravy,
- obaly skupinové = kombinace obalů vytvořená pro účely přepravy, sestávající z jednoho nebo více vnitřních obalů, které jsou zajištěny v jednom vnějším obalu (podle pododdílu 4.1.1.5 IMDG),
- obaly velké = obaly tvořené vnějším obalem, který obsahuje předměty nebo vnitřní obaly, které: (1) jsou zkonstruovány pro mechanickou manipulaci; (2) převyšují 400 kg čisté (netto) hmotnosti nebo 450 litrů vnitřního objemu, ale mají objem nejvýše 3 m³,
- obaly vnitřní = obaly, pro jejichž přepravu se vyžaduje vnější obal,
- obaly záchranné = zvláštní obaly, do kterých se ukládají poškozené, vadné, netěsné nebo předpisům neodpovídající kusy obsahující nebezpečné věci, nebo nebezpečné věci, které se rozsypaly nebo unikly, za účelem jejich přepravy k obnově nebo likvidaci,
- odesílatel = osoba, organizace nebo státní podnik, který(á) připravuje zásilku pro přepravu,
- otevřená nákladní dopravní jednotka = jednotka, která není uzavřenou nákladní dopravní jednotkou (definice pojmu *uzavřená nákladní dopravní jednotka* viz str. 18 této publikace),
- otevřená paluba = paluba, která je plně vystavena vlivům počasí ze shora a nejméně ze dvou stran,
- otevřený nákladní prostor ro-ro = nákladní prostor ro-ro, který je otevřený na obou koncích, nebo je otevřený na jednom konci a má přiměřené přirozené větrání po své celé délce pomocí trvalých otvorů v bočním oplátování nebo v palubě se souhlasem úřadů,
- plavidlo pro nakládku a vykládku nákladních člunů = plavidlo, která je zvlášť zkonstruováno a vybaveno pro přepravu nákladních člunů k/od nosného plavidla pro nákladní čluny (pojem viz předchozí strana),
- potraviny = potraviny, krmiva nebo jiné požitelné látky určené ke spotřebě lidmi nebo zvířaty,
- prostor zvláštní kategorie = uzavřený prostor, na palubě nebo pod palubou, určený pro přepravu motorových vozidel s palivem v nádržích k jejich vlastnímu pohonu, do něhož a z něhož mohou taková vozidla zajíždět a vyjíždět a k němuž mají cestující přístup,
- přepravní index (TI; *Transport Index*) = přidělený kusu, přepravnímu obalovému souboru nebo nákladnímu kontejneru, nebo nezabalené LSA-I

nebo SCO-I pro přepravu látek třídy 7 (tj. radioaktivních látek) je číslo, kterého se používá ke kontrole expozice záření,

- příjemce = osoba, organizace nebo státní podnik, která(á) je oprávněn(a) převzít dodávku zásilky,
- příslušný orgán = jakýkoliv subjekt nebo úřad pověřený nebo jinak uznávaný jako takový pro účely ve spojení s tímto Řádem,
- pytle = poddajné obaly vyrobené z papíru, plastové fólie, textilu, tkaniny nebo jiných vhodných materiálů,
- řízená teplota = nejvyšší teplota, při které mohou být po delší dobu bezpečně přepravovány určité látky (např. organické peroxidy nebo samovolně se rozkládající),
- silniční cisternové vozidlo = vozidlo s cisternou o vnitřním objemu větším než 450 litrů, vybavenou zařízeními pro vyrovnávání tlaku,
- sudy = válcovité obaly, vyrobené z kovu, lepenky, plastu, překližky nebo jiných vhodných materiálů, s plochými nebo oblými víky a dny (základnami); pod tento pojem patří též obaly jiných tvarů, např. oblé obaly s hrdlem kuželovitého tvaru nebo obaly kelímkovitého tvaru; pod tento pojem nepatří dřevěné sudy a kanystry,
- tuhé látky = nebezpečné věci, jiné než plyny, které nevyhovují definici kapalin v této kapitole (viz str. 14 této publikace),
- tuhý volně ložený náklad = jakýkoli materiál, jiný než kapalina nebo plyn, sestávající z kombinace částic, zrn nebo jiných větších kousků materiálu, všeobecně homogenního složení, který se nakládá přímo do nákladních prostorů plavidla bez obalu (to zahrnuje i materiál naložený v nákladním člunu na nosném plavidle pro nákladní čluny),
- uzavřená nákladní dopravní (přepravní) jednotka = s výjimkou třídy 1 (výbušné látky a předměty), znamená přepravní jednotku, která zcela uzavírá obsah stálými konstrukcemi s úplnými a pevnými povrchy; jednotky nákladní dopravy s bočními nebo vrchními částmi tkaniny se nepovažují za uzavřené nákladní přepravní jednotky; pro definici uzavřené nákladní přepravní jednotky pro třídu 1, viz oddíl 7.1.2 IMDG,
- uzavřený nákladní prostor ro-ro = nákladní prostor ro-ro, který není ani otevřeným nákladním prostorem ro-ro ani otevřenou palubou,
- vícečlankové kontejnery na plyn (MEGC) = multimodální soubory lahví, trubkových nádob a svazků lahví, které jsou navzájem propojeny sběrným potrubím a namontovány na rámu; MEGC zahrnují provozní výstroj a konstrukční výstroj potřebné pro přepravu plynů,
- vozidlo = silniční vozidlo (včetně návěsové soupravy, tj. soupravy tahače a návěsu) nebo železniční motorový nebo vlečný vůz; každý přívěs se považuje za samostatné vozidlo,
- výlučné použití = pro přepravu látek třídy 7 (radioaktivní látky) je výhradní použití dopravního prostředku nebo velkého kontejneru jediným

odesilatelem, přičemž všechny postupy nakládky a vykládky před přepravou, během přepravy a po přepravě jsou prováděny podle pokynů odesilatele nebo příjemce, pokud to vyžadují ustanovení IMDG,

- zahřáté látky = látky, které jsou přepravovány nebo podávány k přepravě:
 - v kapalném stavu při teplotě 100 °C nebo vyšší;
 - v kapalném stavu s bodem vzplanutí nad 60 °C, které jsou záměrně zahřáté na teplotu vyšší, než je jejich bod vzplanutí;
 - v tuhém stavu při teplotě 240 °C nebo vyšší,
- zajištění kvality = systematický program kontrol a inspekci uplatňovaný jakoukoli organizací nebo institucí, jehož cílem je poskytnout přiměřenou záruku, že bezpečnostní standard předepsaný v tomto řádu je v praxi dodržen,
- zásilka = jakýkoli kus nebo více kusů, nebo náklad nebezpečných věcí, předaný odesilatelem k přepravě,
- zaslání = specifický pohyb zásilky z místa původu do místa určení,
- **měrové jednotky** (oddíl 1.2.2 IMDG):
 - **výčet veličin, jednotek SI, přípustných alternativních jednotek a vztahu mezi jednotkami;** mezi specifikované veličiny patří například: délka, objem, čas, hmotnost, hustota, tlak, viskozita, aktivita nebo vodivost,
 - **ekvivalenční tabulky** (pododdíl 1.2.2.6 IMDG) – tabulky pro převod jednotek, mimo jiné mezi metrickým a imperiálním systémem jednotek:
 - převodní tabulky hmotnosti,
 - převodní tabulky objemových měr,
 - převodní tabulky teplot,
- **seznam zkratk** – tento oddíl (1.2.3 IMDG) obsahuje zejm. vysvětlení zkratk mezinárodních dohod/úmluv a institucí,
- **školení** (kapitola 1.3 IMDG):
 - **školení pobřežního personálu:**
 - **školení lodních důstojníků a posádek plavidel odpovědných za překládku nákladu na plavidlech přepravujících nebezpečné věci v tuhé formě ve volně loženém stavu nebo v balené formě** je definováno v STCW Code (*International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers*; Mezinárodní úmluva o minimálních požadavcích na výcvik, certifikaci a hlídkovou službu námořníků), ve znění pozdějších předpisů,
 - **pobřežní personál zúčastněný na přepravě nebezpečných věcí, které mají být přepravovány po moři**, musí být vyškolen o obsahu předpisů pro nebezpečné věci přiměřené jeho odpovědnostem; zaměstnanci musí být vyškoleni podle ustanovení v oddíle 1.3.1 IMDG před převzetím odpovědností a smějí vykonávat činnosti, pro které jim dosud nebylo vyžadované školení poskytnuto, pouze pod přímým dohledem vyškolené osoby; *školení se musí zaměřit také na specifická ustanovení vztahující se na*

bezpečnost nebezpečných věcí, uvedená v kapitole 1.4 IMDG (viz str. 22 této publikace);

- **subjekty používající krátkodobě zaměstnané osoby** v takových činnostech musí stanovit, které osoby budou školeny, jaké úrovně školení požadují a jaké metody použijí pro splnění ustanovení IMDG Code; toto školení musí být provedeno a ověřeno podle zaměstnání v pozici související s přepravou nebezpečných věcí; pro osoby, které dosud neabsolvovaly požadované školení, subjekty musí zajistit, že tyto osoby budou zastávat své funkce pouze pod přímým dohledem vyškolené osoby; *školení musí být periodicky doplňováno obnovovacím školením s přihlédnutím ke změnám předpisů a praxe*; příslušné orgány nebo jimi pověřené orgány mohou prověřovat subjekty, aby ověřily účinnost jejich systému na místě,
- **pobřežním personálem se myslí osoby**, které mimo jiné:
 - klasifikují nebezpečné věci a určují jejich oficiální pojmenování pro přepravu,
 - balí nebezpečné věci,
 - označují nebezpečné věci nápisy a bezpečnostními značkami,
 - nakládají nebo vykládají nákladní dopravní jednotky,
 - připravují přepravní doklady pro nebezpečné věci,
 - předávají nebezpečné věci k přepravě,
 - přejímají nebezpečné věci k přepravě,
 - manipulují s nebezpečnými věcmi při přepravě,
 - připravují plány nakládky a uložení nebezpečných věcí,
 - nakládají nebezpečné věci do plavidel nebo je vykládají z plavidel,
 - přepravují nebezpečné věci,
 - vynucují, dozorují nebo kontrolují dodržování platných pravidel a předpisů,
- **všeobecné školení a obeznámení** (odstavec 1.3.1.2.1 IMDG):
 - každá osoba musí být vyškolená, aby byla obeznámena s všeobecnými ustanoveními předpisů pro přepravu nebezpečných věcí – ***takové školení musí zahrnovat***: popis tříd nebezpečných věcí, předpisy pro označování nápisy a bezpečnostními značkami, balení, ukládání, oddělování a snášenlivost nebezpečných věcí, popis účelu a obsahu přepravních dokladů k nebezpečným věcem (jako je *Tiskopis pro multimodální přepravu nebezpečných věcí* a *Osvědčení o naložení kontejneru/vozidla*) a popis existujících dokladů k nouzovým opatřením,
- **specifické školení** (odstavec 1.3.1.2.1 IMDG):
 - každá osoba musí být vyškolená ve *specifických ustanoveních předpisů pro přepravu nebezpečných věcí, které se vztahují k funkci, kterou osoba zastává*; ***orientační seznam činností (indikativní tabulka)***, které se obvykle vyskytují při přepravních operacích s nebezpečnými věcmi po moři a ***požadavky na školení*** jsou udány v pododdílu 1.3.1.6 IMDG (viz str. 22 této publikace),

- **uchovávání záznamů:**
 - záznamy o školeních absolvovaných podle této kapitoly IMDG musí být uchovávány zaměstnavatelem a musí být na požádání zpřístupněny zaměstnanci nebo příslušnému orgánu; záznamy musí být zaměstnavatelem uchovávány po dobu stanovenou příslušným orgánem,
- **bezpečnostní školení:**
 - přiměřeně ke stupni **rizika expozice při úniku nebezpečných věcí** a vykonávání své funkce by každá osoba měla být vyškolená ve: **(1) způsobech a postupech směřujících k předcházení nehodám**, jako je správné používání prostředků pro manipulaci s kusy a vhodné způsoby uložení a upevnění nebezpečných nákladů; **(2) existujících informacích o nouzových opatřeních**, a jak je použít; **(3) obecných nebezpečích představovaných různými třídami nebezpečných věcí** a jak předejít ohrožení těmito nebezpečími včetně, je-li to vhodné, používání osobních ochranných obleků a pomůcek; **(4) okamžitých opatřeních**, která je třeba učinit při nežádoucím úniku nebezpečných věcí, včetně nouzových opatření, za které je osoba zodpovědná, a postupů, které je třeba použít k osobní ochraně,
- **doporučené potřeby školení pro pobřežní personál** zúčastněný na přepravě nebezpečných věcí podle IMDG Codu (pododdíl 1.3.1.5):
 - tento pododdíl obsahuje **tabulku, v níž jsou k různým činnostem pobřežního personálu přiřazeny specifické požadavky na školení a specifikovány související předpisy** podle pododdílu 1.3.1.7 IMDG,
 - specifické požadavky na školení podle vykonávaných činností – celkem je pojednáváno o třinácti činnostech pobřežního personálu; zde jen výběr:
 - **nakládání a vykládání nákladních dopravních jednotek:**
 - dokumentace, třídy, označování nápisy, bezpečnostními značkami a velkými bezpečnostními značkami, předpisy pro uložení, kde platí, předpisy pro oddělování, předpisy pro zajištění nákladu (jak jsou obsaženy v CTU kódu), nouzová opatření, opatření první pomoci, ustanovení CSC, postupy bezpečné manipulace,
 - **příprava přepravních dokladů pro nebezpečné věci:**
 - předpisy o dokumentaci: přepravní doklad, Osvědčení o naložení kontejneru/vozidla, schválení příslušných orgánů, doklady k přepravě odpadů, zvláštní dokumentace (kde je relevantní),
 - **nakládka a vykládka nebezpečných věcí do/z plavidel:**
 - třídy a jejich nebezpečí, označování nápisy, bezpečnostními značkami a velkými bezpečnostními značkami, nouzová opatření, opatření první pomoci, postupy bezpečné manipulace (používání zařízení, vhodné nářadí, bezpečná

manipulace s náklady), předpisy pro zajištění nákladu, ustanovení CSC (místní předpisy v nakládacích, tranzitních a vykládacích přístavech), přístavní předpisy (zejména kvantitativní omezení), vnitrostátní dopravní předpisy,

- **indikativní tabulka popisující oddíly IMDG Codu nebo jiných příslušných nástrojů**, které mohou být považovány za přiměřené, je třeba zahrnout do jakéhokoli školení pro přepravu nebezpečných věcí (pododdíl 1.3.1.6 IMDG):

- pro celkem 11 různých činností **indikativní tabulka definuje**:
 - **části a kapitoly (příp. oddíly a pododdíly) IMDG Codu**, které je třeba zahrnout do školení osob, které danou činnost vykonávají,
 - **obsah dalších předpisů/nástrojů** vhodných jako obsah školení:

- **SOLAS** – kapitola II-2/19,
- přístavní předpisy,
- vnitrostátní dopravní předpisy,
- **CSC** (*Convention for Safe Containers*; Mezinárodní úmluva o bezpečnosti kontejnerů),
- **CTU Code** (*Code of Practice for Packing of Cargo Transport Units*; Pokyny pro balení nákladních jednotek),
- nouzová opatření (**EmS Guide** = *Revised Emergency Response Procedures for Ships Carrying Dangerous Goods*),
- opatření první pomoci (**MFAG** = *Medical First Aid Guide for Use in Accidents Involving Dangerous Goods*; Průvodce/příručka první pomoci při zranění),
- postupy bezpečné manipulace,

- **související předpisy a publikace, které mohou být vhodné, pro specifické školení** (pododdíl 1.3.1.7 IMDG); je zde specifikováno celkem třináct předpisů/dokumentů;

- **předpisy pro zabezpečení** (kapitola 1.4 IMDG):

- **rozsah**:

- ustanovení této kapitoly se týkají zabezpečení nebezpečných věcí při přepravě po moři; národní příslušné orgány mohou uplatnit dodatečné předpisy pro zabezpečení, které by měly být dodrženy při předávání nebezpečných věcí k přepravě a při jejich přepravě,
- ustanovení této kapitoly zůstávají doporučeními, s výjimkou pododdílu 1.4.1.1 IMDG,

- **všeobecná ustanovení pro společnosti, plavidla a přístavní zařízení** (oddíl 1.4.1 IMDG):
 - příslušná ustanovení kapitoly XI-2 Úmluvy SOLAS a části A *Mezinárodního řádu pro zabezpečení plavidel a přístavních zařízení (ISPS* = International Ship and Port Facility Security) se vztahují na *společnosti, plavidla a přístavní zařízení zúčastněné na přepravě nebezpečných věcí* a pro něž platí předpis XI-2 Úmluvy SOLAS se zřetelem ke směrnici uvedené v části B ISPS Codu,
 - *pro nákladní plavidla o méně než 500 brutto tunách* zúčastněná na přepravě nebezpečných věcí se doporučuje, aby vlády smluvních stran Úmluvy SOLAS uvážily předpisy pro zabezpečení těchto nákladních plavidel,
 - všichni *zaměstnanci pobřežních společností, členové posádky plavidel a zaměstnanci přístavních zařízení* zúčastnění na přepravě nebezpečných věcí by měli být obeznámeni s předpisy pro zabezpečení takových věcí, navíc k předpisům uvedeným v ISPS Codu, v přiměřené míře ke svým odpovědnostem,
 - školení pro *bezpečnostní referenty společností, zaměstnance pobřežních společností mající specifické bezpečnostní povinnosti*, bezpečnostní referenty přístavních zařízení a zaměstnance přístavních zařízení mající specifické povinnosti, kteří jsou zúčastnění na přepravě nebezpečných věcí, by mělo také zahrnovat prvky, které se týkají zabezpečení těchto věcí,
 - všichni *členové posádky plavidel a zaměstnanci přístavních zařízení, kteří nejsou uvedeni výše*, avšak jsou zúčastnění na přepravě nebezpečných věcí, by měli znát ustanovení platných *bezpečnostních plánů* vztahujících na tyto věci, v přiměřené míře ke svým odpovědnostem,
- **všeobecná ustanovení pro pobřežní personál** (oddíl 1.4.2 IMDG):
 - v pododdílu 1.4.2.1 IMDG je uvedeno, na které osoby se ustanovení tohoto oddílu nevztahují – patří mezi ně například bezpečnostní referenti společností a bezpečnostní referenti přístavních zařízení,
 - *pobřežní personál zúčastněný na přepravě nebezpečných věcí po moři* by měl přihlížet k předpisům pro zabezpečení přepravy nebezpečných věcí přiměřeně ke svým odpovědnostem,
 - **bezpečnostní školení:**
 - školení pobřežního personálu (specifikované v kapitole 1.3 IMDG) musí zahrnovat také seznámení s problematikou zajištění nebezpečných věcí,
 - *školení k zajištění bezpečnosti nebezpečných věcí by se mělo zabývat:* povahou bezpečnostních rizik, rozpoznáváním bezpečnostních rizik, metodami vedoucími ke zmenšování těchto rizik a opatřeními, které je třeba učinit v případě narušení bezpečnosti, seznámení s bezpečnostními plány (pokud je to vhodné, na základě oddílu 1.4.3 IMDG (viz níže), obsahující ustanovení pro

vysoce rizikové nebezpečné věci) v přiměřené míře k odpovědnostem jednotlivých osob a jejich roli při realizaci bezpečnostních plánů,

- školení by mělo být poskytnuto nebo ověřeno *při přijetí osoby na místo spojené s přepravou nebezpečných věcí* a mělo by být periodicky doplňováno obnovovacím školením,
- **záznamy** o všech absolvovaných bezpečnostních školeních *musí být po stanovenou dobu uchovávány zaměstnavatelem a musí být na požádání zpřístupněny* zaměstnanci nebo příslušnému orgánu,

○ **ustanovení pro vysoce rizikové nebezpečné věci** (oddíl 1.4.3 IMDG):

- **definice vysoce rizikových nebezpečných věcí:** vysoce rizikové nebezpečné věci jsou takové, které mají potenciál být zneužity při teroristických akcích a které mohou vyvolat v jejich důsledku vážné následky, jako jsou hromadné ztráty na lidských životech zejména pro třídu 7 (tj. radioaktivní látky), hromadný socioekonomický rozvrat,
- **orientační seznam vysoce rizikových nebezpečných věcí** (odstavec 1.4.3.1.2 IMDG):
 - podle tříd nebezpečnosti jsou zde vyjmenovány příslušné vysoce rizikové nebezpečné věci – jde například o:
 - **výbušné látky a předměty** podtříd 1.1, 1.2 a 1.5 a vyjmenované výbušné látky a předměty podtřídy 1.3 a 1.4,
 - **hořlavé plyny** (třída 2.1) v množstvích větších než 3 000 litrů v silničním cisternovém vozidle, železničním cisternovém voze nebo v přemístitelné cisterně,
 - **toxické plyny** (třída 2.3),
 - **znecitlivěné kapalné výbušné látky** (třída 3),
 - **znecitlivěné tuhé výbušné látky** (třída 4.1),
 - **toxické látky** obalové skupiny I (třída 6.1),
 - **infekční látky** (třída 6.2) kategorie A, UN čísel 2814 a 2900 – tj. infekční látky nebezpečné pro lidi a infekční látky nebezpečné pouze pro zvířata,
- **pro nebezpečné věci třídy 7** jsou vysoce rizikové radioaktivní látky takové látky, které mají úroveň aktivity stejnou nebo vyšší, než je **práh dopravní bezpečnosti** 3 000 A2 pro jednotlivý kus (s výjimkou radionuklidů, pro které je práh dopravní bezpečnosti udán v tabulce v odstavci 1.4.3.1.3 IMDG),
- **zvláštní bezpečnostní ustanovení pro vysoce rizikové nebezpečné věci** (pododdíl 1.4.3.2 IMDG):
 - ustanovení tohoto pododdílu se **nevztahují na plavidla a přístavní zařízení**,
 - kromě bezpečnostních opatření specifikovaných v IMDG, mohou příslušné orgány provádět další bezpečnostní opatření z jiných důvodů, než je bezpečnost přepravy nebezpečných věcí; **aby nebyla**

mezinárodní a multimodální doprava zatěžována různými bezpečnostními značkami pro výbušné látky, doporučuje se, aby byly tyto značky přizpůsobeny v souladu s mezinárodně harmonizovanou normou,

- **bezpečnostní plány** (odstavec 1.4.3.2.2 IMDG):
 - odesilatelé a ostatní účastníci přepravy vysoce rizikových nebezpečných věcí (podle pododdílu 1.4.3.1 IMDG) by měli **přijmout, aplikovat a dodržovat bezpečnostní plán obsahující například:**
 - specifické *stanovení odpovědností za bezpečnost* způsobilým a kvalifikovaným osobám,
 - *seznamy přepravovaných nebezpečných věcí nebo skupin nebezpečných věcí*,
 - *přehled běžných činností a rozbor bezpečnostních rizik*, včetně intermodální překládky, dočasného tranzitního skladování, manipulace a popřípadě distribuce,
 - *jasnou specifikaci opatření včetně školení, provozní praxe* (např. volba nebo používání známých tras, přístup blízkost ohrožitelné infrastruktury atd.), *zařízení a zdrojů*, které je nutno použít ke snížení bezpečnostních rizik,
 - účinné a moderní *postupy pro ohlašování ohrožení* či narušení bezpečnosti,
 - opatření pro *zajištění bezpečnosti dopravních informací* obsažených v bezpečnostním plánu,
- pro radioaktivní látky se ustanovení této kapitoly IMDG považují za splněná, pokud se použije ustanovení *Úmluvy o fyzické ochraně jaderných materiálů* a oběžníku IAEA (International Atomic Energy Agency; Mezinárodní agentura pro atomovou energii) o *Fyzické ochraně jaderných materiálů a jaderných zařízení*.

2.1.2 Část 2 – Klasifikace

Tato část Předpisu IMDG obsahuje zejména:

- **úvodní ustanovení:**
 - pro účely tohoto řádu bylo nutno *zatřídit nebezpečné věci do různých tříd, rozdělit dále některé z těchto tříd a definovat a popsat charakteristiky a vlastnosti látek, materiálů a předmětů*, které spadají do každé třídy nebo podtřídy; kromě toho byly podle kritérií pro výběr látek znečišťujících moře pro účely přílohy III k *Mezinárodní úmluvě o zabránění znečišťování z plavidel 1973*, pozměněné Protokolem z roku 1978, který se jí týkal (MARPOL), některé nebezpečné látky

v různých třídách označeny jako *látky škodlivé mořskému prostředí* (resp. *látky znečišťující moře*),

○ **odpovědnosti:**

- **odesílatel**, který na základě údajů ze zkoušek zjistil, že látka jmenovitě uvedená ve sloupci 2 *Seznamu nebezpečných věcí* v kapitole 3.2 IMDG splňuje klasifikační kritéria pro třídu nebo podtřídu nebezpečnosti, která není v seznamu uvedena, může se schválením příslušného orgánu, odeslat látku pod:

- nejvhodnější „*obecnou*“ nebo „*jinde neuvedenou*“ („J.N.“) položkou, která zahrnuje všechna nebezpečí, nebo
- *stejným UN číslem a pojmenováním*, avšak s dalšími *doplňujícími informacemi*, které odráží další vedlejší rizika (dokumentace, bezpečnostní značka, velká bezpečnostní značka) za předpokladu, že *primární třída nebezpečnosti zůstává nezměněna* a že jakékoli jiné *přepravní podmínky* (např. omezené množství, balení a ustanovení pro cisterny), které by se normálně vztahovaly na látky, které mají takovou kombinaci nebezpečí, jsou stejná jako ta, která se vztahují na uvedenou látku,

- **třídy, podtřídy a obalové skupiny** (oddíl 2.0.1 IMDG) – látky (včetně směsí a roztoků) a předměty podléhající ustanovením tohoto řádu jsou *přiřazeny k jedné ze tříd 1-9 podle nebezpečí nebo převažujícího nebezpečí z více nebezpečí*; některé z těchto tříd jsou dále rozděleny do podtříd (číselné pořadí tříd a podtříd není vyjádřením stupně nebezpečí!):

- **Třída 1:** výbušné látky a předměty,
 - **Podtřída 1.1** = látky a předměty s nebezpečím hromadného výbuchu,
 - **Podtřída 1.2** = látky a předměty s nebezpečím rozletu, ale bez nebezpečí hromadného výbuchu,
 - **Podtřída 1.3** = látky a předměty s nebezpečím ohně a buď s malým nebezpečím tlakové vlny, nebo s malým nebezpečím rozletu, nebo s oběma, ale bez nebezpečí hromadného výbuchu,
 - **Podtřída 1.4** = látky a předměty bez významného nebezpečí,
 - **Podtřída 1.5** = velmi necitlivé látky s nebezpečím hromadného výbuchu,
 - **Podtřída 1.6** = velmi málo citlivé předměty bez nebezpečí hromadného výbuchu,
- **Třída 2** = plyny,
 - **Třída 2.1** = hořlavé plyny,
 - **Třída 2.2** = nehořlavé, netoxické plyny,
 - **Třída 2.3** = toxické plyny,
- **Třída 3** = hořlavé kapaliny,

- **Třída 4** = hořlavé tuhé látky, samozápalné látky a látky, které ve styku s vodou vyvíjejí hořlavé plyny,
 - **Třída 4.1** = hořlavé tuhé látky, samovolně se rozkládající látky a znečistlivěné tuhé výbušné látky,
 - **Třída 4.2** = samozápalné látky,
 - **Třída 4.3** = látky, které ve styku s vodou vyvíjejí hořlavé plyny,
- **Třída 5** = látky podporující hoření a organické peroxidy,
 - **Třída 5.1** = látky podporující hoření,
 - **Třída 5.2** = organické peroxidy,
- **Třída 6** = toxické a infekční látky,
 - **Třída 6.1** = toxické látky,
 - **Třída 6.2** = infekční látky,
- **Třída 7** = radioaktivní látky,
- **Třída 8** = žíravé látky,
- **Třída 9** = jiné nebezpečné látky a předměty,
- **látky znečišťující moře** (pododdíl 2.0.1.2 IMDG):
 - mnoho látek zařazených do tříd jiných než třída 7 se považuje za látky znečišťující moře (viz kapitola 2.10 IMDG),
 - známé látky znečišťující moře jsou uvedeny v *Seznamu nebezpečných věcí* v kapitole 3.2 IMDG a jsou uvedeny v indexu,
- **obalové skupiny** (pododdíl 2.0.1.3 IMDG a násl.):
 - pro účely balení jsou **látky**, kromě látek tříd 1, 2, 5.2, 6.2 a 7 a kromě samovolně se rozkládajících látek třídy 4.1, přiřazeny ke třem obalovým skupinám *v závislosti na svém stupni nebezpečnosti*:
 - **obalová skupina I** (OS I) = látky velmi nebezpečné,
 - **obalová skupina II** (OS II) = látky středně nebezpečné,
 - **obalová skupina III** (OS III) = látky málo nebezpečné,
 - obalová skupina, k níž je látka přiřazena, je uvedena v *Seznamu nebezpečných věcí* v kapitole 3.2 IMDG,
 - **předměty nejsou přiřazeny k obalovým skupinám**; pro účely balení je jakýkoli požadavek na specifickou konstrukční úroveň obalu uveden v příslušném *pokynu pro balení*,
 - jedno nebo více nebezpečí *tříd 1 až 9*, které představují nebezpečné věci, *látky znečišťující moře* a, pokud je to nutné, *stupeň nebezpečnosti* (obalová skupina) se zjišťují na základě ustanovení v kapitolách 2.1 až 2.10 IMDG,
 - nebezpečné věci, které splňují definiční kritéria více než jedné třídy nebo podtřídy nebezpečnosti a které *nejsou* jmenovitě uvedeny v *Seznamu nebezpečných věcí* v kapitole 3.2 IMDG, se přiřadí ke třídě nebo podtřídě a vedlejším(u) nebezpečí(m) na základě *ustanovení o přednosti nebezpečí* v oddíle 2.0.3 IMDG,

- **UN čísla a oficiální pojmenování pro přepravu** (oddíl 2.0.2 IMDG):
 - nebezpečné věci se přiřazují k UN číslům a k oficiálním pojmenováním pro přepravu *podle své klasifikace nebezpečí a svého složení*,
 - **nebezpečné věci, které se běžně přepravují, jsou uvedeny v Seznamu nebezpečných věcí** v kapitole 3.2 IMDG; pokud je předmět nebo látka jmenovitě uveden(a), musí být při přepravě identifikován(a) **oficiálním pojmenováním pro přepravu** uvedeným v *Seznamu nebezpečných věcí* (takové látky smějí obsahovat technické nečistoty nebo přísady pro stabilizaci nebo jiné účely, které neovlivňují jejich klasifikaci), avšak látka jmenovitě uvedená, která obsahuje technické nečistoty nebo přísady pro stabilizaci nebo jiné účely *ovlivňující její klasifikaci*, musí být považována za *směs nebo roztok*,
 - **každé položce v Seznamu nebezpečných věcí je přiřazeno:**
 - UN číslo,
 - třída nebezpečnosti,
 - vedlejší nebezpečí (pokud jsou),
 - obalové skupiny (jsou-li),
 - pokyny pro balení a přepravu v cisternách,
 - nouzové postupy (EmS = *Revised Emergency Response Procedures for Ships Carrying Dangerous Goods*),
 - ustanovení o oddělování a uložení nákladu,
 - vlastnosti a poznámky, aj.
 - v *Seznamu nebezpečných věcí* jsou používány **čtyři druhy položek:**
 - **samostatné položky** pro přesně definované látky nebo předměty (například: UN 1090 ACETON),
 - **druhé položky** pro přesně definované skupiny látek nebo předmětů (například: UN 1133 LEPIDLA),
 - **specifické j.n. položky** zahrnující skupinu látek nebo předmětů určité chemické nebo technické povahy (například: UN 1477 DUSIČNANY, ANORGANICKÉ, J.N.),
 - **všeobecné j.n. položky** zahrnující skupinu látek nebo předmětů, splňujících kritéria jedné nebo více tříd (například: UN 1993 LÁTKA HOŘLAVÁ, KAPALNÁ, J.N.),
- **klasifikace látek, směsí a roztoků s více nebezpečími (přednost charakteristik nebezpečí)** – oddíl 2.0.3 IMDG:
 - tabulka přednosti charakteristik nebezpečí (tabulka „**Přednost nebezpečí**“ uvedená v pododdílu 2.0.3.6 IMDG) se použije pro *určení třídy látky, směsi nebo roztoku majících více než jedno nebezpečí (pokud nejsou zvlášť jmenovitě uvedeny v tomto řádu) nebo přiřadit vhodnou položku pro předměty obsahující J.N. nebezpečné věci* (UN čísla 3537 až 3548, viz oddíl 2.0.6 IMDG),

- pro látky, směsi nebo roztoky mající více nebezpečí, které nejsou zvlášť jmenovitě uvedeny, má *nejpřísnější obalová skupina* z těch, které byly přiřazeny k příslušným nebezpečím věcí, přednost před jinými obalovými skupinami, bez ohledu na tabulku přednosti nebezpečí,
- tabulka přednosti nebezpečí uvádí, která z nebezpečí musí být považována za hlavní nebezpečí; **princip hledání hlavního nebezpečí v tabulce**: třída nebezpečnosti, která se nachází v buňce na průsečíku řádku a sloupce je **hlavní nebezpečí** a zbývající třída je vedlejší nebezpečí; obalové skupiny pro každé z nebezpečí spojené s látkou, směsí nebo roztokem musí být určeny s použitím vhodných kritérií (nejpřísnější ze skupin takto určených se pak stane obalovou skupinou látky, směsi nebo roztoku),
- tabulka přednosti nebezpečí neobsahuje kombinace mezi třídami 1, 2, 5.2, 6.2, 7 a 9,
- **přeprava vzorků**:
 - jestliže třída nebezpečnosti látky není přesně známa a látka je přepravována k dalšímu zkoušení, musí být zařazena *na základě znalostí odesílatele* do **předběžné třídy nebezpečnosti**, pod **předběžné oficiální pojmenování pro přepravu** a pod **předběžné identifikační číslo**, a sice za použití *klasifikačních kritérií* tohoto řádu a *přednosti nebezpečí* uvedené v oddílu 2.0.3 IMDG (viz výše v této publikaci),
 - musí se použít **nejpřísnější obalová skupina** odpovídající zvolenému oficiálnímu pojmenování pro přepravu,
- **přeprava odpadů**:
 - odpady, které jsou nebezpečnými věcmi, se musí přepravovat v souladu s příslušnými mezinárodními doporučeními a úmluvami – a zejména při přepravě po moři v souladu s ustanoveními tohoto kódu,
 - ustanovení této kapitoly se vztahují na **přepravu odpadů plavidly** a musí být uvažovaná ve spojení s dalšími ustanoveními tohoto kódu; látky, roztoky, směsi nebo předměty obsahující *radioaktivní látky* nebo jimi kontaminované, spadají pod příslušná ustanovení, týkající se radioaktivních látek ve třídě 7 a pro účely této kapitoly se o nich neuvažuje jako o odpadech.

2.1.3 Část 3 – Vyjmenování nebezpečných věcí, zvláštní ustanovení a vynětí z platnosti pro omezená množství

Tato část Předpisu IMDG obsahuje zejména:

- **všeobecně** (kapitola 3.1 IMDG):
 - **rozsah platnosti a všeobecná ustanovení**:
 - **Seznam nebezpečných věcí**, uvedený v kapitole 3.2 IMDG, obsahuje nebezpečné věci obvykle nejvíce přepravované,
 - vzhledem k tomu, že není prakticky možné zahrnout do Seznamu samostatnou jmenovitou položku pro každou chemickou látku nebo předmět

komerčního významu (zejména pojmenování pro směsi a roztoky rozličných chemických složení a koncentrací), zahrnuje Seznam také **druhá nebo „jinde nejmenovaná“ pojmenování** (např. EXTRAKTY OCHUCOVACÍ, KAPALNÉ, UN 1197 nebo LÁTKA HOŘLAVÁ, KAPALNÁ, J.N., UN 1993) – na tomto základě je *Seznam nebezpečných věcí* určen k tomu, aby obsahoval **vhodné pojmenování nebo položku pro jakoukoli nebezpečnou věc, kterou je možno přepravovat**,

- je-li nebezpečná věc zvlášť jmenovitě uvedena v *Seznamu nebezpečných věcí*, **musí být přepravována podle ustanovení v tomto Seznamu**, která přísluší této nebezpečné věci; druhová nebo „jinde nejmenovaná“ položka se smí použít jen pro přepravu látek, materiálů nebo předmětů, které nejsou zvlášť jmenovitě uvedeny – taková nebezpečná věc se **smí přepravovat až poté, kdy byly určeny její nebezpečné vlastnosti**,
- nebezpečné věci se musí **klasifikovat podle definic tříd, zkoušek a kritérií**; musí se použít pojmenování, které co nejpřesněji popisuje nebezpečné věci; **klasifikace musí být provedena odesilatelem nebo odpovídajícím příslušným orgánem**, kde je to v tomto řádu stanoveno; jakmile je určena třída nebezpečné věci, musí být dodrženy všechny podmínky pro přepravu předepsané v tomto řádu; *každá nebezpečná věc, která má výbušné vlastnosti, nebo existuje podezření, že by je mohla mít*, musí být nejprve posouzena pro zařazení do třídy 1; některé hromadné položky mohou být druhové nebo „jinde nejmenované“ za podmínky, že tento řád obsahuje ustanovení zajišťující bezpečnost, jak **vyločením příliš nebezpečných věcí z normální přepravy**, tak i **zohledněním všech vedlejších nebezpečí některých věcí**,
- jestliže má být **obsah přemístitelné cisterny přepravován v zahřátém stavu, je třeba přepravní teplotu udržovat během zamýšlené plavby**, ledaže by krystalizace nebo ztuhnutí při ochlazení nevedly k nestabilitě, což se může stát u některých stabilizovaných nebo inhibovaných produktů,
- **oficiální pojmenování pro přepravu** (oddíl 3.1.2 IMDG):
 - oficiální pojmenování pro přepravu nebezpečných věcí jsou ta pojmenování, která jsou uvedena v kapitole 3.2 IMDG, *Seznamu nebezpečných věcí*,
 - za hlavním oficiálním pojmenováním pro přepravu může být udáno *alternativní oficiální pojmenování pro přepravu v závorkách* – například ETHANOL (ETHYLALKOHOL); části názvu položky, které jsou napsány malými písmeny, *se nepovažují za součást oficiálního pojmenování pro přepravu*, ale mohou být použity,
 - je-li pod jedním UN číslem uvedena kombinace více různých oficiálních pojmenování pro přepravu a tato jsou od sebe oddělena spojkami „a“ nebo „nebo“ napsanými malým písmem, nebo jsou oddělena čárkami, musí být **v přepravním dokladu a na značkách kusu uvedeno pouze to nejvhodnější**.

- pokud oficiální pojmenování pro přepravu obsahuje blíže určující pojmy, je pořadí těchto pojmů v přepravním dokladu nebo v označení kusů libovolné,
 - pro věci **třídy 1** mohou být použity *obchodní nebo vojenské názvy*, které obsahují oficiální pojmenování pro přepravu doplněné dodatečným popisným textem,
 - je-li látka, která je (podle definice uvedené v oddílu 1.2.1 IMDG) **látkou tuhou, podávána k přepravě v roztaveném stavu**, doplní se její oficiální pojmenování pro přepravu upřesňujícím slovem „ROZTAVENÝ“, pokud toto slovo v něm již není obsaženo (jako je např. ALKYLFENOL, TUHÝ, J.N., ROZTAVENÝ),
 - s výjimkou samovolně se rozkládajících látek a organických peroxidů, a pokud není slovo „STABILIZOVANÝ“ již velkými písmeny uvedeno v pojmenování obsaženém v *Seznamu nebezpečných věcí*, musí být toto slovo doplněno jako součást oficiálního pojmenování pro přepravu látky, která by **bez stabilizace nebyla připuštěna k přepravě** (podle oddílu 1.1.3 IMDG) z důvodu své náchylnosti nebezpečně reagovat za normálních podmínek přepravy (například LÁTKA TOXICKÁ, KAPALNÁ, ORGANICKÁ, J.N., STABILIZOVANÁ),
 - **látky znečišťující moře** (pododdíl 3.1.2.9 IMDG):
 - pro druhové nebo J.N. položky musí být **oficiální pojmenování doplněno uznávaným chemickým názvem** látky znečišťující moře – například „UN 1263 BARVA (triethylbenzen), třída 3, OS III, (27 °C c.c.), LÁTKA ZNEČIŠŤUJÍCÍ MOŘE“ (*poznámka*: zkratka „c.c.“, uvedená za teplotou, je zkratkou metod s uzavřeným kelímkem – „closed cup method“),
- **směsi nebo roztoky:**
- tam, kde je látka jmenovitě uvedena v *Seznamu nebezpečných věcí*, musí být identifikována oficiálním pojmenováním pro přepravu uvedeným v tomto Seznamu; takové látky mohou obsahovat technické nečistoty (pocházející například z výrobního procesu) nebo přísady pro stabilizaci nebo jiné účely, které nemají vliv na jejich klasifikaci,
 - směs nebo roztok **nepodléhá ustanovením tohoto Řádu**, jestliže charakteristiky, vlastnosti, forma nebo fyzikální stav směsi nebo roztoku jsou takové, že nesplňuje kritéria (včetně kritérií z osobní praxe) pro zařazení do některé z tříd,
 - upřesňující slova jako jsou „SMĚS“ nebo „ROZTOK“, jak je to náležité, musí být **připojena jako součást oficiálního pojmenování pro přepravu**, např. „ACETON ROZTOK“; kromě toho, koncentrace směsi nebo roztoku může být uvedena za základním popisem směsi nebo roztoku, např. „ACETON 75 % ROZTOK“,

- **skupiny oddělování** (oddíl 3.1.4 IMDG):
 - pro účely oddělování, byly nebezpečné věci mající určité podobné nebezpečné vlastnosti seskupeny do skupin oddělování (viz oddíl 7.2.5 IMDG, resp. str. 79 této publikace),
 - uznává se, že ne všechny látky spadající do skupiny oddělování jsou jmenovitě uvedeny v IMDG Code – tyto látky jsou přepravovány pod J.N. položkami; i když tyto J.N. položky nejsou samy uvedeny v *segregačních skupinách* (viz níže), **musí odesílatel rozhodnout**, zda je vhodné jejich **zařazení pod skupinu oddělování** a pokud ano, musí tuto skutečnost **uvést v přepravním dokladu** (viz odstavec 5.4.1.5.11 IMDG),
 - skupiny oddělování v tomto řádu nezahrnují látky, které jsou mimo klasifikační kritéria tohoto řádu; uznává se, že některé látky, které nejsou nebezpečné, mají podobné chemické vlastnosti jako látky uvedené ve skupinách oddělování; **odesílatel nebo osoba odpovědná za naložení věcí do nákladní dopravní jednotky**, který(á) má znalosti o chemických vlastnostech takových věcí, může rozhodnout na základě dobrovolnosti o použití ustanovení o oddělování vztahujících se na příslušnou skupinu oddělování,
 - celkem je definováno **18 skupin oddělování** (neboli *segregačních skupin*):
 - kyseliny; sloučeniny amoniaku; bromičnany; chlorečnany; chloritany; kyanidy; těžké kovy a jejich soli; chlornany; olovo a jeho sloučeniny; kapalně halogenované uhlovodíky; rtuť a sloučeniny rtuti; dusitany a jejich směsi; chloristany; manganistany; práškové kovy; peroxidy; azidy; zásady,
 - jednotlivé segregační skupiny jsou označovány zkratkou „SGG“ (*segregation group*) a doplněny číslem – SGG1, SGG2 až SGG18,
 - v každé SGG jsou vyjmenovány látky, roztoky, směsi a sloučeniny, které spadají pod danou SGG vč. uvedení jejich UN čísla;
- **Seznam nebezpečných věcí** (kapitola 3.2 IMDG):
 - Seznam má formu **tabulky s osmnácti sloupci**, přičemž sloupec 7 a sloupec 16 je dělen na 7a / 7b, resp. 16a / 16b; *Seznam* je řazen vzestupně podle UN čísel; pro představu ohledně rozsahu tabulky: v IMDG zaujímá přes 190 stran,
 - **vysvětlení obsahu jednotlivých sloupců** je následující:
 - **UN číslo** = číslo přidělené nebezpečné věci *Podvýborem expertů pro přepravu nebezpečných věcí OSN* (Seznam OSN),
 - **oficiální pojmenování pro přepravu (PSN; Proper Shipping Name)** = oficiální pojmenování pro přepravu, napsané velkými písmeny, za kterým může následovat dodatečný popisný text napsaný malými písmeny; oficiální pojmenování pro přepravu může být uvedeno v množném čísle (je-li v tomto sloupci uveden bod

vzplanutí, jsou jeho údaje založeny na metodách s uzavřeným kelímkem (c.c.)),

- **třída nebo podtřída** = sloupec obsahuje třídu a v případě věci třídy 1 podtřídu a skupinu snášenlivosti, přiřazené k látce nebo předmětu podle klasifikačního systému popsaného v kapitole 2.1 *IMDG* (například 1.1D, 1.4S, 1.3C apod.),
- **vedlejší nebezpečí** = sloupec obsahuje číslo(a) tříd(y) vedlejšího (vedlejších) nebezpečí, které(á) bylo(a) zjištěno(a) použitím klasifikačního systému (viz část 2 *IMDG*); tento sloupec rovněž identifikuje nebezpečnou věc jako **látku znečišťující moře** – u příslušných nebezpečných věcí je pak v tomto sloupci uvedeno písmeno „P“,
- **obalová skupina** = sloupec obsahuje číslo obalové skupiny (I, II nebo III), která je přiřazena k látce nebo předmětu; je-li pro jednu položku uvedena více než jedna obalová skupina, musí být obalová skupina látky nebo přípravku, která(ý) se má přepravovat, určena na základě části 2 *IMDG*,
- **zvláštní ustanovení** = sloupec obsahuje číslo vztahující se ke zvláštním(u) ustanovení(m) uvedeným v kapitole 3.3 *IMDG* (viz str. 35 této publikace), které(á) platí pro látku neb o předmět; zvláštní ustanovení se vztahují na všechny obalové skupiny dovolené pro určitou látku nebo předmět, pokud z textu nevyplývá něco jiného; **zvláštní ustanovení specifická pro námořní dopravu začínají od čísla 900**,
- **omezená množství** = sloupec obsahuje největší množství na vnitřní obal nebo předmět dovolené pro přepravu dotyčné látky nebo předmětu podle ustanovení pro omezená množství v kapitole 3.4 *IMDG* (viz str. 38 této publikace); omezená množství jsou uváděna v hmotnostních (g, kg), nebo objemových jednotkách (ml, l), případně je v tomto sloupci uvedena nula,
- **vyňatá množství** = sloupec obsahuje alfanumerický kód **E0 až E5** (popsaný v pododdílu 3.5.1.2 *IMDG*; viz str. 41 této publikace), který stanovuje největší množství na vnitřní a vnější obal pro přepravu nebezpečných věcí podle ustanovení pro vyňatá množství,
- **pokyny pro balení** = sloupec obsahuje alfanumerické kódy vztahující se k příslušnému (příslušným) pokynu(ům) pro balení v oddíle 4.1.4 *IMDG*; pokyny pro balení uvádějí obaly (včetně velkých obalů), které smějí být použity pro přepravu látek a předmětů; kód obsahující písmeno „P“ se vztahuje k pokynům pro balení pro používání obalů popsaných v kapitole 6.1, 6.2 nebo 6.3 *IMDG* (od strany 70 této publikace); kód obsahující písmeno „LP“ se vztahuje k pokynům pro balení pro používání **velkých obalů**

(viz kapitola 6.6 IMDG); není-li kód obsahující písmeno „P“ nebo „LP“ stanoven, znamená to, že ***přeprava této látky není v tomto druhu obalu dovolena***,

- **zvláštní ustanovení pro balení** = sloupec obsahuje alfanumerické kódy vztahující se k příslušným zvláštním ustanovením pro balení uvedeným v oddíle 4.1.4 IMDG (viz str. 50 této publikace); zvláštní ustanovení pro balení uvádějí obaly (včetně velkých obalů); zvláštní ustanovení pro balení obsahující písmena „PP“ se vztahuje ke zvláštnímu ustanovení pro balení platnému pro používání pokynu pro balení s kódem „P“ v pododdíle 4.1.4.1 IMDG; zvláštní ustanovení pro balení obsahující písmeno „L“ se vztahuje k zvláštnímu ustanovení pro balení platnému pro používání pokynu pro balení s kódem „LP“ v pododdíle 4.1.4.3 IMDG,
- **pokyny pro balení do IBC** = sloupec obsahuje alfanumerické kódy vztahující se k příslušnému pokynu pro IBC, který uvádí druh IBC, který musí být použit pro přepravu dotyčné látky; kód obsahující písmena „IBC“ se vztahuje k pokynům pro balení pro používání IBC popsaných v kapitole 6.5 IMDG; ***není-li kód stanoven, znamená to, že přeprava této látky není v IBC dovolena***,
- **zvláštní ustanovení pro IBC** = sloupec obsahuje alfanumerické kódy obsahující písmeno „B“, které se vztahují ke zvláštním ustanovením pro balení platným pro používání pokynů pro balení s kódem „IBC“ (podle pododdílu 4.1.4.2 IMDG),
- **pokyny pro cisterny a kontejnery pro volně ložené látky** = sloupec obsahuje kódy T (viz odstavec 4.2.5.2.6 IMDG) vztahující se na přepravu nebezpečných věcí v přemístitelných cisternách a silničních cisternových vozidlech; ***není-li v tomto sloupci kód T stanoven, znamená to, že nebezpečné věci není dovoleno v cisternách přepravovat***, ledaže je to zvlášť schváleno příslušným orgánem; kód zahrnující písmena „BK“ znamená kontejnery pro volně ložené látky určené pro přepravu látek ve volně loženém stavu (viz kapitoly 4.3 a 6.9 IMDG); plyny povolené pro přepravu v MEGC (vícečláňkové kontejnery na plyn) jsou uvedeny ve sloupci „MEGC“ v Tabulce 1 a Tabulce 2 pokynu pro balení P200 v pododdíle 4.1.4.1 IMDG,
- **zvláštní ustanovení pro cisterny** = sloupec obsahuje poznámky TP (viz pododdíl 4.2.5.3 IMDG) vztahující se na přepravu nebezpečných věcí v přemístitelných cisternách a silničních cisternových vozidlech,
- **údaje EmS** = sloupec odkazuje na příslušné nouzové pokyny pro POŽÁR a ÚNIK ve „***Směrnici EmS: Opatření pro likvidaci nehod pro plavidla přepravující nebezpečné věci***“ (The EmS Guide –

Revised Emergency Response Procedures for Ships Carrying Dangerous Goods); **první EmS kód** se vztahuje k příslušnému **požárnímu pokynu** (např. *Požární pokyn Alfa „F-A“ Všeobecná požární směrnice*); **druhý EmS kód** se vztahuje k příslušnému **únikovému pokynu** (např. *Únikový pokyn Alfa „S-A“ Toxické látky*); **podtržené EmS kódy** (zvláštní případy) označují látku, materiál nebo předmět, pro kterou (který) je **v opatřeních pro likvidaci nehod uveden dodatečný požadavek**; pro nebezpečné věci podávané k přepravě pod j.n. položkami nebo jinými druhovými položkami mohou být nejvhodnější opatření pro likvidaci nehod rozdílná v závislosti na vlastnostech nebezpečných složek – v důsledku toho **mohou odesilatelé deklarovat EmS kódy odlišné od uvedených kódů**, jestliže jsou takové kódy podle jejich znalostí vhodnější; ustanovení v tomto sloupci nejsou závazná,

- **uskladnění a používání** = sloupec obsahuje **ustanovení o uložení a oddělování**, jak jsou předepsána v oddílech 7.1.5 a 7.1.6 IMDG,
- **oddělování** = sloupec obsahuje kódy pro **skupinu oddělování** uvedené v pododdíle 7.2.5.2 IMDG a **kódy pro oddělování**, jak je popsáno v oddíle 7.2.8 IMDG,
- **vlastnosti a poznámky** = sloupec obsahuje vlastnosti uvedených nebezpečných věcí a poznámky k nim; **ustanovení v tomto sloupci nejsou závazná**; vlastnosti většiny plynů zahrnují údaj o jejich hustotě v poměru ke vzduchu, čísla v závorkách udávají hustotu v poměru ke vzduchu,
 - **zkratky a symboly** – jsou používány zkratky „J.N.“ (ve sloupci 2) s významem „jinde nejmenované“ a „P“ (ve sloupci 4) pro **látky znečišťující moře**;
- **zvláštní ustanovení pro určité látky, materiály nebo předměty** (kapitola 3.3 IMDG):
 - pokud **sloupec (6) Seznamu nebezpečných věcí** (viz výše v textu této publikace) uvádí, že je pro nebezpečnou látku relevantní **zvláštní ustanovení**; pokud některé zvláštní ustanovení zahrnuje **požadavek na značení kusů**, musí být dodržena ustanovení uvedená v odstavcích 5.2.1.2.1 až 5.2.1.2.4 IMDG; jestliže je předepsaná **značka ve formě zvláštního textu** uvedeného v uvozovkách, např. jako „LITHIOVÉ BATERIE K LIKVIDACI“, musí být **velikost značky nejméně 12 mm**, není-li stanoveno jinak ve zvláštním ustanovení nebo jinde v tomto kódu; jako **příklady významu a požadavků zvláštních ustanovení** lze uvést:
 - 23 = i když tato látka vykazuje nebezpečí hořlavosti, to se projeví jen v podmínkách velmi silného požáru v uzavřených prostorech,
 - 26 = tuto látku není dovoleno přepravovat v přemístitelných cisternách nebo v IBC o vnitřním objemu přesahujícím 450 litrů, z důvodu možnosti iniciace výbuchu při přepravě ve velkých objemech,

- 32 = tato látka nepodléhá ustanovením tohoto řádu, pokud je v jakékoli jiné formě,
- 65 = vodné roztoky peroxidu vodíku s méně než 8 % peroxidu vodíku nepodléhají ustanovením tohoto řádu,
- 113 = přeprava chemicky nestálých směsí je zakázána,
- 117 = podléhá předpisům jen při přepravě po moři,
- 141 = produkty, které byly podrobeny dostatečnému tepelnému zpracování tak, že během přepravy nepředstavují žádné nebezpečí, nepodléhají ustanovením tohoto řádu,
- 145 = alkoholické nápoje obalové skupiny III nepodléhají ustanovením tohoto řádu, jestliže jsou přepravovány v nádobách o vnitřním objemu nejvýše 250 litrů,
- 178 = tato položka smí být použita jen tehdy, není-li v Seznamu nebezpečných věcí obsažena jiná vhodná položka, a jen se souhlasem příslušného orgánu země původu,
- 219 = geneticky změněné mikroorganismy (GMMO) a geneticky změněné organismy (GMO) zabalené a označené podle pokynu pro balení P904 nepodléhají žádným dalším ustanovením tohoto Řádu,
- 221 = látky, které spadají pod tuto položku, nesmějí náležet k obalové skupině I,
- 228 = směsi, které neodpovídají kritériím pro hořlavé plyny (třída 2.1), musí být přepravovány pod UN 3163,
- 230 = lithiové články a baterie smějí být přepravovány pod touto položkou, jestliže splňují ustanovení uvedená v oddíle 2.9.4 IMDG,
- 274 = pro účely dokumentace a označování kusů musí být oficiální pojmenování pro přepravu doplněno technickým názvem (viz odstavec 3.1.2.8.1 IMDG),
- 281 = přeprava sena, slámy nebo plev, pokud jsou mokré, vlhké nebo znečištěné olejem, je zakázána a pokud nejsou mokré nebo znečištěné olejem, jejich přeprava podléhá ustanovením tohoto řádu,
- 295 = není nutné označovat každý jednotlivý akumulátor nápisy a bezpečnostními značkami, jsou-li odpovídající nápisy a bezpečnostní značky umístěny na paletě,
- 302 = zaplynované nákladní dopravní jednotky, které neobsahují žádné jiné nebezpečné věci, podléhají pouze ustanovením oddílu 5.5.2 IMDG,
- 341 = přeprava volně ložených infekčních látek v kontejneru pro volně ložené látky BK2 je povolena pouze pro infekční látky obsahující zvířecí materiál, jak je definováno v oddíle 1.2.1 IMDG (viz. 4.3.2.4.1),
- 360 = vozidla, která jsou poháněna jen lithiovými kovovými bateriemi nebo bateriemi s ionty lithia, musí být zařazena pod položku UN 3171 VOZIDLO NA AKUMULÁTOROVÝ POHON,

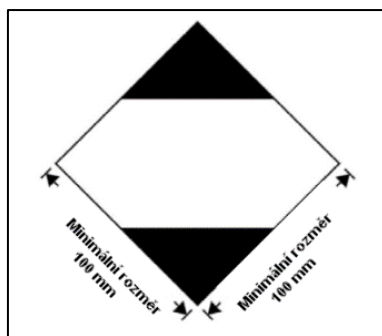
- 388 = UN 3166 se vztahuje na vozidla poháněná motory s vnitřním spalováním nebo palivovými články za použití hořlavé kapaliny nebo hořlavého plynu,
- **900 = přeprava těchto látek je námořní dopravou zakázána** (viz *zvláštní ustanovení* 349, 350, 351, 352 a 353):
 - CHLORNAN AMONNÝ,
 - DUSITAN AMONNÝ a směs anorganických dusitanů se solí amoniaku,
 - DUSIČNAN AMONNÝ náchylný k samoohřevu s dostatečnou iniciací rozkladu,
 - KYSELINA CHLOREČNÁ, VODNÝ ROZTOK, s nejvýše 10 % kyseliny chlorečné,
 - ETHYLNITRIT čistý,
 - KYSELINA KYANOVODÍKOVÁ, VODNÝ ROZTOK (KYANOVODÍK, VODNÝ ROZTOK), obsahující nejvýše 20 % kyanovodíku,
 - CHLOROVODÍK, HLUBOCE ZCHLAZENÝ, KAPALNÝ,
 - KYANOVODÍK, ROZTOK V ALKOHOLU s více než 45 % kyanovodíku,
 - OXID-DIKYANID DIRTUŤNATÝ čistý,
 - METHYLNITRIT,
 - KYSELINA CHLORISTÁ, s více než 72% hm. kyseliny,
 - PIKRÁT STŘÍBRNÝ, suchý nebo vlhčený s méně než 30% hm. vody,
 - DUSITAN ZINEČNATOAMONNÝ,
- 904 = ustanovení tohoto řádu, s výjimkou aspektů znečišťování moře, se nevztahují na tyto látky, pokud jsou plně mísitelné s vodou, s výjimkou jejich přepravy v nádobách o vnitřním objemu větším než 250 litrů a v cisternách,
- 923 = teplota musí být pravidelně kontrolována,
- 931 = zásilka této látky, která je doprovázena prohlášením odesilatele potvrzujícím, že tato látka není schopna samoohřevu, nepodléhá ustanovením tohoto řádu,
- 932 = vyžaduje se osvědčení od výrobce nebo odesilatele potvrzující, že zásilka byla skladována pod zakrytím, ale na otevřeném vzduchu, v množství, v němž byla zabalena, po dobu nejméně 3 dnů před podáním k přepravě,
- 946 = vyžaduje se osvědčení od odesilatele, že látka není látkou třídy 4.2,
- 951 = kontejnery s volně loženými látkami musí být hermeticky uzavřeny a pod vrstvou dusíku,
- 960 = nepodléhá ustanovením tohoto Řádu, ale může být předmětem ustanovení upravující přepravu nebezpečných věcí jinými druhy dopravy,

- 966 = kontejnery s plachtou pro volně ložené látky (BK1) jsou povoleny pouze v souladu s oddílem 4.3.3 IMDG,
- 967 = flexibilní kontejnery pro volně ložené látky (BK3) jsou povoleny pouze v souladu s oddílem 4.3.4 IMDG,
- 974 = tyto látky mohou být přepravovány v IMO cisterně typ 9;
- **nebezpečné věci balené v omezených množstvích** (kapitola 3.4 IMDG):
 - **všeobecně:**
 - tato kapitola IMDG obsahuje ustanovení platná pro **přepravu nebezpečných věcí určitých tříd balených v omezených množstvích**; příslušný množstevní limit pro vnitřní obal nebo předmět je uveden pro každou látku ve sloupci 7a *Seznamu nebezpečných věcí* kapitoly 3.2 IMDG; kromě toho je **u každé položky, jejíž přeprava podle této kapitoly není dovolena**, uvedeno ve sloupci 7a *Seznamu nebezpečných věcí* v kapitole 3.2 množství „0“,
 - nebezpečné věci balené v takových omezených množstvích, splňujících ustanovení této kapitoly IMDG, nepodléhají žádným jiným ustanovením IMDG, kromě těch specifikovaných v *pododdílu 3.4.1.2 IMDG*,
 - **balení:**
 - ustanovení týkající se *výbušných látek* třídy 1.4 a *kapalných žravých látek* třídy 8,
 - **skladování:**
 - nebezpečné věci balené v omezených množstvích jsou přiřazeny ke **kategorii uložení A** (jak je uvedeno v *pododdílu 7.1.3.2 IMDG*); ostatní ustanovení o uložení uvedená ve sloupci 16a *Seznamu nebezpečných věcí* se nepoužijí,
 - **oddělování** (oddíl 3.4.4 IMDG):
 - různé nebezpečné látky v omezených množstvích **smějí být baleny do téhož vnějšího obalu** za podmínky, že:
 - (1) látky splňují ustanovení uvedená v *pododdílu 7.2.6.1 IMDG* (viz str. 80 této publikace) a
 - (2) jsou zohledněna ustanovení o oddělování kapitoly 7.2 IMDG, včetně ustanovení ve sloupci 16b *Seznamu nebezpečných věcí*; avšak bez ohledu na jednotlivá ustanovení uvedená v *Seznamu nebezpečných věcí*, smějí být látky **obalové skupiny III** téže třídy baleny společně, za předpokladu dodržení bodu (1) výše; **v přepravním dokladu musí být uveden tento zápis: „Přeprava podle 3.4.4.1.2 IMDG Codu“** (viz ustanovení odstavce 5.4.1.5.2.2 IMDG),
 - ustanovení o oddělení kapitol 7.2 až 7.7 IMDG včetně ustanovení o oddělení ve sloupci 16b *Seznamu nebezpečných věcí* se **nevztahují na obaly obsahující nebezpečné zboží v omezeném množství** nebo ve vztahu k jinému nebezpečnému zboží,

○ **značky a označování** (oddíl 3.4.5 IMDG):

- s výjimkou letecké dopravy musí být kusy obsahující nebezpečné věci v omezených množstvích opatřeny značkou „Značka pro kusy obsahující omezená množství“ – viz Obr. 1 (pododdíl 3.4.5.1 IMDG),

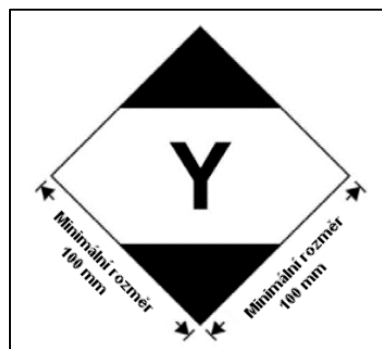
Obr. 1 Značka pro kusy obsahující omezená množství

Zdroj: Řád IMDG

- značka podle Obr. 1 musí být snadno viditelná, čitelná a schopna odolávat působení nepříznivého počasí bez podstatného snížení účinnosti; značka musí být ve *tvaru čtverce postaveného na vrchol pod úhlem 45°* (tvar diamantu); obvodová čára musí být černá; střední plocha musí být bílá nebo vhodně kontrastní k podkladu; minimální rozměry musí být **100 × 100 mm** a minimální tloušťka čáry tvořící čtverec postavený na vrchol musí být **2 mm**; jestliže to vyžaduje velikost kusu, smí být minimální vnější rozměry znázorněné výše zmenšeny na nejméně **50 × 50 mm** (pokud tato značka zůstane zřetelně viditelná); minimální tloušťka čáry tvořící čtverec postavený na vrchol smí být zmenšena na nejméně **1 mm**,
- kusy obsahující omezená množství podle části 3, kapitoly 4 *ICAO Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air* musí být opatřeny značkou viz Obr. 2 pro ověření shody s těmito ustanoveními (pododdíl 3.4.5.2 IMDG),

Obr. 2 Značka pro kusy obsahující omezená množství podle Technických pokynů ICAO

Zdroj: Řád IMDG

- značka podle Obr. 2 musí být snadno viditelná, čitelná a schopna odolávat působení nepříznivého počasí bez podstatného snížení účinnosti; značka musí být ve *tvaru čtverce postaveného na vrchol pod úhlem 45°* (tvar diamantu); horní a dolní část a obvodová čára musí být černé; střední plocha musí být bílá nebo vhodně kontrastní k podkladu; minimální rozměry musí být **100 × 100 mm** a minimální tloušťka čáry tvořící čtverec postavený na vrchol musí být **2 mm**; symbol „Y“ musí být umístěn ve středu značky a musí být zřetelně viditelný; jestliže to vyžaduje velikost kusu, smí být minimální vnější rozměry znázorněné výše zmenšeny analogicky k požadavkům definovaným ke značce dle Obr. 2,
- **multimodální rozlišování značek** (pododdíl 3.4.5.3 IMDG):
 - kusy obsahující nebezpečné věci opatřeny *značkou uvedenou v pododdílu 3.4.5.2 IMDG s nebo bez dodatečných bezpečnostních značek a nápisů pro leteckou dopravu, se považují za kusy splňující ustanovení oddílu 3.4.2 IMDG* a nemusí být opatřeny značkou uvedenou v pododdílu 3.4.5.1 IMDG,
 - pokud jsou kusy obsahující nebezpečné věci balené v omezených množstvích uloženy *v přepravním obalovém souboru nebo v ložné jednotce*, musí být přepravní obalový soubor nebo ložná jednotka *označen(a) značkami* vyžadovanými touto kapitolou IMDG, ledaže jsou označení reprezentující všechny nebezpečné věci obsažené v přepravním obalovém souboru nebo ložné jednotce viditelná; kromě toho musí být přepravní obalový soubor označen nápisem „PŘEPRAVNÍ OBALOVÝ SOUBOR“, ledaže jsou označení reprezentující všechny nebezpečné věci, jak jsou vyžadována touto kapitolou IMDG, v přepravním obalovém souboru viditelná,
- **označování nákladních dopravních jednotek** (pododdíl 3.4.5.5 IMDG):
 - nákladní dopravní jednotky *obsahující jen nebezpečné věci v omezených množstvích* nemusí být označeny podle pododdílu 5.3.2.0 a 5.3.2.1 IMDG (viz str. 61 této publikace), musí však být na vnější straně náležitě označeny značkou viz Obr. 1, avšak s těmito parametry:
 - označení musí být snadno viditelné, čitelné a musí být takové, aby informace mohly být stále identifikovatelné *na nákladních přepravních jednotkách, které přežily alespoň tři měsíce ponoření do moře*; při zvažování vhodných způsobů značení je třeba vzít v úvahu snadnost, s jakou může být označena plocha nákladní přepravní jednotky; horní a dolní části a okolní čára musí být černé; středová plocha musí být bílá nebo vhodně kontrastní pozadí; minimální rozměry musí být **250 × 250 mm** (na místech uvedených v odstavci 5.3.1.1.4.1 IMDG; viz str. 59 této publikace),

- **dokumentace** (oddíl 3.4.6 IMDG):
 - navíc k ustanovením pro dokumentaci uvedeným v kapitole 5.4 IMDG (viz str. 63 této publikace) **musí být přepravní doklad pro nebezpečné věci doplněn** slovy „limited quantity“ nebo „LTD QTY“ spolu s popisem zásilky;
- **nebezpečné věci balené ve vyňatých množstvích** (kapitola 3.5 IMDG):
 - **vyňatá množství** (oddíl 3.5.1 IMDG):
 - vyňatá množství nebezpečných věcí určitých tříd (jiných než předmětů) splňující ustanovení této kapitoly **nepodléhají žádným jiným ustanovením tohoto Řádu s výjimkou specifikovaných** v pododdíle 3.5.1.1 IMDG,
 - nebezpečné věci, které smějí být přepravovány ve vyňatých množstvích podle ustanovení kapitoly 3.5 IMDG, jsou uvedeny ve sloupci 7b *Seznamu nebezpečných věcí* (v kapitole 3.2 IMDG) **pomocí alfanumerického kódu E0 až E5**; u každého kódu je specifikováno:
 - **nejvyšší čisté množství na vnitřní obal** (v gramech pro tuhé látky a v mililitrech pro kapaliny a plyny),
 - **nejvyšší čisté množství na vnější obal** (v gramech pro tuhé látky a v mililitrech pro kapaliny a plyny, nebo součet gramů a mililitrů v případě smíšeného balení),
 - v případě přidělení kódu E0 (nula) dané nebezpečné věci, není u ní povoleno vyňaté množství,
 - jsou-li nebezpečné věci **ve vyňatých množstvích, jimž jsou přiděleny rozdílné kódy, baleny společně**, musí být celkové množství na vnější obal omezeno na to množství, které odpovídá *nejrestriktivnějšímu kódu*,
 - **obaly** (oddíl 3.5.2 IMDG):
 - **požadavky na obaly používané pro přepravu nebezpečných věcí ve vyňatých množstvích** (výběr):
 - vnitřní obal musí být vyroben z plastu (s minimální tloušťkou 0,2 mm, je-li používán pro kapaliny) nebo ze skla, porcelánu, kameniny, keramického materiálu nebo kovu (viz též pododdíl 4.1.1.2 IMDG) a uzávěr každého vnitřního obalu musí být bezpečně držen na svém místě drátem, páskou nebo jiným účinným prostředkem; každá nádoba mající hrdlo s lisovanými šroubovými závity musí mít těsné víčko závitového typu; uzávěr musí být odolný vůči obsahu,
 - každý vnitřní obal musí být bezpečně zabalen **do meziobalu s fixačním materiálem** takovým způsobem, aby se za normálních podmínek přepravy nemohl rozbít, propíchnout nebo propouštět svůj obsah; **u kapalných nebezpečných látek** musí meziobal nebo vnější obal obsahovat dostatečné množství **absorpčního materiálu**, který *absorbuje celý obsah vnitřních obalů*; při vložení do meziobalu může být absorpční materiál fixačním materiálem; nebezpečné věci

nesmějí nebezpečně reagovat s fixačním materiálem, absorpčním materiálem a materiálem obalu ani snižovat celistvost nebo funkčnost materiálů; bez ohledu na svou polohu musí kus udržet svůj obsah v případě rozbití nebo úniku,

- každý kus musí být takové velikosti, aby na něm byl dostatek místa pro všechny potřebné značky,
- smějí se používat **přepravní obalové soubory** a smějí obsahovat také kusy s nebezpečnými věcmi nebo věci nepodléhající předpisům tohoto Řádu,

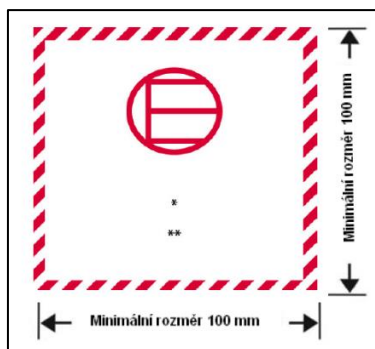
○ **zkoušky pro kusy** (oddíl 3.5.3 IMDG):

- kompletní kus, tak jak je **připraven k přepravě**, s vnitřními obaly naplněnými do nejméně **95 % jejich vnitřního objemu pro tuhé látky** nebo **98 % pro kapaliny**, musí být schopen odolat, jak se dokáže zkouškou, která je náležitě zdokumentována, bez rozbití nebo úniku z kteréhokoli vnitřního obalu a bez významného snížení účinnosti,
- jsou definovány **dva druhy zkoušek**: (1) pád na pevný vodorovný povrch z výšky 1,8 metru, (2) síle působící na horní povrch po dobu 24 hodin, rovnající se celkové hmotnosti identických kusů, jsou-li nastohovány do výšky 3 metry (včetně vzorku),

○ **značení kusů** (oddíl 3.5.4 IMDG):

- kusy obsahující vyňatá množství nebezpečných věcí musí být trvanlivě a čitelně označeny značkou viz Obr. 3; hlavní nebezpeční třídy pro každou z nebezpečných věcí obsažených v kusu musí být uvedeno na této značce; pokud není název odesilatele nebo příjemce uveden jinde na kusu, musí být tato informace uvedena na této značce,

Obr. 3 Značka pro vyňatá množství

Zdroj: Řád IMDG

- na místě označeném „*“ musí být uvedeno **číslo třídy**, nebo pokud je (jsou), číslo(a) podtříd(y); na místě označeném „**“ musí být uveden **název odesilatele nebo příjemce**, pokud není uveden jinde na kusu; **značka musí být ve tvaru čtverce**, šrafování a symbol musí být stejné barvy (černé nebo červené) na bílém nebo vhodném kontrastním podkladu; minimální rozměry

musí být **100 × 100 mm**; pokud nejsou rozměry stanoveny, musí být všechny rozměry v přibližné proporci s uvedenými rozměry,

- jsou-li kusy obsahující nebezpečné věci balené ve vyňatých množstvích uloženy **v přepravním obalovém souboru nebo ložné jednotce**, musí být přepravní obalový soubor nebo ložná jednotka opatřeny označením vyžadovaným v této kapitole IMDG, pokud nejsou značky reprezentující všechny nebezpečné věci uložené v přepravním obalovém souboru nebo ložné jednotce viditelné; kromě toho musí být přepravní obalový soubor označen nápisem „PŘEPRAVNÍ OBALOVÝ SOUBOR“, pokud nejsou značky vyžadované touto kapitolou IMDG reprezentující všechny nebezpečné věci uložené v přepravním obalovém souboru, viditelné; písmena na značce „PŘEPRAVNÍ OBALOVÝ SOUBOR“ musí být nejméně **12 mm** vysoká,
- **maximální počet kusů v nákladní dopravní jednotce** (oddíl 3.5.5 IMDG):
 - počet kusů obsahujících nebezpečné věci balené ve vyňatých množstvích v nákladní dopravní jednotce **nesmí překročit 1000**,
- **dokumentace** (oddíl 3.5.6 IMDG):
 - **přepravní doklad** pro nebezpečné věci musí obsahovat (navíc k ustanovením pro dokumentaci specifikovaných v kapitole 5.4 IMDG; viz str. 63 této publikace) slova „**nebezpečné věci ve vyňatých množstvích**“ a **údaj o počtu kusů**,
- **skladování** (oddíl 3.5.7 IMDG):
 - nebezpečné věci balené ve vyňatých množstvích jsou přiřazeny ke **kategorii uskladnění A**, jak je uvedeno v pododdílu 7.1.3.2 IMDG (viz str. 76 této publikace); ostatní ustanovení o uložení uvedená ve sloupci 16a *Seznamu nebezpečných věcí* se nepoužijí,
- **oddělování** (oddíl 3.5.8 IMDG):
 - **ustanovení o oddělování** kapitol 7.2 až 7.7 IMDG (od str. 78 této publikace), včetně ustanovení o oddělování ve sloupci 16b *Seznamu nebezpečných věcí*, neplatí pro obaly obsahující nebezpečné věci ve vyňatých množstvích **ani ve vztahu k jiným nebezpečným věcem**.

2.1.4 Část 4 – Ustanovení pro balení a cisterny

Tato část Předpisu IMDG obsahuje zejména:

- **použití obalů, včetně IBC a velkých obalů** (kapitola 4.1 IMDG):
 - **definice:**
 - účinně uzavřené = vodotěsný uzávěr,
 - hermeticky uzavřené = parotěsný uzávěr,
 - bezpečně uzavřené = uzavřeno takovým způsobem, že suchý obsah nemůže během běžné manipulace proniknout, minimální ustanovení pro všechny uzávěry,

- **všeobecná ustanovení pro balení nebezpečných látek a věcí do obalů, včetně IBC a velkých obalů (oddíl 4.1.1 IMDG)**
 - pro balení věcí tříd 2 (plyny), 6.2 (infekční látky) a 7 (radioaktivní látky) platí všeobecná ustanovení tohoto oddílu pouze tehdy, je-li to uvedeno na příslušných (zde specifikovaných) místech IMDG Code,
 - nebezpečné látky musí být baleny do obalů, včetně IBC a velkých obalů, dobré kvality; obaly musí být natolik pevné, aby vydržely rázy a namáhání, které se mohou vyskytnout *za normálních podmínek během přepravy*, včetně ***překládky mezi dopravními prostředky a sklady*** a rovněž při ***přemísťování z palet nebo přepravních obalových souborů k následné ruční nebo mechanické manipulaci***,
 - obaly včetně IBC a velkých obalů, musí být vyrobeny a uzavřeny takovým způsobem, aby bylo *při normálních podmínkách přepravy* zabráněno jakýmkoli ***ztrátám obsahu připraveného pro přepravu***, které by mohly být způsobeny vibracemi nebo změnami teploty, vlhkosti nebo tlaku (způsobených například rozdílem nadmořské výšky),
 - na vnější straně obalů, IBC a velkých obalů nesmějí během přepravy zůstat žádné nebezpečné zbytky,
 - pokud není v IMDG stanoveno jinak, musí každý ***obal, včetně IBC a velkých obalů***, s výjimkou vnitřních obalů, ***odpovídat konstrukčnímu typu, který vyhověl zkouškám*** (podle odpovídajících ustanovení dle oddílů 6.1.5, 6.3.5, 6.5.6 nebo 6.6.5 IMDG),
 - **při plnění obalů kapalinami, včetně IBC a velkých obalů**, musí zůstat dostatečný volný prostor, aby bylo zajištěno, že roztažnost kapaliny způsobená teplotami, které mohou v průběhu přepravy nastat, ***nezpůsobí ani únik kapaliny ani trvalou deformaci obalu***; pokud nejsou předepsány zvláštní požadavky, nesmějí být obaly zcela naplněny kapalinami při teplotě 55 °C,
 - **v IBC** musí zůstat dostatečný volný prostor, aby se zajistilo, že při průměrné teplotě obsahu 50 °C nebude naplněn ***více než na 98 %*** svého hydraulického vnitřního objemu (vodní kapacity),
 - **pro leteckou přepravu**, musí být obaly určené pro kapaliny rovněž schopné vydržet ***rozdíly tlaků***, aniž dojde k úniku kapaliny, jak je to stanoveno v mezinárodních předpisech pro leteckou přepravu (např. IATA DGR),
 - **vnitřní obaly** musí být baleny ve vnějším obalu tak, aby za normálních podmínek přepravy nedošlo k jejich rozbití nebo proděravění, nebo, aby z nich nemohl uniknout jejich obsah do vnějšího obalu; ***vnitřní obaly obsahující kapaliny*** musí být zabaleny svými uzávěry směrem nahoru a musí být uloženy do vnějších obalů ve shodě ***s orientačními šipkami*** předepsanými v odstavci 5.2.1.7.1 IMDG (viz str. 58 této publikace, resp. Obr. 6); ***křehké vnitřní obaly*** nebo takové, u kterých může snadno dojít k proděravění, jako jsou nádoby ze skla, porcelánu nebo z kameniny nebo

z některých plastů, musí být ve vnitřních obalech zabezpečeny vhodným *fixačním materiálem*; při jakémkoli úniku obsahu nesmějí být ochranné vlastnosti fixačního materiálu ani vnějšího obalu podstatně zhoršeny,

- pokud byl **vnější obal skupinového obalu** nebo **velký obal** s úspěchem podroben zkoušce s různými typy **vnitřních obalů**, mohou být tyto druhy vnitřních obalů *společně uloženy do tohoto vnějšího obalu nebo velkého obalu*,
- **fixační a absorpční materiály** musejí být *inertní povahy* a musí mít vlastnosti vhodné vzhledem k povaze materiálu,
- **povaha a tloušťka vnějších obalů** musí být taková, aby tření, ke kterému během přepravy dochází, nezpůsobilo zahřátí, které by mohlo nebezpečným způsobem změnit chemickou stabilitu obsahu,
- nebezpečné látky nesmějí být baleny společně do stejného vnějšího obalu nebo do velkého obalu s nebezpečnými látkami nebo jinými látkami, **pokud spolu nebezpečně reagují a mohou způsobit**: (1) hoření a/nebo vývoj značného množství tepla, (2) vývoj hořlavých, toxických nebo dusivých plynů, (3) tvorbu korozivních látek, nebo (4) tvorbu nestálých látek,
- pokud jsou IBC vybaveny *dvěma nebo více uzavíratelnými otvory* za sebou, musí být uzavřen jako první ten, který je nejbližší k přepravované látce,
- kapaliny smějí být plněny jen do vnitřních obalů, které mají dostatečnou **odolnost proti vnitřnímu tlaku**, který může vzniknout za normálních podmínek přepravy,
- kapaliny smějí být plněny jen **do obalů, včetně IBC**, které mají přiměřenou odolnost proti vnitřnímu tlaku, který může vzniknout za normálních podmínek přepravy; jelikož je *tenze par nízkovroucích kapalin* obvykle vysoká, musí být pevnost nádob pro tyto kapaliny dostatečná
- **prázdné obaly, včetně prázdných IBC a prázdných velkých obalů**, které obsahovaly nebezpečné látky musí být podrobeny stejným požadavkům jako naplněné obaly, pokud nebyla přijata odpovídající opatření vylučující jakékoliv nebezpečí (pododíl 4.1.1.11 IMDG),
- všechny **obaly specifikované v kapitole 6.1 IMDG určené pro kapaliny**, musí úspěšně absolvovat **zkoušku těsnosti**; tato zkouška je součástí *programu zajištění kvality* (podle pododílu 6.1.1.3 IMDG),
- **obaly, včetně IBC, používané pro tuhé látky**, které mohou při teplotách vyskytujících se během přepravy zkapalnět, musí být rovněž použitelné pro tyto látky, pokud jsou v kapalném stavu,
- **obaly, včetně IBC, používané pro práškovité nebo zrnité látky** musí být prachotěsné, nebo musí být opatřeny vložkou,
- pokud příslušný orgán nestanoví jinak, je pro **plastové sudy a kanystry, IBC z tuhých plastů a kompozitní IBC s plastovými vnitřními nádobami** povolená **dobu používání** pro přepravu nebezpečných látek **5 let od data**

jejich výroby, s výjimkou kratší doby používání stanovené z důvodu povahy přepravované látky (pododdíl 4.1.1.15 IMDG),

▪ **použití záchranných obalů a velkých záchranných obalů** (pododdíl 4.1.1.18 IMDG):

- poškozené, porušené, netěsné nebo předpisům neodpovídající **obaly** nebo **nebezpečné látky**, které se rozsypaly nebo vytekly, mohou být přepravovány v záchranných obalech podle příslušných ustanovení Části 6 IMDG,
- musí být učiněna vhodná opatření, která **zamezí nadměrným pohybům poškozených nebo netěsných obalů v záchranném obalu**; pokud záchranný obal obsahuje kapalné látky, musí být přidáno dostatečné množství inertního materiálu pro eliminaci přítomné volné kapaliny,

▪ **použití záchranných tlakových nádob** (pododdíl 4.1.1.19 IMDG):

- v případě poškozených, vadných nebo netěsných **tlakových nádob** nebo tlakových nádob, které neodpovídají předpisům, je dovoleno použít záchranné tlakové nádoby podle ustanovení oddílu 6.2.3 IMDG,
- záchranná tlaková nádoba **smí být použita jako přepravní obalový soubor** podle oddílu 5.1.2 IMDG; je-li použita jako přepravní obalový soubor, musí být značena podle pododdílu 5.1.2.1 IMDG, (nikoliv podle pododdílu 5.2.1.3 IMDG) – viz str. 55 této publikace,
- tlakové nádoby musí být uloženy v záchranných tlakových nádobách přiměřené velikosti; maximální velikost uložené tlakové nádoby je omezena na **1000 litrů hydraulického vnitřního objemu**; více než jedna tlaková nádoba smí být uložena v téže záchranné tlakové nádobě jen tehdy, jsou-li známy jejich obsahy a pokud spolu vzájemně nebezpečně nereagují (viz pododdíl 4.1.1.6 IMDG); v tomto případě nesmí celkový **součet hydraulických vnitřních objemů uložených tlakových nádob překročit 1000 litrů**; musí být přijata opatření, aby se zamezilo pohybu tlakových nádob uvnitř záchranné tlakové nádoby, např. přepážkami, upevněním nebo fixačním materiálem,
- záchranná tlaková nádoba musí být **pro přepravu opatřena nápisy** obsahujícími *oficiální pojmenování pro přepravu* a *UN číslo* s předřazenými písmeny „UN“ a *bezpečnostní značkou*, jak je vyžadováno pro kusy v kapitole 5.2 IMDG (viz str. 56 této publikace), vztahujícími se k nebezpečným věcem obsaženým v záchranné tlakové nádobě (nádobách),
- záchranné tlakové nádoby musí být **vyčištěny, odplyněny a vizuálně prohlédnuty zevnitř i zvenjšku** po každém použití; musí být

podrobovány **periodickým inspekčním a zkouškám** (podle pododdílu 6.2.1.6 IMDG) alespoň jednou za každých 5 let,

- **během přepravy**, musí být obaly, včetně IBC a velkých obalů bezpečným způsobem *připojeny k přepravní jednotce* nebo budou *zadrženy uvnitř dopravní nákladní jednotky* takovým způsobem, aby se zabránilo bočnímu nebo podélnému pohybu nebo nárazu a zajistí se přiměřená vnější opora,

○ **dodatečná všeobecná ustanovení pro používání IBC** (oddíl 4.1.2 IMDG):

- pokud jsou IBC používány **pro přepravu kapalin s bodem vzplanutí 60 °C** (podle metody uzavřeného kelímku) nebo při teplotě nižší nebo **pro přepravu sypkých látek náchylných k prachové explozi**, musí být provedena opatření zabráňující nebezpečí elektrostatického výboje,
- IBC nesmějí být **plněny a podávány k přepravě** po datu uplynutí doby platnosti poslední periodické zkoušky nebo inspekce; je-li však IBC naplněn před datem uplynutí doby platnosti poslední pravidelné prohlídky a zkoušky **může být přepravována po dobu nepřesahující 3 měsíce** po uplynutí data, kdy měla být provedena pravidelná prohlídka nebo zkouška,
- **IBC typu 31HZ2** (tj. *kompozitní IBC s flexibilní plastovou vnitřní nádobou pro kapaliny*), pokud přepravují kapaliny, musí být naplněny na **80 % objemu vnějšího obalu** a musí být přepravovány **v uzavřených dopravních nákladních jednotkách**,
- s výjimkou běžné údržby **kovové IBC, IBC z tuhého plastu, kompozitní a flexibilní IBC**, prováděné jejich vlastníkem, jehož domovský stát a jméno nebo schválený symbol jsou trvale uvedeny na IBC, musí místo, které provádí pravidelnou údržbu IBC uvést na IBC, poblíž UN kódu konstrukčního typu výrobce, následující **trvalá značení: (1)** stát, v němž proběhla pravidelná údržba a **(2)** jméno nebo schválený symbol místa, které provedlo pravidelnou údržbu,

○ **všeobecná ustanovení týkající se pokynů pro balení** (oddíl 4.1.3 IMDG)

- **pokyny pro balení** platné pro nebezpečné látky všech tříd jsou specifikovány v *oddíle 4.1.4 IMDG* a jsou rozděleny do tří skupin v závislosti na typu obalů, kterých se týkají a jsou označovány alfanumerickým kódem obsahujícím:
 - **písmeno „P“** u pokynů týkajících se **obalů, jiných než IBC nebo velkých obalů**; pokyny pro balení jsou specifikovány v *pododdílu 4.1.4.1 IMDG*,
 - **písmena „IBC“** u pokynů týkajících se **IBC**; pokyny pro balení jsou specifikovány v *pododdílu 4.1.4.2 IMDG*,
 - **písmena „LP“** u pokynů týkajících se **velkých obalů**; pokyny pro balení jsou specifikovány v *pododdílu 4.1.4.3 IMDG*,
- způsoby balení mohou, pokud je to vhodné, být (kromě ustanovení výše) též v souladu se **zvláštními ustanoveními pro balení**, specifikovanými

v oddílech 4.1.5, 4.1.6, 4.1.7, 4.1.8 nebo 4.1.9 IMDG; ***zvláštní ustanovení pro balení*** mohou být také specifikovány v pokynech pro balení pro jednotlivé látky nebo předměty; tato ***zvláštní ustanovení pro balení*** jsou rovněž označena alfanumerickým kódem obsahujícím:

- **písmena „PP“** u zvláštních pokynů pro ***obaly jiné než IBC a velké obaly***; jako příklady lze uvést:
 - PP31 = pro UN č. 1183, 1242, 1295, 2965 a 2988 musí být obaly hermeticky uzavřeny,
 - PP45 = pro UN č. 0144 se nevyžadují meziobaly,
 - PP55 = pro UN č. 0144 musí být vložen absorpční fixační materiál,
 - PP58 = pro UN č. 0075, 0143, 0495 a 0497 musí být jako meziobaly použity sudy, pokud jsou jako vnější obaly použity také sudy,
 - PP61 = pro UN č. 0082, 0241, 0331 a 0332 se nevyžadují vnitřní obaly, pokud jsou jako vnější obaly použity těsné sudy s odnímatelným víkem,
 - PP66 = pro UN č. 0081 nesmějí být jako vnější obaly použity pytle,
 - PP78 = pro UN č. 3370 nesmí přepravované množství překročit 11,5 kg na obal,
 - PP100 = pro UN č. 2950 musí být flexibilní, lepenkové nebo dřevěné obaly prachotěsné a vodotěsné nebo musí být vybaveny prachotěsnou a vodotěsnou vložkou,
- **písmeno „B“** u zvláštních pokynů pro ***IBC***; jako příklady lze uvést:
 - B1 = pro látky obalové skupiny I; IBC musí být přepravovány v uzavřených nákladových přepravních jednotkách nebo v nákladních kontejnerech / vozidlech, které musí mít pevné boky (stěny) nebo oplocení do výšky IBC,
 - B2 = pro UN 0222 v IBC z jiného materiálu než z kovu nebo tuhého plastu, musí být IBC přepravováno v uzavřené nákladní dopravní jednotce,
 - B4 = flexibilní, lepenkové nebo dřevěné IBC musí být prachotěsné a vodotěsné nebo musí být vybaveny prachotěsnou a vodotěsnou vložkou,
 - B8 = čistá forma této látky nesmí být přepravována v IBC, neboť je známo, že má tenzi par vyšší než 110 kPa při 50 °C, nebo 130 kPa při 55 °C,
 - B17 = pro UN 0222 nejsou dovoleny kovové IBC,

- **písmeno „L“** u zvláštních pokynů pro **velké obaly**; jako příklady lze uvést:
 - L2 = velké obaly musí být zkonstruovány a vyrobeny tak, aby zamezily nebezpečnému pohybu aerosolů a neúmyslnému vyprázdnění během normálních podmínek přepravy; pro odpadové aerosoly přepravované podle zvláštního ustanovení 327, musí mít velké obaly prostředky k zadržení jakékoli volné kapaliny, která by mohla uniknout během přepravy, např. absorpční materiál; velké obaly musí být přiměřeně odvětrávány, aby se zabránilo vytvoření hořlavé atmosféry a nárůstu tlaku,
 - L3 = pro UN čísla 1309, 1376, 1483, 1869, 2793, 2858 a 2878 musí být flexibilní nebo lepenkové vnitřní obaly prachotěsné a vodotěsné nebo musí být vybaveny prachotěsnou a vodotěsnou vložkou,
 - L4 = pro UN čísla 1932, 2008, 2009, 2545, 2546, 2881 a 3189 musí být flexibilní nebo lepenkové vnitřní obaly hermeticky uzavřeny,
- sloupec 8 *Seznamu nebezpečných látek* (viz kapitola 3.2 IMDG, resp. str. 32 této publikace) uvádí pro každý předmět nebo látku **jeden nebo více pokynů pro balení**, které musí být použity; sloupec 9 *Seznamu nebezpečných látek* uvádí **zvláštní ustanovení pro specifické látky nebo předměty** (viz str. 33 této publikace),
- v každém pokynu pro balení je uvedena informace, pokud je to vhodné, o dovolených **samostatných obalech** nebo **obalech skupinových balení**; pro skupinová balení jsou uvedeny *povolené vnější a vnitřní obaly* a tam kde je to vhodné jsou rovněž uvedena *povolená maximální množství* pro každý vnitřní a vnější obal; *maximální čistá hmotnost* a *maximální kapacita* jsou definovány v oddílu 1.2.1 IMDG (pro definice viz str. 12 a následující této publikace),
- **nezabalené předměty s výjimkou předmětů třídy 1** – tj. výbušných látek a předmětů (pododdíl 4.1.3.8 IMDG):
 - pokud **velké a robustní předměty** nemohou být baleny podle požadavků *kapitoly 6.1 IMDG* (viz str. 70 této publikace) nebo *kapitoly 6.6 IMDG* a pokud musí být přepravovány **prázdné, nevyčištěné obaly a nezabalené předměty**, může příslušný orgán takovou přepravu schválit,
 - **nezabalené předměty**, které jsou schváleny příslušným orgánem (viz výše) *podléhají předpisům pro odesílání uvedených v části 5 IMDG* (viz str. 54 této publikace); **odesílatel** takových předmětů musí dále zajistit, aby byla **k nákladnímu listu přiložena kopie takového povolení**,

- **seznam pokynů pro balení** (oddíl 4.1.4 IMDG):
 - *pokyny pro balení týkající se používání obalů (s výjimkou IBC a velkých obalů)* – pododdíl 4.1.4.1 IMDG,
 - *pokyny pro balení týkající se použití IBC* – pododdíl 4.1.4.2 IMDG,
 - *pokyny pro balení týkající se použití velkých obalů* – pododdíl 4.1.4.3 IMDG,
- **zvláštní ustanovení pro balení** (zde jen výčet oddílů bez dalších detailů):
 - látek třídy 1 (oddíl 4.1.5 IMDG),
 - věcí třídy 2 (oddíl 4.1.6 IMDG),
 - organických peroxidů (třída 5.2) a samovolně se rozkládajících (samovolně reagujících) látek třídy 4.1 (oddíl 4.1.7 IMDG),
 - infekčních látek kategorie A (třída 6.2, UN 2814 a UN 2900) – oddíl 4.1.8 IMDG,
 - radioaktivních látek (oddíl 4.1.9 IMDG);
- **používání přemístitelných cisteren a vícečlánekových kontejnerů na plyn (MEGC)** – kapitola 4.2 IMDG:
 - **přechodná ustanovení** (oddíl 4.2.0 IMDG):
 - ustanovení pro používání a konstrukci přemístitelných cisteren v této kapitole IMDG a v kapitole 6.7 IMDG jsou založena na *United States Recommendation on the transport of Dangerous Goods*,
 - **IMO přemístitelné cisterny a silniční cisternová vozidla** certifikované a schválené před 1. lednem 2003 v souladu s ustanoveními IMDG řádu platného od 1. července 1999 (změna 29) mohou být nadále používány, *pokud projdou platnými technickými prohlídkami*; musí splňovat předpisy uvedené ve sloupcích (13) a (14) *Seznamu nebezpečných věcí* v kapitole 3.2 IMDG,
 - podrobné vysvětlení a ustanovení pro konstrukci mohou být nalezeny v CCC.1/Circ.3 (*Aktualizovaný návod pro pokračující používání stávajících typů přemístitelných IMO cisteren a silničních cisternových vozidel pro přepravu nebezpečných věcí*),
 - **poznámka:** zkratka „CCC“ značí *Sub-Committee on Carriage of Cargoes and Containers* – tj. Podvýbor pro přepravu nákladu a kontejnerů (nezaměňovat tedy se zkratkou Rady pro celní spolupráci; angl. *Customs Co-operation Council*),
 - **definice typů cisteren:**
 - **IMO typ 1 cisterna** = znamená *přemístitelnou cisternu pro přepravu látek třídy 3 až třídy 9* vybavená tlakovým odvětrávacím zařízením, s maximálním povoleným pracovním tlakem 1,75 baru a více,
 - **IMO typ 2 cisterna** = znamená *přemístitelnou cisternu* vybavenou tlakovým odvětrávacím zařízením, s maximálním povoleným pracovním tlakem rovným 1 baru a více, ale méně než 1,75 baru,

určenou *pro přepravu určitých nebezpečných kapalin o nízkém stupni nebezpečí a pro určité pevné látky*,

- **IMO typ 4 cisterna** = znamená *silniční cisternu pro přepravu nebezpečných látek třídy 3 až třídy 9* a obsahuje návěs s permanentně připojenou cisternou nebo cisternu připojenou k podvozku s nejméně čtyřmi šroubovitými zámky, které splňují normy ISO (například ISO 1161:1984),
- **IMO typ 5 cisterna** = znamená *přemístitelnou cisternu* vybavenou zařízením na uvolňování tlaku, používanou *pro zkapalněné plyny třídy 2*,
- **IMO typ 6 cisterna** = znamená *silniční cisternu pro přepravu nezchlazených zkapalněných plynů třídy 2* a obsahuje návěs s cisternou trvale připojenou k podvozku, která je vybavena s prvky provozního vybavení a strukturálním vybavením nutným pro přepravu plynů,
- **IMO typ 7 cisterna** = znamená tepelně izolovanou *přemístitelnou cisternu* vybavenou prvky servisního vybavení a strukturálním vybavením nezbytným *pro přepravu zchlazených zkapalněných plynů*; přemístitelná cisterna musí být schopna přepravy, naplnění a vyprázdnění bez potřeby odstranění svého strukturálního zařízení a musí být schopna zdvižení v naplněném stavu; na palubě lodi nemusí být trvale zajištěna,
- **IMO typ 8 cisterna** = znamená *silniční cisternu pro přepravu zchlazených zkapalněných plynů třídy 2* a obsahuje návěs s tepelně izolovanou cisternou trvale připojenou k podvozku vybavenou prvky provozního vybavení a strukturálním vybavením nezbytným pro přepravu zchlazených zkapalněných plynů,
- **IMO typ 9 cisterna** = znamená *silniční vozidlo* s plynovými prvky *pro přepravu stlačených plynů třídy 2*, jehož prvky jsou navzájem spojeny potrubím trvale připojeným k podvozku, které je vybaveno částmi provozní a konstrukční výstroje nezbytnými pro přepravu plynů; za prvky jsou považovány lahve, trubky a svazky lahví určené k přepravě plynů podle definice pododdílu 2.2.1.1 IMDG,
- **všeobecná ustanovení pro používání:**
 - přemístitelných cisteren pro přepravu látek třídy 1 a tříd 3 až 9 (oddíl 4.2.1 IMDG),
 - přemístitelných cisteren pro přepravu nezchlazených zkapalněných plynů a chemických látek pod tlakem (oddíl 4.2.2 IMDG),
 - přemístitelných cisteren pro přepravu zchlazených zkapalněných plynů (oddíl 4.2.3 IMDG),
 - vícečlánkových kontejnerů na plyn (MEGC) – oddíl 4.2.4 IMDG,
- pokyny a zvláštní ustanovení pro přemístitelné cisterny (oddíl 4.2.5 IMDG),

- dodatečná ustanovení pro použití silničních cisternových vozidel a silničních vozidel s plynovými prvky (oddíl 4.2.6 IMDG);
- **použití kontejnerů pro volně ložené látky** (kapitola 4.3 IMDG):
 - **všeobecná ustanovení** (oddíl 4.3.1 IMDG):
 - s výjimkou případů uvedených v oddílu 4.3.3 IMDG – viz str. 54 této publikace – se kontejnery s plachtou pro volně ložené látky (**BK1**) *nesmějí používat pro námořní dopravu*,
 - tento oddíl IMDG obsahuje obecné požadavky vztahující se na používání *kontejnerů pro přepravu volně ložených pevných látek*; látky musí být přepravovány v kontejnerech pro volně ložené látky, které odpovídají příslušným *pokynům pro přepravu* kontejnerů označených písmeny **BK** ve sloupci 13 *Seznamu nebezpečných věcí*,
 - **význam jednotlivých označení** kontejnerů pro volně ložené látky:
 - **BK1** = přeprava ve volně loženém stavu *v kontejnerech s plachtou* pro volně ložené látky je dovolena,
 - **BK2** = přeprava ve volně loženém stavu *v uzavřených kontejnerech* pro volně ložené látky je dovolena,
 - **BK3** = přeprava ve volně loženém stavu *ve flexibilních kontejnerech* pro volně ložené látky je dovolena,
 - použitý kontejner pro volně ložené látky musí splňovat *požadavky kapitoly 6.9 IMDG*; s výjimkou případů uvedených v pododdílu 4.3.1.3 IMDG (viz následující odrážka) se kontejnery pro volně ložené látky smí použít pouze tehdy, pokud je látce přidělen kód kontejneru ve sloupci 13 *Seznamu nebezpečných věcí*,
 - pokud není látce ve sloupci 13 *Seznamu nebezpečných věcí* (viz kapitola 3.2 IMDG) přidělen kód **BK2** nebo **BK3**, může být pro takovou přepravu vydáno **dočasné povolení** příslušným orgánem země původu; *povolení musí být obsaženo v dokumentaci zásilky* a musí obsahovat minimálně informace obvykle poskytované (*pokyny pro přepravu* kontejneru pro volně ložené látky a *podmínky*, za kterých může být látka přepravována); příslušný orgán musí iniciovat odpovídající opatření, aby přiřazení kódu kontejneru pro volně ložené látky k látce bylo zakotveno v *Seznamu nebezpečných věcí*; pokud není dovoleno látku přepravovat v kontejneru pro volně ložené látky BK1, může být udělena výjimka v souladu s oddílem 7.9.1 IMDG (viz str. 98 této publikace),
 - **látky, které mohou zkapalnět** při teplotách, kterých může být během přepravy dosaženo, *nesmí být v těchto kontejnerech přepravovány*,
 - vezmeme-li v úvahu vliv vibrací, změny teploty, vlhkosti nebo tlaku při přepravě, *kontejnery pro volně ložené látky musí být prachotěsné* a musí být uzavřeny,
 - volně ložené pevné látky musí být při naložení do kontejneru pro volně ložené látky *rovnoměrně rozloženy způsobem, který minimalizuje pohyb*,

který by mohl mít za následek poškození kontejneru nebo únik nebezpečných látek,

- **před naplněním a předáním k přepravě** musí být každý kontejner pro volně ložené látky *podroben inspekci a musí být vyčištěn*, aby se zaručilo, že neobsahuje uvnitř nebo vně žádný zbytek, který by mohl: (1) způsobit nebezpečnou reakci s látkou určenou k přepravě, (2) škodlivě ovlivnit strukturální celistvost kontejneru; nebo (3) ovlivnit schopnost kontejneru k zábraně úniku nebezpečných látek,
- jestliže je v sérii zabudováno *několik uzavíracích zařízení*, musí být systém, který je umístěn nejbližše přepravovaným nebezpečným látkám, uzavřen před plněním jako první,
- **s prázdnými kontejnery pro volně ložené látky**, které obsahovaly nebezpečné látky, *musí být zacházeno stejným způsobem, jako je předepsáno v tomto kódu pro naplněný kontejner*, pokud nebyla přijata přiměřená opatření, která všechna rizika anulují,
- látky (např. odpady), které mohou nebezpečným způsobem navzájem reagovat a látky rozdílných tříd a látky, které nejsou předmětem tohoto kódu, které mohou nebezpečným způsobem navzájem reagovat, *nesmí být smíchány ve stejném kontejneru dohromady*,
- **před tím, nežli je kontejner naplněn**, *musí být vizuálně prohlédnut*, aby se zaručilo, že je *strukturálně schopný provozu* a že jeho vnitřní stěny, strop a podlaha neobsahují *výčnělky nebo poškození* a že vnitřní vložky nebo zařízení pro zachycení látek neobsahují *trhliny, díry nebo jiná poškození*, která by mohla zhoršit jeho schopnosti zábrany úniku obsahu,
- **ustanovení k flexibilním kontejnerům pro volně ložené látky** (pododdíl 4.3.1.16 IMDG a odstavce 4.3.1.16.1 a 4.3.1.16.2 IMDG):
 - musí být *před naplněním podrobeny vizuální prohlídce* za účelem ověření, že jsou *konstrukčně provozuschopné*, jejich látkové popruhy, nosné konstrukce pásů, tělo kontejneru, části uzamykacích zařízení obsahující kovové a látkové části jsou *bez výčnělků nebo poškození* a že vnitřní vyložení jsou prostá dřeva, trhlín nebo jakéhokoliv poškození,
 - **povolená doba používání** flexibilních kontejnerů pro volně ložené látky pro přepravu nebezpečných věcí je **2 roky od data jejich výroby**,
 - pokud může ve flexibilním kontejneru pro volně ložené látky docházet *k nebezpečnému hromadění plynů*, musí být instalováno odvětrávací zařízení; větrací otvor musí být konstruován tak, aby za normálních podmínek přepravy zabránil vniknutí cizích látek nebo vody,
- **dodatečná ustanovení pro volně ložené látky tříd 4.2, 4.3, 5.1, 6.2, 7 a 8** (oddíl 4.3.2 IMDG),

- **dodatečná ustanovení pro použití kontejnerů s plachtou pro volně ložené látky (BK1)** – oddíl 4.3.3 IMDG:
 - kontejnery s plachtou pro přepravu volně ložených látek (BK1) *nesmějí být použity pro námořní dopravu, s výjimkou látky UN 3077* (tj. látky ohrožující životní prostředí, tuhé, j.n.), která nesplňuje kritéria oddílu 2.9.3 IMDG, *v případě přepravy na krátkých mezinárodních plavbách*,
- **dodatečná ustanovení pro použití flexibilních kontejnerů pro volně ložené látky (BK3)** – oddíl 4.3.2 IMDG:
 - flexibilní kontejnery pro volně ložené látky *jsou povoleny pouze ve skladovacích prostorech nákladních lodí*; není povoleno je přepravovat v nákladní dopravní jednotce (v silničním vozidle, železničním voze, kontejneru, cisternovém kontejneru, přemístitelné cisterně nebo MEGC).

2.1.5 Část 5 – Postupy při odeslání

Tato část Předpisu IMDG obsahuje zejména:

- **všeobecná ustanovení** (kapitola 5.1 IMDG):
 - **rozsah použití a všeobecná ustanovení** (oddíl 5.1.1 IMDG):
 - tato část IMDG obsahuje *ustanovení týkající se*:
 - *povolení* pro odeslání a předběžných oznámení,
 - *označování* nápisy a bezpečnostními značkami nebo velkými bezpečnostními značkami,
 - *dokumentace*,
 - není-li v IMDG stanoveno jinak, *nesmí žádná osoba předat nebezpečné věci k přepravě, pokud* tyto věci nejsou řádně označeny nápisy, bezpečnostními značkami nebo velkými bezpečnostními značkami, popsány a potvrzeny v přepravním dokladu a jinak v takovém stavu pro přepravu, jak je vyžadováno v této části IMDG,
 - *dopravce nesmí přijmout nebezpečné věci k přepravě, pokud* mu nebyly poskytnuty: (a) kopie přepravního dokladu pro nebezpečné věci a jiné doklady a informace, jak je vyžadováno ustanoveními tohoto Řádu; nebo (b) informace vztahující se k těmto nebezpečným věcem v elektronické formě,
 - informace vztahující se k nebezpečným věcem *musí tyto nebezpečné věci doprovázet až do cílového místa*; tyto informace mohou být v přepravním dokladu pro nebezpečné věci nebo mohou být v jiném dokladu; tyto informace musí být *předány příjemci při dodání* nebezpečných věcí,
 - jsou-li informace vztahující se k nebezpečným věcem *předány dopravci v elektronické formě*, musí být dopravci k dispozici v každém okamžiku během přepravy do cílového místa; informace musí být možno *bez prodlení vyhotovit ve formě papírového dokladu*,
 - snadná identifikace nebezpečných věcí (zejm. pomocí oficiálního pojmenování pro přepravu a UN čísla uvedeného v dokladu doprovázejícím

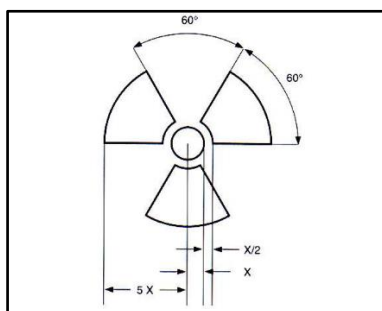
zásilku) je zvlášť důležitá v případě nehody s těmito věcmi, aby se určilo, jaké **nouzové postupy** jsou potřebné ke správnému zvládnutí situace a, v případě látek znečišťujících moře, aby velitel plavidla mohl dodržet ustanovení o ohlašování uvedená v **Protokolu I k dohodě MARPOL**,

- v souladu se systémem GHS musí být **výstražný symbol GHS**, který není vyžadován tímto Řádem, uveden pouze jako součást úplného označení GHS a ne samostatně,
- **používání přepravních obalových souborů a ložných jednotek** (oddíl 5.1.2 IMDG):
 - přepravní obalový soubor a ložná jednotka musí být **označeny oficiálním pojmenováním pro přepravu a UN číslem a označeny nápisy a bezpečnostními značkami podle požadavků na kusy uvedených v kapitole 5.2 IMDG** (viz str. 56 této publikace), *odpovídajícími každé položce nebezpečných věcí obsažené v přepravním obalovém souboru nebo ložné jednotce*, pokud nápisy a bezpečnostní značky všech nebezpečných věcí obsažených v přepravním obalovém souboru nebo ložné jednotce nejsou zvnějšku viditelné,
 - **přepravní obalový soubor** musí být kromě toho opatřen nápisem „OVERPACK“ (resp. „PŘEPRVNÍ OBALOVÝ SOUBOR“), pokud nápisy a bezpečnostní značky všech nebezpečných věcí, jak je vyžadováno kapitolou 5.2 IMDG, obsažených v přepravním obalovém souboru, nejsou viditelné; velikost písma musí být minimálně 12 mm,
 - **jednotlivé kusy v ložné jednotce nebo v přepravním obalovém souboru** musí být **označeny nápisy a bezpečnostními značkami podle kapitoly 5.2 IMDG**; každý kus s nebezpečnými věcmi uložený v ložné jednotce nebo přepravním obalovém souboru musí odpovídat všem příslušným ustanovením tohoto řádu,
- **prázdné nevyčištěné obaly nebo jednotky** (oddíl 5.1.3 IMDG):
 - obaly, včetně IBC, které obsahovaly nebezpečné věci jiných tříd než třídy 7 (radioaktivní látky a předměty), **musí být označeny nápisy, bezpečnostními značkami a velkými bezpečnostními značkami, jaké jsou vyžadovány pro tyto nebezpečné věci**, ledaže byly podniknuty kroky, jako jsou vyčištění, odstranění par nebo nové naplnění látkou, která není nebezpečná, aby se odstranilo jakékoli nebezpečí,
- **společné balení** (oddíl 5.1.4 IMDG):
 - **pokud jsou dvě nebo více nebezpečných věcí zabaleny do téhož vnějšího obalu**, musí být tento kus opatřen nápisem a bezpečnostní značkou předepsanou pro každou látku nebo předmět; bezpečnostní značky pro vedlejší nebezpečí nemusí být použity, pokud je toto nebezpečí již obsaženo v bezpečnostní značce pro hlavní nebezpečí,
- **všeobecná ustanovení pro třídu 7** (oddíl 5.1.5 IMDG):

- kromě ***schválení vzorů kusů*** popsaného v kapitole 6.4 IMDG vyžaduje se též za určitých okolností ***vícestranné schválení odeslání*** (detaily viz odstavce 5.1.5.1.2 a 5.1.5.1.3 IMDG); za některých okolností je též nezbytné ***informovat příslušné orgány o odeslání*** (viz odstavec 5.1.5.1.4 IMDG),
- určení ***přepravního indexu*** (TI) a ***indexu bezpečné podkritičnosti*** (CSI) – viz pododdíl 5.1.5.3 IMDG,
- **kusy naložené v nákladní dopravní jednotce** (oddíl 5.1.6 IMDG):
 - bez ohledu na ustanovení o označování nákladních dopravních jednotek musí být každý kus naložený do nákladní dopravní jednotky označen nápisy a bezpečnostními značkami podle požadavků kapitoly 5.2 IMDG;
- **označování kusů včetně IBC** (kapitola 5.2 IMDG):
 - ustanovení se ***vztahují k označování nebezpečných věcí podle jejich vlastností***, avšak (je-li to vhodné) mohou na kusech být i ***doplňkové značky nebo symboly upozorňující na nutnost opatrného zacházení*** při manipulaci s kusy a jejich skladování (např. symbol deštníku, který upozorňuje, že kus musí být uchováván v suchu),
 - pokud není v tomto řádu stanoveno jinak, musí být ***každý kus označen oficiálním pojmenováním pro přepravu určeným*** podle oddílu 3.1.2 IMDG a odpovídajícím ***UN číslem***, kterému jsou předřazena písmena „UN“,
 - UN číslo a písmena „UN“ musí být ***nejméně 12 mm vysoká***, s výjimkou kusů o vnitřním objemu nejvýše 30 litrů nebo 30 kg nejvyšší čisté (netto) hmotnosti a pro láhve nejvýše 60 litrů hydraulického vnitřního objemu, kdy musí být ***nejméně 6 mm vysoká***, a s výjimkou kusů velikosti nejvýše 5 litrů nebo 5 kg, kdy musí být ***přiměřené velikosti***; u nezabalených předmětů musí být označení umístěno na předmět, na jeho podstavec nebo na jeho manipulační, úložné nebo spouštěcí zařízení,
 - všechna ***označení kusů***: (1) musí být zřetelně ***viditelná a čitelná***; (2) musí být taková, aby tyto informace byly na kusech ***identifikovatelné ještě po jejich alespoň tříměsíčním ponoření do moře*** (při posuzování vhodných způsobů označování je třeba vzít v úvahu trvanlivost použitých obalových materiálů a povrch kusu); (3) musí být umístěna ***na podkladu kontrastní barvy*** na vnějším povrchu kusu; (4) ***nesmějí být umístěna vedle jiných nápisů na kusech***, které by mohly podstatně snížit jejich účinnost,
 - ***záchranné obaly***, včetně velkých záchranných obalů musí být doplňkově opatřeny nápisem „ZÁCHRANNÝ“; tento nápis musí být nejméně ***12 mm*** vysoký,
 - ***velké nádoby pro volně ložené látky (IBC)*** s vnitřním objemem větším než 450 litrů a ***velké obaly*** musí být ***označeny na dvou protilehlých stranách***,
 - **ustanovení o zvláštním označení pro radioaktivní materiál** (pododdíl 5.2.1.5 IMDG):
 - ***každý kus*** musí být označen na vnější straně obalu čitelně a trvale ***identifikací buď odesilatele, nebo příjemce, nebo obou***,

- **každý přepravní obalový soubor** musí být čitelně a trvale označen na vnější straně přepravního obalového souboru, *označením buď odesilatele nebo příjemce nebo obou, pokud toto značení není jasně viditelné přes všechny obaly v přebalu*,
- každý kus, který odpovídá vzoru kusu typu B(U), typu B(M) nebo typu C, musí mít vnější obal, který je odolný proti účinkům ohně a vody, zřetelně označen razítkem, ražením nebo jiným prostředkem odolným vůči účinkům ohně a vody se symbolem uvedeným na Obr. 4 níže; základní symbol trojlístku s rozměry vycházejícími ze střední kružnice o poloměru X ; nejmenší dovolený rozměr X musí být **4 mm**,

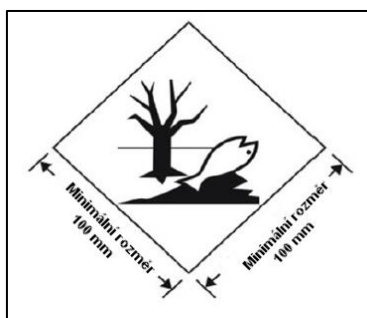
Obr. 4 Zvláštní označení pro radioaktivní materiál

Zdroj: Řád IMDG

- **ustanovení o zvláštním označení pro látky znečišťující moře** (pododdíl 5.2.1.6 IMDG):
 - značka pro látky znečišťující moře musí být umístěna v bezprostřední blízkosti oficiálního pojmenování pro přepravu a UN kódu,
 - značka musí být **ve tvaru čtverce postaveného na vrchol pod úhlem 45 stupňů** (tvar diamantu) – viz Obr. 5 níže; symbol ryby a stromu musí být černý na bílém nebo na vhodném kontrastním pozadí; minimální rozměry jsou **100 × 100 mm** a minimální šířka čáry tvořící diamant musí být **2 mm**; pokud to vyžaduje velikost obalu, mohou být rozměry a tloušťka čáry zmenšeny za předpokladu, že značka zůstane viditelná,

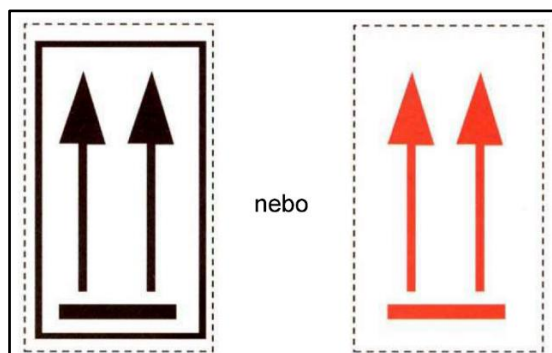
Obr. 5 Značka pro látky znečišťující moře

Zdroj: Řád IMDG

- **orientační šipky** (pododdíl 5.2.1.7 IMDG):
 - orientační šipky (viz Obr. 6) musí být umístěny **na dvou protilehlých vertikálních stranách kusu** se šipkami směřujícími správně směrem nahoru; musí být pravoúhlé a velikosti, která je zřetelně viditelná s ohledem na velikost kusu; vyznačení pravoúhlého rámce kolem šipek je nepovinné,

Obr. 6 Orientační šipky

Zdroj: Řád IMDG

- **značení vyňatého množství** – kusy obsahující vyňatá množství nebezpečných věcí musí být označeny podle oddílu 3.5.4 IMDG (viz str. 42 této publikace),
- **značení omezených množství** – kusy obsahující nebezpečné věci v omezených množstvích musí být označeny podle oddílu 3.4.5 IMDG (viz str. 39 této publikace),
- **značka pro lithiové baterie** (pododdíl 5.2.1.10 IMDG):
 - značení musí zahrnovat UN číslo s předřazenými písmeny „UN“, tj. **UN 3090 pro baterie nebo články lithiové kovové** nebo **UN 3480 pro baterie nebo články lithium-iontové**; v případě, že jsou lithiové články nebo baterie obsaženy nebo zabaleny v zařízení, musí být uvedeno UN číslo s předřazenými písmeny UN (tj. **UN 3091** nebo **UN 3481**, jak je to vhodné); v případě, že kus obsahuje lithiové články nebo baterie různých UN čísel, musí být na jedné nebo více značkách uvedena všechna použitelná UN čísla,
 - značka musí být **ve tvaru obdélníku se šrafovaným okrajem**; značka musí být minimálně **120 mm široká a 110 mm vysoká** a minimální šířka šrafování musí být **5 mm**; symbol (skupina baterií, jedna poškozená se šlehajícím plamenem, nad UN číslem pro lithium-iontové nebo lithium-kovové baterie nebo články) musí být černý na bílém podkladu; šrafování musí být červené; vyžaduje-li to velikost kusu, rozměry a/nebo tloušťka čáry mohou být zmenšeny na nejméně **105 × 74 mm**; vzor značky viz Obr. 7,

Obr. 7 Značka pro lithiové baterie

Zdroj: Řád IMDG

- na místě označeném „*“ se uvede relevantní UN číslo (UN čísla); na místě označeném „***“ se uvede telefonní číslo pro další informace,
- **označování kusů včetně IBC bezpečnostními značkami** (oddíl 5.2.2 IMDG):
 - bezpečnostní značky *identifikující hlavní a vedlejší nebezpečí* musí odpovídat vzorům č. 1 až 9 znázorněným v tabulce v odstavci 5.2.2.2.2 IMDG; značkou pro vedlejší nebezpečí „VÝBUŠNÝ“ je značka vzoru č. 1,
 - pro předměty nebo látky zvláště uvedené v *Seznamu nebezpečných věcí* (kapitola 3.2 IMDG) musí být použita bezpečnostní značka třídy pro nebezpečí uvedené *ve sloupci 3*; bezpečnostní značka pro vedlejší nebezpečí musí být rovněž použita pro jakékoli nebezpečí udané číslem třídy nebo podtřídy *ve sloupci 4 Seznamu nebezpečných věcí*,
 - bezpečnostní značka musí mít *tvar čtverce postaveného na vrchol pod úhlem 45°* (tvar diamantu); minimální rozměry musí být **100 × 100 mm**; uvnitř musí být čára tvořící diamant, hrana musí být rovnoběžná s vnějším okrajem a vzdálena přibližně **5 mm** od vnější strany k okraji bezpečnostní značky; příklady vzorů bezpečnostních značek viz Obr. 8;

Obr. 8 Příklady vzorů bezpečnostních značek

Zdroj: Řád IMDG

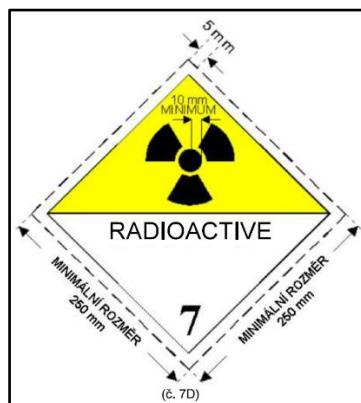
- **označování nákladních dopravních jednotek a kontejnerů pro volně ložené látky** (kapitola 5.3 IMDG):
 - **označování velkými bezpečnostními značkami** (oddíl 5.3.1 IMDG):
 - velké bezpečnostní značky a nápisy a značky musí být *umístěny na vnějším povrchu nákladní dopravní jednotky nebo kontejneru pro volně ložené látky*, aby varovaly, že jednotka nebo kontejner pro volně ložené látky

obsahuje nebezpečné věci a představuje nebezpečí, pokud nejsou bezpečnostní značky a/nebo nápisy umístěné na kusech zřetelně viditelné zvnějšku nákladní dopravní jednotky nebo kontejneru pro volně ložené látky,

- způsoby označování nákladních dopravních jednotek nebo kontejnerů pro volně ložené látky musí být takové, aby ***tyto informace byly identifikovatelné ještě po jejich alespoň tříměsíčním ponoření do moře***,
- všechny velké bezpečnostní značky, oranžové tabulky, nápisy a značky musí být z nákladních dopravních jednotek nebo kontejnerů pro volně ložené látky ***odstraněny nebo zakryty***, jakmile byly jak nebezpečné věci, tak i jejich zbytky vyloženy,
- nákladní dopravní jednotka nebo kontejner pro volně ložené látky obsahující nebezpečné věci nebo zbytky nebezpečných věcí musí být ***zřetelně označena velkými bezpečnostními značkami*** takto:
 - ***nákladní kontejner, návěs, kontejner pro volně ložené látky s plachtou nebo přemístitelná cisterna***: jedna na každé boční straně a jedna každém konci jednotky; přemístitelné cisterny s kapacitou nepřevyšující 3 000 litrů mohou být označeny velkou bezpečnostní značkou nebo mohou být místo toho označeny pouze bezpečnostní značkou na dvou protilehlých stranách,
 - ***železniční vůz***: alespoň na každé boční straně,
 - ***vícekomorová cisterna obsahující více než jednu nebezpečnou látku nebo jejich zbytky***: na každé boční straně v pozicích odpovídajících příslušným komorám; v případě, že všechny komory musí být označeny stejnými velkými bezpečnostními značkami, tyto velké bezpečnostní značky mohou být umístěny pouze jednou na každé straně nákladní dopravní jednotky,
 - ***flexibilní kontejner pro volně ložené látky***: alespoň na dvou protilehlých stranách,
 - ***jakákoli jiná nákladní dopravní jednotka***: alespoň na obou bočních stranách a na zadní straně jednotky,
- **specifikace velkých bezpečnostních značek** (oddíl 5.3.2 IMDG):
 - s výjimkou velké bezpečnostní značky pro třídu 7 (specifikované v odstavci 5.3.1.2.2 IMDG) a značky pro látky znečišťující moře (dle odstavce 5.3.2.3.2 IMDG), musí velká bezpečnostní značka odpovídat vzoru podle Obr. 8 (viz str. 59); velká bezpečnostní značka musí mít ***tvar čtverce postaveného na vrchol pod úhlem 45°*** (tvar diamantu); minimální rozměry musí být ***250 × 250 mm*** (k okraji značky); vnitřní okraj značky musí být rovnoběžný s vnějším okrajem a musí od něj být vzdálen ***12,5 mm***,
 - velká bezpečnostní značka pro třídu 7 nesmí být menší než ***250 × 250 mm*** (s výjimkou, je-li to povoleno podle

odstavce 5.3.1.1.5.2) a černá čára, která probíhá paralelně s okraji uvnitř, musí být od okraje ve vzdálenosti **5 mm**; jinak musí velká bezpečnostní značka odpovídat vzoru podle Obr. 9; použijí-li se rozdílné rozměry, musí zůstat relativní proporce zachovány; číslice „7“ musí mít výšku nejméně **25 mm**; použití výrazu „RADIOACTIVE“ ve spodní polovině je dobrovolné, aby bylo možno použít toto místo *k uvedení příslušného UN čísla zásilky*,

Obr. 9 Velká bezpečnostní značka pro radioaktivní látky třídy 7

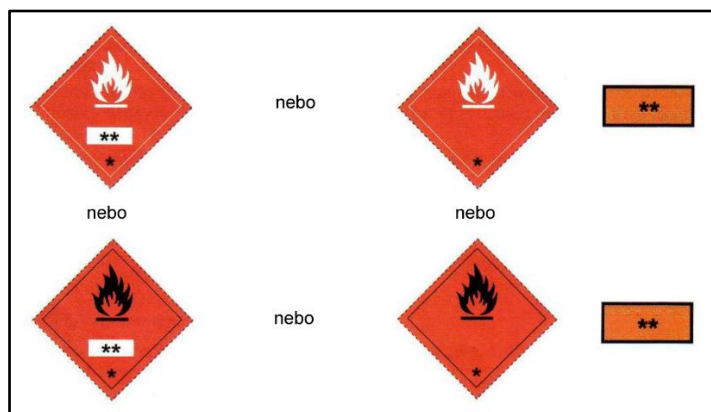
Zdroj: Řád IMDG

- **označování** (oddíl 5.3.2 IMDG):
 - **označování oficiálním pojmenováním pro přepravu** (pododdíl 5.3.2.0 IMDG):
 - oficiální pojmenování pro přepravu obsahu musí být **trvanlivě vyznačeno alespoň na obou bočních stranách**: (1) cisternové dopravní jednotky obsahující nebezpečné věci; (2) kontejneru pro volně ložené látky obsahujícího nebezpečné věci; (3) jakékoli jiné nákladní dopravní jednotky obsahující balené nebezpečné věci jednoho druhu, pro který se nevyžaduje žádná velká bezpečnostní značka, UN číslo nebo značka pro látky znečišťující moře; **alternativně může být vyznačeno UN číslo**,
 - oficiální pojmenování pro přepravu pro věci musí být uvedeno písmeny o výšce **maximálně 65 mm**; oficiální pojmenování pro přepravu musí mít kontrastní barvu vůči podkladu,
 - u přemístitelných cisteren s kapacitou méně než 3000 litrů může být písmo oficiálního pojmenování pro přepravu zmenšeno na **12 mm**,
 - **označování UN čísl** (pododdíl 5.3.2.1 IMDG):
 - s výjimkou věcí třídy 1 (výbušné látky a předměty) musí být vyznačeno **UN číslo na zásilkách**:
 - tuhých látek, kapalných látek nebo plynů přepravovaných v cisternových nákladních dopravních jednotkách, včetně na

každé komoře vícekomorové cisternové nákladní dopravní jednotky,

- balených nebezpečných věcí naložených v množství přesahujícím 4000 kg celkové (brutto) hmotnosti, k nimž bylo přiřazeno jen jedno UN číslo a které jsou jedinými nebezpečnými věcmi v nákladní dopravní jednotce,
- nebalených látek LSA-I (látky s nízkou specifickou aktivitou) nebo SCO-I (látky radioaktivní, povrchově kontaminované předměty) třídy 7 ve vozidle nebo na vozidle, nebo v nákladním kontejneru nebo v cisterně,
- balených radioaktivních látek s jediným UN číslem ve vozidle nebo na vozidle, nebo v nákladním kontejneru, vyžadují-li přepravu za výlučného použití,
- tuhých nebezpečných věcí v kontejnerech pro volně ložené látky,
- UN číslo pro věci musí být vyznačeno černými číslicemi o výšce nejméně **65 mm**; dvě přípustné podoby označení jsou znázorněny na Obr. 10; místo označené „*“ slouží pro uvedení čísla třídy nebo podtřídy nebezpečné věci; místo označené „**“ slouží pro uvedení UN čísla; pokud není vyžadována žádná bezpečnostní značka nebo značka pro látky znečišťující moře, UN číslo musí být uvedeno bezprostředně vedle oficiálního pojmenování pro přepravu,

Obr. 10 Přípustné podoby označování UN čísla

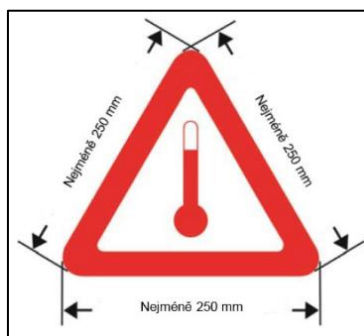

Zdroj: Řád IMDG

- **zahřáté látky** (pododdíl 5.3.2.2 IMDG):
 - nákladní dopravní jednotky obsahující látku, která je přepravována nebo podávána k přepravě *v kapalném stavu při teplotě nejméně 100 °C* nebo *v tuhém stavu při teplotě nejméně 240 °C*, musí být opatřeny na obou bočních stranách a na obou koncích značkou znázorněnou na Obr. 11; značka musí mít *tvar rovnostranného trojúhelníka*; barva značky musí být

červená, minimální rozměry stran musí být **250 mm**, s výjimkou přemístitelných cisteren s vnitřním objemem nejvýše 3 000 litrů, kdy mohou být rozměry stran zmenšeny na **100 mm**,

Obr. 11 Značka pro přepravu zahřátých látek

Zdroj: Řád IMDG

- navíc u značky pro přepravu zahřátých látek **musí být uvedena maximální teplota látky**, u které se očekává, že bude dosažena během přepravy; toto značení musí být trvanlivé a *uvedené na obou stranách přemístitelné cisterny nebo izolačního pláště* a musí bezprostředně přiléhat k označení pro zahřáté látky; označení musí mít velikost nejméně **100 mm**,
- **značka pro látky znečišťující moře** (pododдіl 5.3.2.3 IMDG):
 - s výjimkou případů uvedených v pododдіlu 2.10.2.7 IMDG, musí být nákladní dopravní jednotky nebo kontejnery pro volně ložené látky, které obsahují látky znečišťující moře, zřetelně označeny značkou pro látky znečišťující moře (viz Obr. 5 na straně 57 této publikace),
 - **označení pro námořní dopravu pro látky znečišťující moře** musí být takové, jak je popsáno v odstavci 5.2.1.6.3 (viz str. 57 této publikace), s tou výjimkou, že minimální rozměry jsou **250 × 250 mm**; u přemístitelných cisteren s vnitřním objemem nejvýše 3 000 litrů mohou být rozměry zmenšeny na **100 × 100 mm**,
- **omezená množství** (pododдіl 5.3.2.4 IMDG) – nákladní dopravní jednotky obsahující nebezpečné věci jen v omezených množstvích musí být označeny značkou uvedenou v pododдіlu 3.4.5.5 IMDG (viz Obr. 1 na str. 39 této publikace);
- **dokumentace** (kapitola 5.4 IMDG):
 - **úvodní poznámky** k dokumentaci:
 - ustanovení tohoto Řádu nevylučují použití přenosových technik systémů elektronického zpracování dat (EDP) a elektronické výměny dat (EDI) jako alternativy k papírovým dokladům; všechny zmínky o „*přepravním dokladu pro nebezpečné věci*“ v této kapitole IMDG zahrnují rovněž poskytnutí vyžadovaných informací za použití přenosových technik EDP a EDI,
 - **jsou-li nebezpečné věci podávány k přepravě, musí být připraveny doklady podobné těm, které jsou vyžadovány pro jiné druhy věcí**; forma těchto

dokladů, údaje, které v nich musí být uvedeny, a povinnosti, které z nich vyplývají, mohou být stanoveny mezinárodními úmluvami vztahujícími se na určité druhy dopravy a vnitrostátními předpisy,

- jedním z prvořadých ***požadavků kladených na přepravní doklad pro nebezpečné věci je poskytnout základní informace o nebezpečnosti věci*** – je proto nutné zahrnout určité základní informace o dokladu pro zásilku nebezpečných věcí, pokud není v tomto řádu stanoveno jinak,
- kromě ustanovení této kapitoly IMDG ***mohou být příslušným orgánem vyžadovány další informace***,
- **přepravní informace o nebezpečných věcech** (oddíl 5.4.1 IMDG):
 - **všeobecně:**
 - pokud není stanoveno jinak, musí ***odesílatel, který podává nebezpečné věci k přepravě, poskytnout dopravci informace týkající se těchto nebezpečných věcí, včetně jakýchkoli dodatečných informací a dokumentace***, jak je stanoveno v tomto Řádu; tyto informace mohou být poskytnuty ve formě přepravního dokladu pro nebezpečné věci nebo ve formě technik EDP nebo EDI,
 - pokud jsou přepravní informace o nebezpečných věcech poskytovány dopravci pomocí technik EDP nebo EDI, musí být odesílatel schopen dodat tyto informace bezodkladně ve formě papírového dokladu, s údaji uvedenými v pořadí vyžadovaném touto kapitolou IMDG,
 - **forma přepravního dokladu** (pododdíl 5.4.1.2 IMDG):
 - přepravní doklad pro nebezpečné věci ***může mít jakoukoli formu, za podmínky, že obsahuje všechny informace*** vyžadované ustanoveními tohoto řádu,
 - ***jsou-li v jednom dokladu uvedeny jak nebezpečné věci, tak i věci, které nejsou nebezpečné, musí být nebezpečné věci uvedené jako první, nebo musí být jinak zdůrazněny***,
 - ***přepravní doklad může sestávat z více než jedné stránky*** za podmínky, že jsou *stránky postupně očíslovány*; informace uvedené v přepravním dokladu pro nebezpečné věci musí být snadno identifikovatelné, čitelné a trvanlivé,
 - příklad přepravního dokladu pro nebezpečné věci je formulář uvedený na obrázku v oddíle 5.4.5 IMDG,
 - **v přepravním dokladu pro nebezpečné věci musí být uvedeno:**
 - ***jméno a adresa odesílatele a příjemce*** nebezpečných věcí,
 - ***datum vystavení přepravního dokladu*** pro nebezpečné věci (nebo jeho elektronické kopie), ***nebo jeho předání prvnímu dopravci***,
 - **informace vyžadované v přepravním dokladu pro nebezpečné věci** (pododdíl 5.4.1.4 IMDG) – přepravní doklad pro nebezpečné věci ***musí obsahovat následující informace pro každou nebezpečnou látku, materiál***

nebo předmět podávané k přepravě (pořadí uváděných informací je závazné, není-li v IMDG řečeno jinak):

- UN číslo s předřazenými písmeny „UN“,
 - oficiální pojmenování pro přepravu, jak je určeno podle oddílu 3.1.2 IMDG (viz str. 30 této publikace), včetně technického názvu uvedeného v závorkách (pokud je relevantní podle pododdílu 3.1.2.8 IMDG);
 - třídu hlavního nebezpečí nebo, kde je stanovena, podtřídu věcí, včetně písmene skupiny snášenlivosti pro třídu 1 (výbušné látky a předměty); před čísla třídy hlavního nebezpečí nebo podtřídy mohou být předřazena slova „*Class*“ nebo „*Division*“,
 - číslo(a) třídy vedlejšího nebezpečí nebo podtřídy odpovídající značce nebo značkám pro vedlejší nebezpečí, kterou(é) je vyžadováno použít, jsou-li stanoveny, musí být uvedeno(y) v závorkách za třídou hlavního nebezpečí nebo podtřídou; před čísla třídy vedlejšího nebezpečí nebo podtřídy mohou být předřazena slova „*Class*“ nebo „*Division*“,
 - kde je to stanoveno, obalovou skupinu (angl. *packing group*) pro látku nebo předmět, které mohou předcházet písmena „PG“ (například „PG II“),
- **informace, které doplňují oficiální pojmenování pro přepravu v popisu nebezpečných věcí** (odstavec 5.4.1.4.3 IMDG):
- je zde specifikováno, jakými údaji musí být oficiální pojmenování pro přepravu v popisu nebezpečných věcí v různých případech doplněno – například:
 - **prázdné nevyčištěné obaly, kontejnery pro volně ložené látky a cisterny:** obsahují-li zbytek nebezpečných věcí jiných tříd než třídy 7 musí být popsány jako takové, například uvedením slov „*EMPTY UNCLEANED*“ nebo „*RESIDUE LAST CONTAINED*“ před nebo za popisem nebezpečných věcí,
 - **látky znečišťující moře:** s výjimkou případů uvedených v pododdílu 2.10.2.7 IMDG, pokud je zboží, které má být přepraveno, znečišťující moře, je zboží označeno jako „*MARINE POLLUTANT*“ a pro obecné nebo jinde nejmenované („j.n.“) položky musí být příslušné pojmenování pro přepravu doplněno uznávaným chemickým názvem dané látky, která je považována za látku znečišťující moře (viz pododdíl 3.1.2.9 IMDG); pojem „*MARINE POLLUTANT*“ může být doplněn výrazem „*ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS*“,

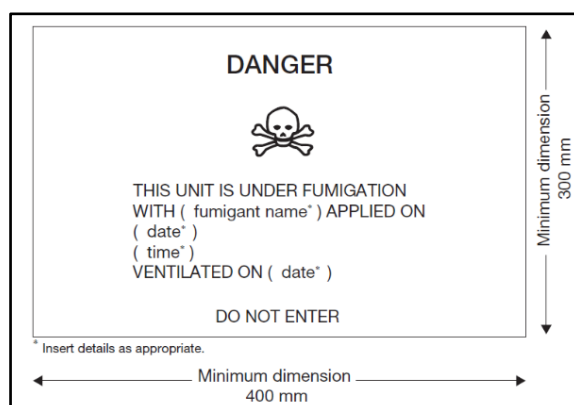
- **informace vyžadované navíc k popisu nebezpečných věcí** (pododdíl 5.4.1.5 IMDG) – kromě popisu nebezpečných věcí (viz výše) *musí být v přepravním dokladu pro nebezpečné věci uvedeny za popisem nebezpečných věcí následující informace* (výběr):
 - **celkové množství nebezpečných věcí:**
 - s výjimkou prázdných nevyčištěných obalů musí být uvedeno celkové množství nebezpečných věcí spadajících pod popis (podle objemu nebo hmotnosti) každé položky nebezpečných věcí mající rozdílné oficiální pojmenování pro přepravu, UN číslo nebo obalovou skupinu; pro nebezpečné věci třídy 1 to musí být čistá (netto) hmotnost výbušné hmoty; pro nebezpečné věci přepravované v záchranných obalech se musí uvést odhad množství nebezpečných věcí,
 - musí se udat počet a druh (např. sud, bedna atd.) kusů,
 - UN kódy obalů se smějí používat jen jako doplněk popisu druhu kusu (např. jedna bedna (4G)),
 - pro uvedení měrové jednotky celkového množství je možno použít zkratk; počet, druh a vnitřní objem každého vnitřního obalu ve vnějším obalu skupinového obalu není nutno uvádět,
 - **omezená množství:**
 - jsou-li přepravovány nebezpečné věci podle výjimek pro nebezpečné věci balené v omezených množstvích stanovených ve sloupci 7a *Seznamu nebezpečných věcí* (kapitola 3.2 IMDG) a v kapitole 3.4 IMDG, musí být uvedena slova „*limited quantity*“ nebo „LTD QTY“; je-li zásilka podávána k přepravě podle ustanovení odstavce 3.4.4.1.2 IMDG, musí být v přepravním dokladu uveden zápis: „*Přeprava podle 3.4.4.1.2 IMDG Codu.*“,
 - **záchranné obaly včetně velkých záchranných obalů a záchranné tlakové nádoby:**
 - pro nebezpečné věci přepravované v záchranných obalech nebo záchranných tlakových nádobách musí být uvedena slova „SALVAGE PACKAGE“ nebo „SALVAGE PRESSURE RECEPTACLE“,
 - **nebezpečné věci ve vyňatých množstvích:**
 - jsou-li přepravovány nebezpečné věci podle výjimek pro nebezpečné věci balené ve vyňatých množstvích stanovených ve sloupci 7b *Seznamu nebezpečných věcí* a v kapitole 3.5 IMDG, musí být uvedena slova „*dangerous goods in excepted quantities*“,

- **prohlášení:**
 - přepravní doklad pro nebezpečné věci musí zahrnovat potvrzení nebo prohlášení, že zásilka je vhodná pro přepravu a že věci jsou řádně zabaleny, označeny nápisy a bezpečnostními značkami a v řádném stavu pro přepravu podle platných předpisů – text prohlášení je definován tento: *„I hereby declare that the contents of this consignment are fully and accurately described above/below* by the Proper Shipping Name, and are classified, packaged, marked and labelled/placarded, and are in all respects in proper condition for transport according to applicable international and national government regulations.“*,
 - prohlášení/potvrzení musí být **podepsáno a datováno odesilatelem**; přesné kopie podpisů jsou přípustné, jestliže platné zákony a předpisy legální platnost přesných kopií podpisů uznávají,
 - **pokud je dokumentace k nebezpečným věcem předávána dopravci prostřednictvím přenosových technik EDP nebo EDI**, může být podpis elektronický nebo může být nahrazen jménem (jmény) osob oprávněných k podpisu; jména musí být napsána velkými písmeny,
 - **pokud jsou přepravní informace k nebezpečným věcem předány dopravci prostřednictvím přenosových technik EDP nebo EDI a následně jsou nebezpečné věci předány dopravci, který požaduje přepravní doklad pro nebezpečné věci v papírové formě**, musí tento dopravce zajistit, aby papírový doklad obsahoval zápis: *„Originál obdržen elektronicky“* a jméno podpisu bylo uvedeno velkými písmeny,
- **Osvědčení o naložení kontejneru** (oddíl 5.4.2 IMDG):
 - pokud jsou nebezpečné věci baleny nebo naloženy do jakéhokoli kontejneru nebo vozidla, musí osoby odpovědné za naložení kontejneru nebo vozidla vystavit **„Osvědčení o naložení kontejneru/vozidla“** uvádějící **identifikační číslo(a) kontejneru/vozidla** a osvědčující, že operace byly provedeny podle zde stanovených podmínek – například:
 - kontejner (vozidlo) byl čistý, suchý a prokazatelně připraven pro uložení věci,
 - kusy, které je třeba oddělit podle příslušných požadavků na oddělování, nebyly společně naloženy na nebo do jednoho kontejneru/vozidla (pokud to není schváleno dotyčným příslušným orgánem podle pododdílu 7.2.2.3 IMDG),

- všechny kusy byly zvnějšku prohlédnuty na poškození a byly naloženy pouze nepoškozené kusy,
 - věci naložené ve volně loženém stavu byly rovnoměrně rozloženy v kontejneru/vozidle,
 - kontejner/vozidlo a kusy byly správně popsány, označeny bezpečnostními značkami a popřípadě velkými bezpečnostními značkami,
 - pokud jsou pro účely chlazení nebo kondicionování používány látky, které představují riziko udušení (např. suchý led – UN 1845, dusík chlazená kapalina – UN 1977, argon chlazená kapalina – UN 1951), kontejner nebo vozidlo bylo označeno v souladu s pododdílem 5.5.3.6 IMDG,
 - přepravní doklad pro nebezpečné věci, uvedený v oddíle 5.4.1 IMDG (viz str. 64 této publikace), je k dispozici pro každou zásilku nebezpečných věcí naloženou v kontejneru/vozidle,
- ***Osvědčení o naložení kontejneru se nevyžaduje pro přemístitelné cisterny,***
 - ***údaje vyžadované v přepravním dokladu pro nebezpečné věci a v Osvědčení o naložení kontejneru/vozidla mohou být spojeny do jednoho dokladu;*** pokud tomu tak není, musí být tyto doklady připojeny jeden k druhému; jestliže jsou tyto údaje uvedeny v jediném dokladu, doklad musí obsahovat podepsané prohlášení: „*It is declared that the packing of the goods into the container/vehicle has been carried out in accordance with the applicable provisions.*“; v dokladu musí být uvedeno datum a identifikace osoby, která toto prohlášení podepsala; přesné kopie podpisů jsou přípustné, jestliže platné zákony a předpisy legální platnost přesných kopií podpisů uznávají,
 - ***pokud je Osvědčení o naložení kontejneru předáváno dopravci prostřednictvím přenosových technik EDP nebo EDI,*** může být podpis elektronický nebo může být nahrazen jménem (jmény) osob oprávněných k podpisu; jména musí být napsána velkými písmeny,
 - ***pokud je Osvědčení o naložení kontejneru/vozidla předáno dopravci prostřednictvím přenosových technik EDP nebo EDI a následně jsou nebezpečné věci předány dopravci, který požaduje přepravní doklad pro nebezpečné věci v papírové formě,*** musí tento dopravce zajistit, aby papírový doklad obsahoval zápis: „*Originál obdržen elektronicky*“ a jméno podpisu bylo uvedeno velkými písmeny,
- **dokumentace vyžadovaná na palubě plavidla (oddíl 5.4.3 IMDG):**
 - každé plavidlo přepravující nebezpečné věci a látky znečišťující moře musí mít na palubě ***zvláštní seznam, prohlášení nebo plán uložení nebezpečných věcí a látek znečišťujících moře a jejich umístění*** v souladu s předpisem VII/4.2 Úmluvy SOLAS a předpisem 4.2 přílohy III Úmluvy MARPOL,

- místo tohoto zvláštního seznamu nebo prohlášení lze použít **podrobný plán uložení, ve kterém je uvedena třída a umístění** všech nebezpečných věcí a látek znečišťujících moře,
- **informace k opatřením v nouzových situacích** (pododdíl 5.4.3.4 IMDG):
 - pro zásilky nebezpečných věcí musí být **v každém okamžiku ihned k dispozici** vhodné informace pro použití v případě nehody nebo mimořádné události s nebezpečnými věcmi během přepravy,
 - informace musí být *uloženy mimo kusy obsahující nebezpečné věci*, což lze splnit těmito způsoby:
 - příslušnými **zápisy do zvláštního přehledu, seznamu nebo prohlášení** k nebezpečným věcem,
 - vypracováním samostatného dokladu jako je **bezpečnostní list**,
 - obstaráním samostatné dokumentace jako je **EmS Guide** (*Emergency Response Procedures for Ships Carrying Dangerous Goods*) pro použití ve spojení s **přepravním dokladem** a s **MFAG** (*Medical First Aid Guide for Use in Accidents Involving Dangerous Goods*),
- **jiné vyžadované informace a dokumentace** (oddíl 5.4.4 IMDG):
 - v některých případech se vyžaduje ještě (výběr):
 - osvědčení o vystavení vlivu povětrnosti – podle požadavků u jednotlivých položek v *Seznamu nebezpečných věcí* kapitoly 3.2 IMDG Code,
 - osvědčení vyjímající látku, materiál nebo předmět z ustanovení IMDG Code,
 - **Formulář pro multimodální přepravu nebezpečných věcí** (oddíl 5.4.5 IMDG):
 - tento formulář lze použít jako kombinovaný přepravní doklad pro nebezpečné věci a Osvědčení o naložení kontejneru pro multimodální přepravu nebezpečných věcí,
 - formulář splňuje požadavky Úmluvy SOLAS i Úmluvy MARPOL a samozřejmě též požadavky kapitoly 5 IMDG Code; informace požadované ustanoveními této kapitoly IMDG jsou závazné, avšak **struktura tohoto formuláře závazná není**;
- **zvláštní ustanovení** (kapitola 5.5 IMDG):
 - zvláštní ustanovení **pro zaplynované nákladní (přepravní) dopravní jednotky** (UN 3359) – předepsané označení je definováno na Obr. 12,

Obr. 12 Výstražná značka pro zaplynovanou jednotku

Zdroj: Amendment 38-16 to the IMDG Code

- zvláštní ustanovení pro **nebezpečné věci používané pro účely chlazení nebo kondicionování** (suchý led, dusík, argon) – předepsané označení je definováno na Obr. 13.

Obr. 13 Výstražná značka udušení

Zdroj: Amendment 38-16 to the IMDG Code

2.1.6 Část 6 – Konstrukce a zkoušení obalů, velkých nádob pro volně ložené látky (IBC), velkých obalů, přemístitelných cisteren, vícečlánkových kontejnerů na plyn (MEGC) a silničních cisternových prostředků

Tato část Předpisu IMDG obsahuje zejména:

- **ustanovení pro konstrukci a zkoušení obalů** (kapitola 6.1 IMDG):
 - **použitelnost a všeobecná ustanovení:**
 - je zde stanoveno, na co se požadavky této kapitoly IMDG **nevztahují**:
 - tlakové nádoby,

- obaly obsahující radioaktivní materiál v souladu s *Regulations of the International Atomic Energy Agency (IAEA)* vyjímaje: (1) radioaktivní materiál s jinými nebezpečnými vlastnostmi (vedlejší riziko) vyhovující také *zvláštnímu ustanovení 172* v kapitole 3.3 IMDG a (2) materiál s nízkou specifickou aktivitou (LSA; *low specific activity*) a povrchově kontaminované předměty (SCO; *surface contaminated object*) mohou být přepravovány ve spolehlivých obalech definovaných v IMDG Code za předpokladu že, budou splněny i požadavky IAEA,
- obaly, u nichž netto (hmotnost náplně) překračuje 400 kg,
- obaly na kapaliny, kromě skupinových obalů s objemem překračujícím 450 litrů,
- obaly pro třídu 6.2 (tj. infekční látky) *kategorie A*,
- **všeobecná ustanovení:**
 - požadavky na obaly uvedené v oddílu 6.1.4 IMDG jsou založeny na obalech běžně používaných; aby byl vzat v úvahu vědecký a technický pokrok, ***nejsou námítky proti používání obalů se specifikací odlišnou od uvedených v oddílu 6.1.4 IMDG***, pokud jsou stejně účinné, přijatelné pro příslušný orgán a *schopné úspěšně vyhovět zkouškám* popsaným v pododdílu 6.1.1.2 a v oddílu 6.1.5 IMDG,
 - **každý obal určený pro kapaliny** musí být podroben úspěšně zkoušce těsnosti; tato zkouška je součástí programu zabezpečování kvality, jak je uvedeno v pododdílu 6.1.1.3 IMDG, který prokazuje schopnost splnit příslušnou úroveň zkoušky uvedenou v odstavci 6.1.5.4.4 IMDG: (1) před prvním použitím pro přepravu; (2) po rekonstrukci nebo obnovení, před jeho opětovným použitím pro přepravu,
 - **nádoby**, jejich části a uzávěry (zátky) z plastů, které mají být v přímém styku s nebezpečnými substancemi, musí být k nim odolné a nesmí obsahovat materiály či rizikové směsi nebezpečně reagující, nebo vést ke změkčování, zeslabování, nebo selhání nádoby či uzávěru,
 - **plastové obaly** musí být přiměřeně odolné vůči stárnutí a degradaci jak plněnými látkami, tak působení ultrafialového záření; žádné pronikání plněné látky nesmí, při normálních přepravních podmínkách, vytvořit nebezpečí,
- **kódování konstrukčních typů obalů** (oddíl 6.1.2 IMDG):
 - kód je složen z:
 - **arabské číslice** označující *druh obalu*:
 - 1 = sud,
 - 3 = kanystr,

- 4 = bedna,
- 5 = pytel,
- 6 = kompozitní obal,
- **jednoho nebo více velkých latinských písmen** označujících *druh materiálu*:
 - A = ocel (všechny druhy a povrchové úpravy),
 - B = hliník,
 - C = dřevo přírodní,
 - D = překližka,
 - F = rekonstituované dřevo (jako dřevovláknité či dřevotřískové materiály),
 - G = lepenka,
 - H = plast (včetně jiných polymerních materiálů jako je například guma),
 - L = textilní tkanina,
 - M = papír vícevrstvý,
 - N = kov (jiný než ocel nebo hliník),
 - P = sklo, porcelán nebo kamenina,
- **arabské číslice** označující *kategorii obalu v rámci konstrukčního typu obalu* (není v kódu vždy obsažena),
- **pro kompozitní obaly** se použijí dvě velká latinská písmena na druhém místě kódu; první písmeno označuje materiál vnitřní nádoby a druhé písmeno označuje materiál vnějšího obalu,
- **příklady značení obalů** (podle tabulky v pododdílu 6.1.2.7 IMDG):
 - 1A1 = sud, ocelový, s neodnímatelným víkem,
 - 1A2 = sud, ocelový, s odnímatelným víkem,
 - 1B1 = sud, hliníkový, s neodnímatelným víkem,
 - 1H2 = sud, plastový, s odnímatelným víkem,
 - 3A1 = kanystr, ocelový, s neodnímatelným víkem,
 - 4A = bedna, ocelová,
 - 4G = bedna, lepenková,
 - 5M1 = pytel, papírový, vícevrstvý,
- **u skupinových obalů** se musí použít pouze kódové číslo pro vnější obal,
- za kódem obalu mohou být uvedena **písmena T, V nebo W** (pododdíl 6.1.2.4 IMDG):
 - **písmeno T** označuje *záchranný obal* (odpovídající požadavkům uvedeným v odstavci 6.1.5.1.11 IMDG,
 - **písmeno V** označuje *zvláštní obal* (odpovídající požadavkům uvedeným v odstavci 6.1.5.1.7 IMDG),
 - **písmeno W** označuje, že obal, ačkoli je téhož typu uvedeného v kódu, je *vyroben podle specifikací odlišných od specifikací*

uvedených v oddílu 6.1.4 IMDG a je považován za ekvivalentní požadavkům uvedeným v pododdílu 6.1.1.2 IMDG,

- **značení** (oddíl 6.1.3 IMDG) – výběr:
 - **znak Spojených národů pro obaly** (UN).
 - značení UN kódem je určeno jako pomůcka pro výrobce, obnovitele, uživatele obalů, dopravce a příslušné orgány; originální značení je prostředkem výrobce k identifikaci typu a ukazatelem splnění zkušebních předpisů,
 - **každý obal určený pro používání podle IMDG Code musí být označen UN kódem**, který je trvanlivý, dobře čitelný a v rozměru přiměřeném velikosti obalu, umístěn tak aby byl dobře viditelný,
 - **obaly o celkové (brutto) hmotnosti větší než 30 kg** musí být opatřeny UN kódem nebo jeho duplikátem na vrchní nebo boční straně obalu; písmena, čísllice a symboly musejí být nejméně 12 mm vysoké, kromě **obalů s obsahem 30 litrů nebo 30 kilogramů nebo méně**, kdy musí být nejméně 6 mm vysoké, a kromě **obalů s obsahem 5 litrů nebo 5 kilogramů nebo méně**, kdy musí být přiměřeného rozměru,
 - **kód konstrukčního typu obalu** podle oddílu 6.1.2 IMDG (viz str. 71 této publikace),
 - **písmeno označující obalovou skupinu (skupiny)**, pro kterou (které) byl konstrukční typ obalu s úspěchem odzkoušen:
 - **písmeno X** = pro obalové skupiny I, II a III,
 - **písmeno Y** = pro obalové skupiny II a III,
 - **písmeno Z** = pouze pro obalovou skupinu III,
- **příklady značení**:
 - příklady **značení nových obalů** jsou uvedeny v pododdíle 6.1.3.10 IMDG,
 - příklady **značení obnovených obalů** jsou uvedeny v pododdíle 6.1.3.11 IMDG,
 - příklady **značení záchranných obalů** jsou uvedeny v pododdíle 6.1.3.12 IMDG,
- **požadavky na obaly** (oddíl 6.1.4 IMDG) – jsou zde například specifikovány požadavky na technické parametry obalů:
 - **ocelové sudy**:
 - nejvyšší vnitřní objem = 450 litrů,
 - nejvyšší čistá (netto) hmotnost = 400 kilogramů,
 - **hliníkové sudy**:
 - nejvyšší vnitřní objem = 450 litrů,
 - nejvyšší čistá (netto) hmotnost = 400 kilogramů,
 - **sudy z kovu jiného než hliník nebo ocel**:
 - nejvyšší vnitřní objem = 450 litrů,
 - nejvyšší čistá (netto) hmotnost = 400 kilogramů,

- **ocelové a hliníkové kanystry:**
 - nevyšší vnitřní objem = 60 litrů,
 - nejvyšší čistá (netto) hmotnost = 120 kilogramů,
- **překližkové sudy:**
 - nevyšší vnitřní objem = 250 litrů,
 - nejvyšší čistá (netto) hmotnost = 400 kilogramů,
- **lepenkové sudy:**
 - nevyšší vnitřní objem = 450 litrů,
 - nejvyšší čistá (netto) hmotnost = 400 kilogramů,
- **plastové sudy a kanystry:**
 - nevyšší vnitřní objem plastových sudů = 450 litrů,
 - nejvyšší čistá (netto) hmotnost plastových sudů = 400 kilogramů,
 - nevyšší vnitřní objem plastových kanystrů = 60 litrů,
 - nejvyšší čistá (netto) hmotnost plastových kanystrů = 120 kilogramů,
- **bedny z přírodního dřeva:**
 - nejvyšší čistá (netto) hmotnost = 400 kilogramů,
- **lepenkové bedny:**
 - nejvyšší čistá (netto) hmotnost = 400 kilogramů,
- **ocelové nebo hliníkové bedny:**
 - nejvyšší čistá (netto) hmotnost = 400 kilogramů,
- **textilní pytle:**
 - nejvyšší čistá (netto) hmotnost = 50 kilogramů,
- **papírové pytle:**
 - nejvyšší čistá (netto) hmotnost = 50 kilogramů,
- **požadavky na zkoušky obalů** (oddíl 6.1.5 IMDG) – obsahuje například:
 - frekvence zkoušek,
 - příprava obalů a jednotek balení pro zkoušky,
 - zkouška volným pádem,
 - zkouška těsnosti,
 - zkouška vnitřním (hydraulickým) tlakem,
 - zkouška stohováním,
 - **zkušební protokol** (pododdíl 6.1.5.7 IMDG):
 - specifikace údajů, které musí protokol obsahovat a být k dispozici uživatelům obalů – například: název a adresa zkušebny, číslo protokolu, datum, výrobce obalu, nejvyšší vnitřní objem, jméno a podpis,
 - protokol o zkoušce musí obsahovat **prohlášení, že obal určený pro přepravu byl odzkoušen podle příslušných požadavků tohoto oddílu** a že použití jiných metod balení nebo komponent, může mít za následek jeho neplatnost; kopie protokolu o zkoušce musí být dána k dispozici příslušnému orgánu;

- požadavky na konstrukci a zkoušení tlakových nádob, aerosolových rozprašovačů, malých nádobek obsahujících plyn (plynových kartuší) a zásobníků do palivových článků obsahujících zkapalněný hořlavý plyn (kapitola 6.2 IMDG);
- požadavky na konstrukci a zkoušení obalů pro infekční látky kategorie A třídy 6.2 (kapitola 6.3 IMDG);
- požadavky na konstrukci, zkoušení a schvalování kusů radioaktivních látek (kapitola 6.4 IMDG);
- požadavky na konstrukci a zkoušení velkých nádob pro volně ložené látky (IBC) – kapitola 6.5 IMDG;
- požadavky na konstrukci a zkoušení velkých obalů (kapitola 6.6 IMDG);
- požadavky na konstrukci, výrobu, inspekce a zkoušení přemístitelných cisteren a vícečlánkových kontejnerů na plyn (MEGC) – kapitola 6.7 IMDG;
- požadavky na silniční cisternová vozidla (kapitola 6.8 IMDG);
- požadavky na konstrukci, výrobu, inspekce a zkoušení kontejnerů pro volně ložené látky (kapitola 6.9 IMDG).

2.1.7 Část 7 – Ustanovení související s přepravními operacemi

Tato část Předpisu IMDG obsahuje zejména:

- **obecná pravidla ukládání** (kapitola 7.1 IMDG):
 - **úvod:**
 - tato kapitola obsahuje obecná pravidla pro ukládání nebezpečných věcí ve všech typech lodí; *specifická pravidla vztahující se na kontejnerové lodě, lodě ro-ro, lodě pro obecný náklad a lodě vezoucí čluny* jsou stanoveny v kapitolách 7.4 až 7.7 IMDG (od str. 86 této publikace),
 - **definice** (oddíl 7.1.2 IMDG) – zde jen výběr:
 - *mimo obytná prostranství*: znamená, že balíky nebo nákladní přepravní jednotky musí být uloženy minimálně 3 metry od prostoru pro posádku, vstupů vzduchu, strojoven a dalších přilehlých pracovních částí,
 - *uzavřená nákladní přepravní jednotka třídy 1*: znamená jednotku, která úplně uzavírá obsah permanentními strukturami, může být zajištěna k lodním částím a je (až na výjimkou specifikovanou v oddílu 1.4 IMDG) strukturálně upravitelná tak jak je definováno v této části IMDG; nákladní přepravní jednotky se stěnami nebo stropy z tkanin nejsou uzavřenými nákladními jednotkami; podlaha jakékoliv nákladní přepravní jednotky musí být zkonstruována buď ze dřeva, uzavřených prken, anebo uspořádána tak, že zboží je uloženo na mřížích, dřevěných paletách nebo zajištěno výplní,
 - *výbušný materiál*: znamená materiál, jež může nebo nemusí být nebezpečnými věcmi, ale který je jednoduše vznítitelný a podporuje zážeh; příkladem výbušného materiálu může být dřevo, papír, seno, zeleninová

vláknina, výrobky z takových materiálů, uhlí, maziva a oleje; tato definice neplatí pro balicí materiál a výplně,

- *ukládání*: znamená řádné umístění nebezpečného nákladu na palubě lodi tak, aby byla zajištěna bezpečnost a ochrana životního prostředí během přepravy,
- *ukládání na palubě*: znamená ukládání na palubě vystavené povětrnostním vlivům; pro otevřené nákladní prostory ro-ro lodí viz pododdíl 7.5.2.6 IMDG (resp. str. 90 této publikace),
- *ukládání pod palubou*: znamená jakékoliv ukládání mimo palubu vystavené povětrnostním vlivům; pro kontejnerové lodě bez poklopů viz pododdíl 7.4.2.1 IMDG (resp. str. 87 této publikace),

○ **kategorie pro ukládání (oddíl 7.1.3 IMDG):**

▪ **kategorie ukládání pro třídu 1:**

- kategorie ukládání nebezpečných věcí ve třídě 1 (mimo podtřídy 1.4, skupiny snášenlivosti S, balené v omezených množstvích) musí být ukládány dle ustanovení ve sloupci 16a *Tabulky nebezpečných věcí* (viz kapitola 3.2 IMDG) v souladu s jednou ze zde uvedených kategorií,

▪ **kategorie ukládání pro třídy 2 až 9 (pododdíl 7.1.3.2 IMDG):**

- nebezpečné věci ve třídě 2 až 9 a podtřída 1.4, skupina snášenlivosti S, balené v omezených množstvích musí být ukládány dle ustanovení ve sloupci 16a *Tabulky nebezpečných věcí* v souladu s jednou z níže specifikovaných kategorií:

○ **kategorie ukládání A:**

- **na palubě nebo v podpalubí** – (a) nákladní lodě nebo osobní lodě s počtem cestujících omezeným na ne více než 25 nebo na jednoho cestujícího na 3 metry celkové délky, kterékoliv číslo je větší; (b) ostatní osobní lodě, u nichž je překročen limitní počet přepravovaných cestujících,

○ **kategorie ukládání B:**

- **na palubě nebo v podpalubí** – nákladní lodě nebo osobní lodě s počtem cestujících omezeným na ne více než 25 nebo na jednoho cestujícího na 3 metry celkové délky, kterékoliv číslo je větší,
- **pouze na palubě** – ostatní osobní lodě, u nichž je překročen limitní počet přepravovaných cestujících,

○ **kategorie ukládání C:**

- **pouze na palubě** – (a) nákladní lodě nebo osobní lodě s počtem cestujících omezeným na ne více než 25 nebo na jednoho cestujícího na 3 metry celkové délky, kterékoliv číslo je větší; (b) ostatní osobní

lodě, u nichž je překročen limitní počet přepravovaných cestujících,

○ **kategorie ukládání D:**

- **pouze na palubě** – nákladní lodě nebo osobní lodě s počtem cestujících omezeným na ne více než 25 nebo na jednoho cestujícího na 3 metry celkové délky, kterékoliv číslo je větší,
- **zakázáno** – ostatní osobní lodě, u nichž je překročen limitní počet přepravovaných cestujících,

○ **kategorie ukládání E:**

- **na palubě nebo v podpalubí** – nákladní lodě nebo osobní lodě s počtem cestujících omezeným na ne více než 25 nebo na jednoho cestujícího na 3 metry celkové délky, kterékoliv číslo je větší,
- **zakázáno** – ostatní osobní lodě, u nichž je překročen limitní počet přepravovaných cestujících,

○ **pravidla pro zvláštní ukládání (oddíl 7.1.4 IMDG):**

▪ **ukládání prázdných, nevyčištěných obalů, vč. IBC a velkých obalů:**

- bez ohledu na pravidla pro ukládání stanovených v *Seznamu nebezpečných věcí*, **prázdné, nevyčištěné obaly**, vč. IBC a velkých obalů, musí být ukládány **pouze na palubě**; jsou-li **plné**, smějí být ukládány **na palubě či pod palubou** v mechanicky větraných nákladních prostorách; **prázdné, nevyčištěné tlakové nádoby** s označením třídy 2.3 (tj. toxické plyny) musí být nicméně ukládány **pouze na palubě**,

▪ **ukládání látek znečišťujících moře:**

- tam, kde je *povoleno ukládání na palubě nebo pod palubou*, upřednostňuje se ukládání pod palubou,
- tam, kde je *vyžadováno ukládání pouze na palubě*, musí být upřednostněno ukládání na dobře chráněných palubách nebo ukládání uvnitř v chráněných místech,

▪ ukládání věcí třídy 1,

▪ ukládání věcí třídy 7,

▪ skladování nebezpečných věcí pod řízenou teplotou,

▪ uskladnění stabilizovaných nebezpečných věcí,

○ **kódy pro ukládání (oddíl 7.1.5 IMDG):**

- kódy pro ukládání stanovené ve sloupci 16a *Seznamu nebezpečných věcí* (v kapitole 3.2 IMDG) jsou označovány **SW1 až SW30**; jako **příklady kódů pro ukládání** lze uvést:

- SW1 = chraňte před zdroji tepla,
- SW2 = vyčištění obytných prostor,
- SW3 = musí být přepravováno pod teplotní kontrolou,

- SW5 = pokud jde o podpalubí, ukládá se do mechanicky větraného prostoru,
- SW11 = přepravní nákladní jednotky musí být odstíněny od přímého slunečního záření; obaly v přepravních nákladních jednotkách musí být uloženy tak, aby umožňovaly přiměřenou cirkulaci vzduchu v celém nákladu,
- SW12 = zohlednění případných dodatečných požadavků uvedených v přepravních dokladech,
- SW15 = pro kovové sudy, kategorie uskladnění B,
- SW18 = kategorie A, je-li přepravováno v souladu s P650,
- SW19 = pro baterie přepravované v souladu se zvláštními ustanoveními 376 nebo 377, kategorie C, nejsou-li přepravovány při krátkých mezinárodních plavbách,
- SW29 = u motorů nebo strojních zařízení obsahujících paliva s bodem vzplanutí 23 °C nebo vyšším, uskladnění kategorie A,
- SW30 = pro zvláštní ustanovení o uskladnění viz 7.1.4.4.5,
- **kódy pro manipulaci** (oddíl 7.1.6 IMDG):
 - manipulační kódy stanovené ve sloupci 16a *Seznamu nebezpečných věcí* (v kapitole 3.2 IMDG) jsou označovány **H1 až H4**; jde o *tyto kódy*:
 - H1 = udržovat suché tak, jak je prakticky možné,
 - H2 = udržovat chladné tak, jak je prakticky možné,
 - H3 = během přepravy by mělo být uloženo (nebo uchováno) na chladném ventilovaném místě,
 - H4 = pokud musí být úklid nákladního prostoru prováděn na moři, musí být dodržovány bezpečnostní postupy, které se používají a musí být přinejmenším stejně účinné jako postupy používané v průmyslové praxi v přístavu; dokud není takové čištění provedeno, musí být nákladní prostory, ve kterých byl přepravován azbest, uzavřeny a vstup do těchto prostor musí být zakázán;
- **obecná ustanovení o oddělování** (kapitola 7.2 IMDG):
 - **úvod:**
 - tato kapitola IMDG obsahuje **obecná ustanovení pro oddělení věcí, které jsou navzájem neslučitelné**; další ustanovení o oddělení jsou uvedena v kapitolách 7.3 až 7.7 IMDG,
 - **definice:**
 - **oddělování** = proces *separace dvou nebo více látek nebo předmětů, které se považují za vzájemně neslučitelné*, pokud jejich balení nebo uložení dohromady může vést k bezdůvodnému nebezpečí, v případě úniku nebo vylití nebo jiné nehody,
 - vzhledem k tomu, že míra vzniklého nebezpečí se může lišit, požadované postupy oddělování se mohou také lišit; oddělování je dosaženo **zachováním určitých vzdáleností** mezi neslučitelnými nebezpečnými věcmi nebo

nezbytnou přítomností jedné nebo více **ocelových přepážek či palub**, případně kombinací obou; meziprostory mezi nebezpečnými věcmi mohou být **naplněny jiným nákladem**, který je kompatibilní s danými nebezpečnými látkami nebo předměty,

- výrazy pro oddělování jako například „*mimo od*“ nebo „*oddělený od*“ jsou definovány v dalších kapitolách této části IMDG, protože se **aplikují na balení přepravních nákladních jednotek a při oddělování na palubách různých typů lodí**,
- **ustanovení o oddělování** (oddíl 7.2.3 IMDG):
 - stanovení požadavků na oddělení dvou nebo více nebezpečných věcí, ustanovení o oddělování, včetně **segregační tabulky** (uvedené v oddíle 7.2.4 IMDG) a sloupce 16b *Seznamu nebezpečných věcí*, musí být konzultováno; **v případě protichůdných ustanovení mají vždy přednost ustanovení sloupce 16b Seznamu nebezpečných věcí**,
- **tabulka oddělování** (oddíl 7.2.4 IMDG),
- **skupiny oddělování** (oddíl 7.2.5 IMDG):
 - pro účely oddělování byly nebezpečné věci, které mají určité **podobné chemické vlastnosti**, seskupeny do skupin oddělování, jak je uvedeno v pododdílu 7.2.5.2 IMDG (resp. v následující odrážce); položky přiřazené k těmto skupinám oddělování jsou uvedeny v pododdílu 3.1.4.4 IMDG a jsou označeny kódem skupiny oddělování ve sloupci 16b *Seznamu nebezpečných věcí*,
 - je definováno **18 skupin oddělování** (neboli *segregačních skupin*; **SGG1 až SGG18**), jimž jsou přiděleny tyto **kódy** (uvedené ve sloupci 16b *Seznamu nebezpečných věcí*):
 - SGG1 = kyseliny,
 - SGG1a = silné kyseliny,
 - SGG2 = sloučeniny amoniaku (čpavku),
 - SGG3 = bromičnany,
 - SGG4 = chlorečnany,
 - SGG5 = chloritany,
 - SGG6 = kyanidy,
 - SGG7 = těžké kovy a jejich soli (včetně jejich organokovových sloučenin),
 - SGG8 = chlornany,
 - SGG9 = olovo a jeho sloučeniny,
 - SGG10 = kapalné halogenové uhlovodíky (freony),
 - SGG11 = rtuť a sloučeniny rtuti,
 - SGG12 = dusitany a jejich směsi,
 - SGG13 = chloristany,
 - SGG14 = manganistany,
 - SGG15 = práškové kovy,

- SGG16 = peroxidy,
- SGG17 = azidy,
- SGG18 = zásady,
- **ne všechny látky, směsi, roztoky nebo přípravky spadající do segregáční skupiny jsou jmenovitě uvedeny v IMDG**; některé jsou posílány pod záznamovým číslem N.O.S. („jinde nejmenované“); ačkoliv N.O.S. záznamy nejsou samy o sobě uvedeny v segregáčních skupinách (viz pododdíl 3.1.4.4 IMDG), **odesílatel rozhodne, zda je zařazení do segregáční skupiny vhodné**, a pokud ano, **uvede tuto skutečnost v přepravním dokladu** (viz odstavec 5.4.1.5.11 IMDG),
- **segregáční skupiny se nevztahují na látky, které nespádají do klasifikačních kritérií IMDG**; některé látky, které nejsou nebezpečné, mají podobné chemické vlastnosti jako látky uvedené v segregáčních skupinách; **odesílatel nebo osoba odpovědná za balení zboží do přepravní nákladní jednotky**, která má povědomí o chemických vlastnostech takovýchto nebezpečných věcí, **se může dobrovolně rozhodnout splnit požadavky na oddělení příslušné segregáční skupiny**,
- **zvláštní ustanovení o oddělování a výjimkách** (oddíl 7.2.6 IMDG):
 - **látky téže třídy** mohou být ukládané společně *bez ohledu na oddělování vyžadované vedlejším nebezpečím* (bezpečnostní značka/značky pro vedlejší nebezpečí) za předpokladu, že látky spolu vzájemně *nebezpečně nereagují a nezpůsobí*: (1) hoření a/nebo vyvíjení velkého tepla; (2) vyvíjení hořlavých, toxických nebo dusivých plynů; (3) vytváření žiravých látek; nebo (4) vytváření nestabilních látek,
- oddělování věcí třídy 1,
- **segregáční kódy** (oddíl 7.2.8 IMDG):
 - v tomto oddíle IMDG jsou stanoveny segregáční kódy **SG1 až SG78** pro sloupec 16b *Seznamu nebezpečných věcí* (zde jen výběr):
 - SG2 = segregace jako pro třídu 1.2G,
 - SG5 = segregace jako pro třídu 3
 - SG7 = uložení „mimo od“ třídy 3,
 - SG15 = uložení „odděleně od“ třídy 3,
 - SG20 = uložení „mimo od“ SGG1 kyselin,
 - SG25 = uložení „odděleně od“ věcí tříd 2.1 a 3,
 - SG26 = kromě toho: u věcí tříd 2.1 a 3, jsou-li uloženy na palubě kontejnerové lodi, musí být dodržena minimální vzdálenost dvou příčných kontejnerových prostor, jsou-li uloženy na RO-RO lodi, musí být dodržena příčná vzdálenost 6 m,
 - SG36 = uložení „odděleně od“ SGG18 louhů/alkálií,
 - SG53 = uložení „odděleně od“ kapalných organických látek,
 - SG57 = uložení „odděleně od“ pachy pohlcujícího nákladu,
 - SG76 = segregace jako u třídy 7,

- pro snadnější orientaci stran oddělování je **součástí tohoto oddílu IMDG též příloha** obsahující:
 - **segregační diagram** (využívání tohoto diagramu není obligatorní),
 - **příklady** ilustrující proces oddělování; celkem zde IMDG uvádí čtyři příklady;
- **přepravní operace týkající se balení a používání nákladních dopravních jednotek (CTU) a související ustanovení** (kapitola 7.3 IMDG):
 - tato kapitola obsahuje ustanovení vhodná **pro osoby odpovědné za přepravní operace** v dodavatelském řetězci přepravy nebezpečných věcí, včetně ustanovení týkajících se **balení nebezpečných věcí v nákladních dopravních jednotkách**,
 - **všeobecná ustanovení, týkající se nákladních dopravních jednotek** (oddíl 7.3.2 IMDG):
 - kusy obsahující nebezpečné věci, smějí být nakládány pouze do nákladních dopravních jednotek (CTU; angl. *Cargo Transport Unit*), které jsou dostatečně pevné, aby odolávaly nárazům a zatížením, které se obvykle vyskytují během přepravy, s ohledem na podmínky, které se očekávají během předpokládané cesty; nákladní přepravní jednotka musí být konstruována tak, aby nedocházelo ke ztrátě obsahu; je-li to vhodné, musí být nákladní dopravní jednotka vybavena zařízeními usnadňujícími zajištění a manipulaci s nebezpečnými věcmi; jednotky musí být přiměřeně udržované,
 - není-li uvedeno jinak, pak se při použití jakýchkoli nákladních dopravních jednotek, které v konvenčních termínech vyhovují definici „kontejner“, musí dodržovat příslušná ustanovení *Mezinárodní úmluvy pro bezpečné kontejnery* (CSC; 1792), ve znění pozdějších předpisů,
 - **Úmluva CSC se nevztahuje na námořní kontejnery, s nimiž se manipuluje na otevřeném moři**; požadavky na takovéto kontejnery musí určit schvalující kompetentní orgán; takováto ustanovení musí být založená na MSC/Circ.860 „*Guidelines for the approval of offshore containers handled in open seas*“; takovéto kontejnery musí být na schvalovacím bezpečnostním štítku (značce) jasně označené slovy „OFFSHORE CONTAINER“,
 - **balení nákladních dopravních jednotek** (oddíl 7.3.3 IMDG):
 - před použitím nákladní dopravní jednotky musí být zkontrolováno, zda je zjevně způsobilá pro zamýšlený účel; vnitřní a vnější část nákladní dopravní jednotky musí být **před nakládkou zkontrolována**, aby bylo zajištěno, že nedošlo k poškození, které by mohlo ovlivnit její celistvost nebo celistvost kusů, které by do ní mohly být naloženy,
 - **obaly** se musí zkontrolovat a bude-li některý **poškozený, netěsný nebo propouštějící**, nesmí se do nákladní dopravní jednotky vložit; před vložením do nákladní dopravní jednotky se musí z obalů pečlivě **odstranit přebytečná voda, sníh, led nebo cizí látky**, které na obalech ulpěly; kdykoli je ve sloupci 16a *Seznamu nebezpečných věcí* (v kapitole 3.2 IMDG) uvedeno ustanovení

o manipulaci „udržovat v suchu jako rozumně proveditelné“ (H1), musí být nákladní dopravní jednotka včetně jakéhokoli uzavřeného zboží, zajišťovacího nebo obalového materiálu, uchovávána v suchu,

- **sudy obsahující nebezpečné věci** musí být vždy **uloženy ve vzpřímené poloze**, pokud není příslušným orgánem povoleno jinak,
- zvláštní pokyny pro nakládku, jako jsou **orientační šipky**, nesmí být dvojité a musí být splněny **požadavky na udržování v suchu** nebo na **řízení teploty**; **kapalně nebezpečné věci** musí být **naloženy pod suchými nebezpečnými věcmi**, kdykoliv je to možné,
- **kusy obsahující nebezpečné věci a nebalené nebezpečné předměty** musí být **zajištěny vhodnými prostředky**, které jsou schopné věci zadržet (např. upínací pásy, posuvné přepážky, stavitelné opěrky) v nákladní dopravní jednotce způsobem, který zabrání jakémukoli pohybu během přepravy, který by mohl změnit orientaci kusů nebo je poškodit,
- **jsou-li nebezpečné věci přepravovány s jinými věcmi** (např. těžkými stroji nebo bednami), musí být veškeré věci **bezpečně upevněny nebo zabaleny** v nákladní dopravní jednotce tak, aby se zabránilo uvolnění nebezpečných věcí; pohybu kusů může být zabráněno také **vyplněním všech mezer** za použití zaklíňovacích nebo blokačních a fixačních prostředků; pokud se používají zadržovací prostředky, jako pásy nebo popruhy, nesmějí být tyto prostředky příliš utaženy, aby nezpůsobily poškození nebo deformaci obalu nebo zajišťovacích bodů (jako jsou D-kroužky) v nákladní dopravní jednotce,
- kusy musí být zabaleny tak, aby během přepravy vznikla minimální pravděpodobnost poškození zařízení; **taková zařízení na obalech musí být přiměřeně chráněna**; pokud se používají zadržovací prostředky, jako pásy nebo popruhy s integrovaným kontejnerovým příslušenstvím, je třeba dbát na to, aby nebylo překročeno **maximální zatížení (MSL; angl. maximum securing load)** tohoto příslušenství,
- kusy nesmějí být stohovány, pokud nejsou pro tento účel konstruovány; pokud mají být společně naloženy **kusy různých vzorů stohování**, musí být zvážena jejich kompatibilita pro vzájemné stohování; v případě potřeby musí být u stohovaných kusů **zabráněno poškození spodních kusů** použitím nosných zařízení,
- náklad musí být zcela obsažen v nákladní dopravní jednotce bez převisu nebo výčnělků; **nadrozměrné strojní zařízení** (jako jsou traktory a vozidla) **může přesahovat nebo vyčnívat mimo nákladní dopravní jednotku** za předpokladu, že nebezpečné věci, které je součástí strojního zařízení, **nemohou unikát nebo vytékat mimo nákladní dopravní jednotku**,
- **během nakládky a vykládky** musí být obaly obsahující nebezpečné věci chráněny před poškozením; zvláštní pozornost musí být věnována **manipulaci s obaly během jejich přípravy na přepravu**, druhu nákladní

dopravní jednotky, která má být použita pro jejich přepravu, a způsobu nakládky nebo vykládky tak, že přesouváním nebo nesprávným zacházením není způsobeno náhodné poškození; **obaly, které se zdají být netěsné nebo poškozené tak, že obsah může uniknout, nesmí být přijaty k přepravě**; pokud se zjistí, že obal byl poškozen tak, že jeho obsah unikl, poškozený obal se nesmí přepravovat, ale *přesunout na bezpečné místo* v souladu s pokyny příslušného úřadu nebo určené odpovědné osoby,

- **pokud zásilka nebezpečných věcí tvoří pouze část nákladu** nákladní dopravní jednotky, musí být, je-li to možné, *zabalena v blízkosti dveří se značením a bezpečnostními značkami viditelnými* tak, aby byla přístupná i v případě mimořádně události nebo aby byla usnadněna kontrola,
- **pokud jsou dveře nákladní dopravní jednotky zamčené**, musí být uzávěry takové, aby *v případě nouze mohly být dveře otevřeny* bez prodlení,
- nákladní dopravní jednotky obsahující nebezpečné věci musí být označeny v souladu s kapitolou 5.3 IMDG (viz str. 59 této publikace); neodpovídající značení, *bezpečnostní značky, oranžové tabulky, značky pro látky znečišťující moře* musí být před balením nákladní dopravní jednotky odstraněny, zamaskovány nebo jinak přeškrtnuty; nákladní dopravní jednotky musí být naloženy tak, aby ***náklad byl rovnoměrně rozložen*** v souladu s CTU kódem,
- osoby odpovědné za balení nebezpečných věcí do nákladní dopravní jednotky musí poskytnout ***Osvědčení o naložení kontejneru/vozidla*** (viz oddíl 5.4.2 IMDG, resp. str. 67 této publikace); *tento dokument není požadován pro cisterny*,
- v nákladních dopravních jednotkách ***nesmí být přepravovány flexibilní kontejnery pro volně ložené látky*** (viz oddíl 4.3.4 IMDG),
- **ustanovení pro oddělování nákladních dopravních jednotek** (oddíl 7.3.4 IMDG):
 - nebezpečné věci, které musí být od sebe oddělené podle ustanovení kapitoly 7.2 IMDG (viz str. 78 této publikace), se ***nesmí přepravovat v těžce nákladní dopravní jednotce***; výjimkou jsou nebezpečné věci, které musí být uloženy „*dále od*“ sebe – takovéto věci se smějí přepravovat v těžce nákladní dopravní jednotce se schválením příslušného orgánu; v takových případech se musí udržovat patřičný ***bezpečnostní standard***,
 - **oddělování ve vztahu k potravinám** (pododdíl 7.3.4.2 IMDG):
 - nebezpečné věci s hlavním nebo vedlejším nebezpečím tříd 2.3, 6.1, 6.2, 7 (s výjimkou látek UN 2908, 2909, 2910 and 2911), 8 a nebezpečných věcí, které mají ve sloupci 16b *Seznamu nebezpečných věcí* odkaz na odstavec 7.3.4.2.1 IMDG (tj. tento), ***nesmějí být přepravovány společně s potravinami v těžce nákladní dopravní jednotce*** (viz oddíl 1.2.1 IMDG),

- bez ohledu na ustanovení uvedené v odrážce výše, mohou být **následující nebezpečné věci přepravovány s potravinami** za předpokladu, že jsou uloženy **ve vzdálenosti minimálně 3 metry od potravin**:
 - nebezpečné věci obalové skupiny III tříd 6.1 a 8,
 - nebezpečné věci obalové skupiny II třídy 8,
 - jakékoliv jiné nebezpečné věci obalové skupiny III s vedlejším nebezpečím tříd 6.1 nebo 8,
 - nebezpečné věci, u kterých je ve sloupci 16b *Seznamu nebezpečných věcí* odkaz na 7.3.4.2.2,
- sledovací a monitorovací výbava,
- **otevření a vykládka nákladních dopravních jednotek** (oddíl 7.3.6 IMDG):
 - k nákladním dopravním jednotkám je třeba přistupovat opatrně; **před otevřením dveří** je třeba vzít v úvahu **povahu obsahu a možnost, že úniky látek mohly způsobit nebezpečné podmínky**, koncentraci toxických nebo hořlavých par, atmosféru obohacenou kyslíkem nebo atmosféru chudou na kyslík,
 - **po rozbalení nebo vyložení nákladní dopravní jednotky** přepravující nebezpečné věci se musí učinit opatření, která zajistí, že **nedojde ke kontaminaci**, po níž by se nákladní dopravní jednotka stala nebezpečnou,
 - **po vybalení nebo vyložení žiravých látek** se musí zvláštní pozornost věnovat čištění, protože zbytky by mohly silně žíravě působit na kovové konstrukce,
 - **pokud nákladní dopravní jednotka nepředstavuje žádné další nebezpečí**, bezpečnostní a další značky týkající se nebezpečných věcí **musí být odstraněny, zamaskovány nebo jinak přeškrtnuty**,
- **nákladní dopravní jednotky při řízené teplotě** (oddíl 7.3.7 IMDG):
 - jestliže teplota určitých látek (například organických peroxidů a polymerizujících látek nebo látek samovolně se rozkládajících) přesáhne hodnoty, které jsou pro tyto látky ve stavu zabaleném pro přepravu typické, může nastat samovolně se urychlující rozklad nebo polymerizace, případně náhlá exploze; pro zabránění takového rozkladu nebo polymerizace je **nezbytné řídit během přepravy teplotu těchto látek**; jiné látky, které nevyžadují řízení teploty z bezpečnostních důvodů, se mohou přepravovat při řízené teplotě z důvodů komerčních,
 - opatření pro řízení teploty určitých specifických látek jsou založená na předpokladu, že teplota v bezprostředním okolí nákladu **nepřesáhne v průběhu přepravy 55 °C** a této hodnoty dosáhne během každé 24hodinové periody jen na relativně krátkou dobu,
 - je-li do uzavřené nákladní dopravní jednotky naloženo množství kusů, které obsahují samovolně se rozkládající látky, organické peroxidy

a polymerizující látky, *nesmí celkové množství látky, typ a počet kusů a úprava stohování vytvářet riziko výbuchu,*

- tato **ustanovení platí také pro přepravu látek**, jejichž:
 - **oficiální pojmenování pro přepravu** uvedené ve sloupci 2 *Seznamu nebezpečných věcí* kapitoly 3.2 IMDG nebo podle pododdílu 3.1.2.6 IMDG obsahuje slovo „STABILIZOVANÝ“,
 - **teplota samourychlujícího se rozkladu** (SADT) nebo **teplota samourychlující polymerizace** (SAPT) stanovená pro látku (s chemickou stabilizací nebo bez ní), jak je podávána k přepravě, je: **(1) pro samostatné obaly a IBC 50 °C** nebo nižší; nebo **(2) pro přemístitelné cisterny 45 °C** nebo nižší,
- **přeprava při řízené teplotě** (pododdíl 7.3.7.3 IMDG):
 - před naložením nákladních dopravních jednotek se musí *chladicí systém důkladně zkontrolovat a vyzkoušet*, aby byla jistota, že všechny jeho části fungují správně,
 - chladicí plyn se smí vyměnit pouze v souladu s návodem výrobce k obsluze pro chladicí systém; před naplněním náhradního chladicího plynu musí být **získán a zkontrolován certifikát analýzy od dodavatele**, aby se potvrdilo, že plyn splňuje specifikace chladicího systému,
 - má-li se nákladní dopravní jednotka naplnit **kusy, obsahujícími látky s různými řízenými teplotami**, musí se všechny kusy *předem zchladit* tak, aby nedošlo k překročení *nejnižší řízené teploty*,
 - v případě, že se v téže nákladní dopravní jednotce **přepravují látky s řízenou teplotou i látky s nekontrolovanou teplotou**, musí být kusy s látkami vyžadujícími chlazení uloženy tak, aby byly od dveří nákladní dopravní jednotky snadno přístupné; pokud se do nákladní dopravní jednotky nakládají látky s různými řízenými teplotami, pak se **látky s nejnižší řízenou teplotou musí ukládat do nejpřístupnější polohy u dveří** nákladní dopravní jednotky; v nouzové situaci musí být možné dveře nákladní dopravní jednotky snadno otevřít, aby se kus(y) mohly vyjmout,
 - **dopravce musí být informovaný o umístění různých látek v jednotce**; náklad musí být zajištěný, aby při otevření dveří kusy nepadaly; kusy musí být bezpečně uloženy a musí umožňovat *přiměřenou cirkulaci vzduchu nákladem*,
 - **velitel plavidla** musí být vybaven *provozními instrukcemi pro chladicí systém a postupy*, které je třeba dodržovat v případě ztráty kontroly a *instrukcemi pro pravidelné monitorování provozních teplot*; pro systémy popsané v odstavcích 7.3.7.4.2.3, 7.3.7.4.2.4 a 7.3.7.4.2.5 IMDG je nutné **vozit náhradní díly**, aby byly k dispozici *pro případ poruchy chladicího systému během přepravy*,

- **metody řízení teploty** (pododdíl 7.3.7.4 IMDG):
 - uvnitř nákladní dopravní jednotky se musí **teplota měřit průběžně**; měření se musí provádět ve vzdušném prostoru jednotky, *při použití dvou na sobě nezávislých měřicích zařízení*; nejméně jedno z obou měření musí být zaznamenáno takovým způsobem, aby jakákoli změna byla snadno zjištělná; **teplota musí být měřena každých 4-6 hodin** a musí být zaznamenávána,
 - jsou-li látky přepravované **při řízené teplotě nižší než +25 °C**, musí být nákladní dopravní jednotka vybavena **viditelným i zvukovým alarmem**, nastaveným ne výše, než je řízená teplota; alarmy musí pracovat *nezávisle na napájení chladicího systému*,
- zvláštní ustanovení pro samovolně se rozkládající se látky, organické peroxidy a polymerizující látky (pododdíl 7.3.7.5 IMDG)
- zvláštní ustanovení pro hořlavé plyny nebo kapaliny s bodem vzplanutí nižším než 23 °C přepravované při řízené teplotě (pododdíl 7.3.7.6 IMDG)
- **zvláštní ustanovení pro vozidla přepravovaná na plavidlech** (pododdíl 7.3.7.7 IMDG):
 - **izolovaná, chlazená a mechanicky chlazená vozidla** musí, kde je to vhodné, vyhovovat ustanovením pododdílů 7.3.7.4 a 7.3.7.5 IMDG; navíc, chladicí zařízení **mechanicky chlazených vozidel** musí být schopné fungovat *nezávisle na motoru*, používaném k pohonu vozidla
- **schvalování** (pododdíl 7.3.7.8 IMDG):
 - příslušný orgán může schválit:
 - použití méně přísných prostředků řízení teploty,
 - za určitých přepravních podmínek (například při krátkých mezinárodních plavbách nebo při nízkých okolních teplotách) použití náhradního chlazení,
- **nakládání nákladních dopravních jednotek na plavidla** (oddíl 7.3.8 IMDG):
 - **před nakládkou se musí nákladní dopravní jednotky použité k přepravě nebezpečných látek prohlédnout**, zda nenesou známky poškození, netěsnosti nebo propadávání obsahu,
 - bude-li kterákoli nákladní dopravní jednotka shledána poškozenou, netěsnou nebo propouštějící, **nesmí být přijata k nalodění**, dokud nebude opravena či dokud nebudou odstraněny poškozené obaly;
- **skladování a oddělování na kontejnerových plavidlech** (kapitola 7.4 IMDG):
 - **úvod**:
 - ustanovení této kapitoly se vztahují na **ukládání a oddělování kontejnerů**, které splňují definici kontejneru uvedenou v *Mezinárodní úmluvě o bezpečných kontejnerech* (CSC; 1972), ve znění pozdějších předpisů, které jsou **přepravovány na palubě a v nákladních prostorech kontejnerových plavidel** nebo **na palubě a v nákladních prostorech jiných typů plavidel za**

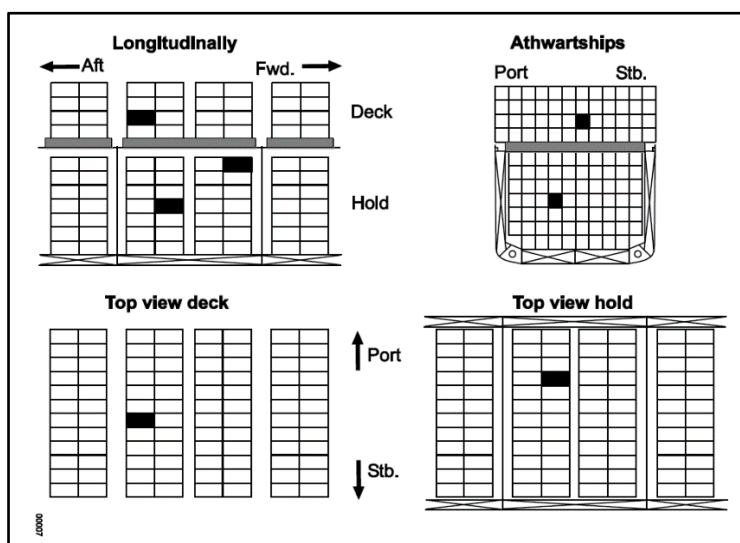
předpokladu, že tyto nákladové prostory jsou patřičně vybavené, aby umožnily permanentní uložení kontejnerů během přepravy,

- *pro **plavidla přepravující kontejnery v konvenčních nákladních prostorech**, které nejsou patřičně vybavené, aby umožnily permanentní uložení kontejnerů, platí ustanovení kapitoly 7.6 IMDG (viz str. 91 této publikace),*
- **požadavky na skladování (oddíl 7.4.2 IMDG):**
 - **ustanovení pro kontejnerová plavidla bez nákladových jíců (pododdíl 7.4.2.1 IMDG):**
 - *nebezpečné věci se mohou **přepravovat v kontejnerovém nákladovém prostoru bez jícnu nebo vertikálně nad ním**, jestliže: (1) nebezpečné věci je dovoleno ukládat pod palubu, jak je uvedeno v *Seznamu nebezpečných věcí* v kapitole 2.3 IMDG a (2) nákladové prostory kontejnerových plavidel bez nákladových jíců jsou v plném souladu s ustanoveními zde specifikovaných předpisů Úmluvy SOLAS,*
 - **ustanovení pro plavidla s částečně vodotěsnými kryty nákladových jíců (pododdíl 7.4.2.2 IMDG):**
 - *ustanovení pro částečně vodotěsné kryty nákladových jíců s účinnými obrubníky palubního žlábků,*
 - *ustanovení pro částečně vodotěsné kryty nákladových jíců bez účinných obrubníků palubního žlábků,*
 - **ustanovení pro kontejnery s hořlavými plyny nebo s vysoce hořlavými kapalinami (pododdíl 7.4.2.3 IMDG):**
 - *v nákladních plavidlech o 500 brutto tun nebo více a osobních plavidlech postavených před 1. zářím 1984, a v nákladních plavidlech o méně než 500 brutto tun postavených před 1. únorem 1992, smí být **kontejnery obsahující hořlavé kapaliny nebo hořlavé plyny s bodem vzplanutí nižším než 23 °C**, smějí být ukládány *pouze na palubu*, pokud není správním úřadem schváleno jinak,*
 - *kontejner s hořlavými plyny nebo hořlavými kapalinami s bodem vzplanutí nižším než 23 °C **přepravovaný na palubě** musí být uložen nejméně 2,4 metru horizontálně a směřován vertikálně „dále od“ možného zdroje zapálení,*
 - ***kontejner s řízením teploty, který není certifikovaným bezpečným typem**, nesmí být uložen **pod palubou** společně s kontejnery obsahujícími hořlavé plyny nebo kapaliny s bodem vzplanutí nižším než 23 °C,*
 - **ustanovení pro větrání (pododdíl 7.4.2.4 IMDG):**
 - *v nákladních plavidlech o 500 brutto tun nebo více a osobních plavidlech postavených před 1. zářím 1984, a v nákladních plavidlech o méně než 500 brutto tun postavených před 1. únorem 1992, smí být kontejnery s následujícími nebezpečnými věcmi uloženy pod*

palubou pouze tehdy, je-li **nákladní prostor vybaven mechanickou ventilací** a pokud je v *Seznamu nebezpečných věcí* **povoleno uložení pod palubou**:

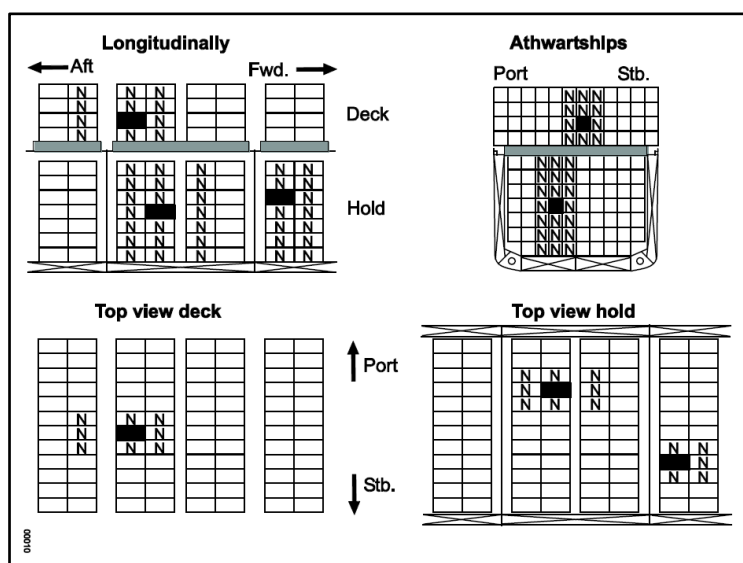
- nebezpečné věci třídy 2.1,
- nebezpečné věci třídy 3 s bodem vzplanutí nižším než 23 °C,
- nebezpečné věci třídy 4.3,
- nebezpečné věci třídy 6.1 s vedlejším nebezpečím třídy 3,
- nebezpečné věci třídy 8 s vedlejším nebezpečím třídy 3,
- nebezpečné věci, kterým je ve sloupci 16a *Seznamu nebezpečných věcí* (v kapitole 3.2 IMDG) přiřazen zvláštní požadavek na uložení vyžadující mechanické větrání,
- v případech jiných než výše specifikovaných, je možné kontejnery ukládány *pouze na palubu*,
- **kapacita mechanického větrání** (počet výměn vzduchu za hodinu) musí být taková, aby bylo vyhověno požadavkům správních orgánů,
- **požadavky na oddělování** (oddíl 7.4.3 IMDG):
 - **definice a použití:**
 - **kontejnerový prostor** znamená vzdálenost nejméně 6 metrů podélně a nejméně 2,4 metru příčně,
 - kontejner s hořlavými plyny nebo hořlavými kapalinami s bodem vzplanutí menším než 23 °C **přepravovaný na palubě** musí být uložen minimálně 2,4 metru horizontálně a vertikálně od potenciálního zdroje zapálení,
 - **tabulky oddělování** – viz pododdíly 7.4.3.2 a 7.4.3.3 IMDG;
- **příklady separací podle MSC 1/Circ. 1440** „Illustrations of segregation of cargo transport units on board container ships and RO-RO ships“ viz Obr. 14 až Obr. 16;

Obr. 14 Příklad separace „dále od“ na kontejnerové lodi

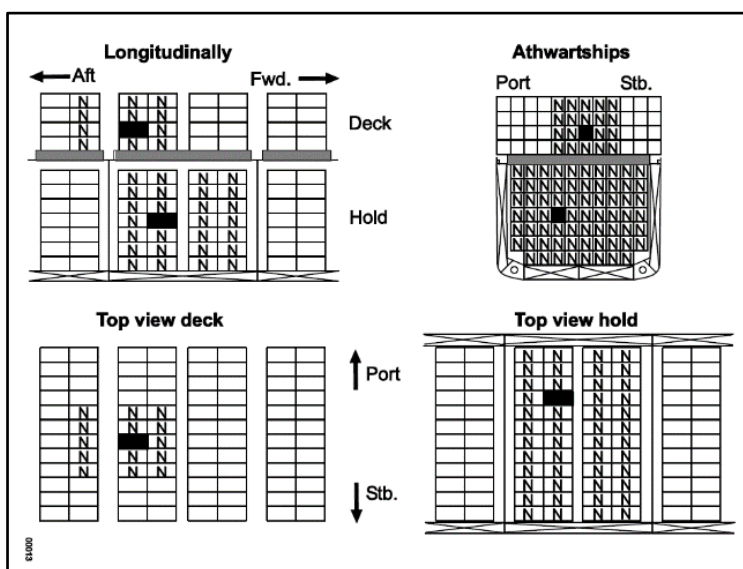
Zdroj: MSC 1/Circ. 1440

Obr. 15 Příklad separace „odděleně od“ na kontejnerové lodi

Zdroj: MSC 1/Circ. 1440

Obr. 16 Příklad separace „odděleno celým skladištěm nebo nákladovým prostorem od“ na kontejnerové lodi

Zdroj: MSC 1/Circ. 1440

Poznámka: Na obrázcích výše, je kontejner s nebezpečným zbožím, jehož separace je řešena, znázorněn jako černý obdélník, resp. čtverec. Kontejnery označené písmenem „N“ označují, ve kterých kontejnerech nesmí být nakládáno/přepravováno nekompatibilní zboží. Vysvětlení anglických výrazů/zkratek: port = levobok; Stb. (starboard) = pravobok; deck = paluba; hold = nákladový prostor.

- **skladování a oddělování na plavidlech typu RO-RO** (kapitola 7.5 IMDG):
 - **úvod:**
 - ustanovení této kapitoly se vztahují na ukládání a oddělování nákladních dopravních jednotek, které jsou přepravovány v nákladových prostorech plavidlech typu RO-RO,
 - pro *plavidla typu ro-ro, které obsahují úložné prostory, které jsou patřičně vybavené, aby umožnily permanentní uložení kontejnerů během přepravy*, platí pro kontejnery přepravované v těchto prostorech ustanovení kapitoly 7.4 IMDG,
 - pro *plavidla typu ro-ro, které obsahují konvenční nákladní prostory*, platí v těchto prostorech ustanovení kapitoly 7.6 IMDG,
 - v případě, že je na *stejném podvozku v nákladovém prostoru plavidla typu ro-ro naložen více než jeden kontejner*, použije se pro oddělování kontejnerů ustanovení kapitoly 7.4 IMDG,
 - **ustanovení pro skladování** (oddíl 7.5.2 IMDG):
 - *nakládka a vykládka paluby pro vozidla* musí probíhat za dohledu buďto pracovní skupiny, sestávající z důstojníků a dalších členů posádky anebo ze zodpovědných osob, ustanovených vůdcem plavidla,
 - během cesty mohou mít *cestující a jiné neoprávněné osoby* přístup na tyto paluby *pouze v doprovodu oprávněného člena posádky*; všechny dveře, které vedou přímo na tyto paluby, musí být během cesty bezpečně uzavřené a musí být rozmístěny nápadné *tabule nebo upozornění zakazující vstup na tyto paluby*; na palubách pro vozidla, na nichž nelze předchozím ustanovením vyhovět, musí být *přeprava nebezpečných věcí zakázána*,
 - uzavírací zařízení otvorů *mezi nákladovými prostory ro-ro a strojovnamí nebo ubytovacími prostory* musí být taková, aby zamezila vstup nebezpečných výparů a kapalin do těchto prostor; je-li na palubě nebezpečný náklad, musí být tyto otvory *bezpečně uzavřené*, s výjimkou povoleného vstupu oprávněných osob nebo v případě nouze,
 - **nebezpečné věci, které se musí přepravovat pouze na palubě**, se nesmí přepravovat na uzavřené palubě pro vozidla, ale mohou se přepravovat *na otevřené palubě pro vozidla*, pokud to schválí příslušný organ,
 - **hořlavé plyny nebo kapaliny s bodem vzplanutí nižším než 23 °C** se nesmí ukládat *v uzavřených prostorech ro-ro nebo v prostorech zvláštních kategorií*, pokud nebude splněna jedna z následujících podmínek: (1) provedení, konstrukce a vybavení prostoru nebudou vyhovovat definovaným předpisům Úmluvy SOLAS a pokud ventilační systém nebude udržovat výměnu vzduchu *nejméně 6x/hodinu*; (2) dokud systém ventilace nebude vyměňovat vzduch *v prostoru nejméně 10x/hodinu*; neschválené bezpečnostní elektrické systémy v prostoru musí *v případě poruchy ventilačního systému* (nebo v jiných případech, kdy by mohlo docházet

- k hromadění hořlavých výparů) umožnit odpojení i jinak než vyjmutím pojistek,
- není-li ani jedna z výše uvedených podmínek splněna, je uložení těchto nebezpečných věcí ***omezeno pouze na palubu***,
 - **mechanicky ovládané chladicí nebo topné zařízení**, instalované do jakékoli nákladní dopravní jednotky, se *nesmí během cesty provozovat*, jestliže je uložené ***v nákladovém prostoru ro-ro nebo v prostoru zvláštní kategorie***,
 - pokud je ***v uzavřeném nákladovém prostoru typu ro-ro*** (mimo prostor zvláštní kategorie na osobní lodi) neproveditelné nepřetržité větrání, ventilátory musí být provozovány denně po omezenou dobu, jak to dovoluje počasí; v každém případě *musí být ventilátory v provozu po přiměřenou dobu před vykládkou*; na konci této doby se musí nákladové prostory ro-ro zkontrolovat, zda se v nich nevyskytuje plyn,
 - **vůdce plavidla**, přepravujícího nebezpečné věci ***na palubách pro vozidla*** musí zajistit, aby při nakládce, při vykládce a během cesty prováděl na těchto palubách oprávněný člen posádky nebo zodpovědná osoba *pravidelné kontroly* za účelem včasného zjištění jakéhokoli nebezpečí,
- **ustanovení pro oddělování** (oddíl 7.5.3 IMDG):
 - tabulka pro oddělování nákladních dopravních jednotek na plavidlech ro-ro;
 - **skladování a oddělování na nákladních plavidlech** (kapitola 7.6 IMDG)
 - **úvod**:
 - ustanovení této kapitoly IMDG code se vztahují na **ukládání a oddělování nebezpečných věcí uložených konvenčním způsobem na palubách nákladních lodí**; platí také pro *kontejnery, které jsou přepravovány v běžných nákladních prostorech, včetně nákladových prostor na palubě*, které jsou patřičně vybavené, aby umožnily permanentní uložení kontejnerů během přepravy,
 - pro **plavidla přepravující kontejnery v úložných prostorech**, které jsou patřičně vybavené, aby umožnily permanentní uložení kontejnerů, platí ustanovení kapitoly 7.4 IMDG (viz str. 86 této publikace),
 - **ustanovení pro skladování a manipulaci**:
 - **ustanovení pro všechny třídy**:
 - **minimální výška stohování pro testování obalů** určených k uchování nebezpečných věcí (v souladu s kapitolou 6.1 IMDG) je **3 metry**,
 - **sudy** obsahující nebezpečné věci musí být vždy uloženy ve vzpřímené poloze (pokud není příslušným orgánem povoleno jinak),
 - ukládání nebezpečných věcí musí být uspořádáno tak, aby byly zajištěny *průchody a přístup ke všem zařízením, potřebným pro bezpečnou práci plavidla*; pokud jsou nebezpečné látky uloženy na

palubě musí být hydranty, sondy a podobná zařízení a vždy volná a přístupná,

- **lepenkové obaly, papírové sáčky a jiné obaly náchylné k poškození vodou** musí být uloženy pod palubou, nebo, jsou-li skladovány na palubě, musí být chráněny tak, aby v žádném okamžiku *nebyly vystaveny povětrnostním vlivům mořské vody*,
- nákladní prostory a paluby musí být čisté a suché vzhledem k nebezpečí přepravovaných nebezpečných věcí; aby se snížilo nebezpečí vznícení, musí být prostor **bez prachu z jiných nákladů**, jako je *prach z obilí nebo uhelný prach*,
- **obaly a nákladní dopravní jednotky a další věci se musí zkontrolovat** a bude-li některý zjištěn jako poškozený, netěsný nebo propouštějící, nesmí se vložit do nákladní dopravní jednotky,
- před vložením do nákladní dopravní jednotky se musí **z obalů pečlivě odstranit přebytečná voda, sníh, led nebo cizí látky**, které na obalech ulpěly,
- obaly a nákladní dopravní jednotky a další věci se musí **znehynit a před cestou patřičně podepřít a zajistit**; kusy musí být uloženy takovým způsobem, aby byla minimální pravděpodobnost poškození obalů nebo jejich armatur při přepravě; armatury obalů nebo přemístitelných cisteren musí být přiměřeně chráněné,
- **ustanovení pro hořlavé plyny a vysoce hořlavé kapaliny:**
 - v nákladních plavidlech o 500 brutto tun nebo více and osobních plavidlech postavených před 1. zářím 1984, a v nákladních plavidlech o méně než 500 brutto tun postavených před 1. únorem 1992, smí být *kontejnery obsahující hořlavé kapaliny nebo hořlavé plyny s bodem vzplanutí nižším než 23 °C* ukládány **pouze na palubu**, pokud není správním úřadem schváleno jinak,
 - *hořlavé plyny nebo kapaliny s bodem vzplanutí nižším než 23 °C*, přepravované na palubě, musí být uloženy **nejméně 3 metry od možných zdrojů zapálení**,
- **ustanovení o větrání (pododdíl 7.6.2.3 IMDG):**
 - v nákladních plavidlech o 500 brutto tun nebo více and osobních plavidlech postavených před 1. zářím 1984, a v nákladních plavidlech o méně než 500 brutto tun postavených před 1. únorem 1992, **smí být kontejnery s následujícími nebezpečnými věcmi uloženy pod palubou pouze tehdy**, je-li nákladní prostor vybaven mechanickou ventilací a pokud je v *Seznamu nebezpečných věcí* (kapitola 3.2 IMDG) povoleno uložení pod palubou: **(a)** nebezpečné věci třídy 2.1; **(b)** nebezpečné věci třídy 3 s bodem vzplanutí nižším než 23 °C; **(c)** nebezpečné věci třídy 4.3; **(d)** nebezpečné věci třídy 6.1 s vedlejším nebezpečím třídy 3; **(e)** nebezpečné věci třídy 8

s vedlejším nebezpečím třídy 3; (f) nebezpečné věci, kterým je ve sloupci 16a *Seznamu nebezpečných věcí* přiřazen zvláštní požadavek na uložení vyžadující mechanické větrání,

- v jiných případech než výše specifikovaných, je dovoleno kontejnery ukládat pouze na palubu plavidla,
- **ustanovení pro třídu 1** (výbušné látky a předměty):
 - veškerá oddělení, skladiště a nákladní dopravní jednotky se musí uzamknout anebo vhodným způsobem ***zajistit proti neoprávněnému vniknutí***; způsoby uzamčení a zabezpečení musí být takové, aby *v případě nouze byl bez prodlení přístup zajištěn*,
 - používané **nakládací a vykládací operace a zařízení** by mělo být takové, aby nevyvolávaly jiskření, zejména tam, kde podlahy ložného prostoru nejsou vyrobeny z neprodyšně spojených dřevěných desek; všichni pracovníci provádějící nakládku a vykládku musí být ***informováni odesílatelem nebo příjemcem o možných rizicích a nezbytných preventivních opatřeních***, především týkajících se manipulace s výbušninami; v případě, že je obsahu kusů na palubě zasažen vodou, ***žádá se neprodleně o radu odesílatele***; do doby, než budou tyto pokyny vyřízeny, se musí zamezit manipulaci s kusy,
 - **oddělování na palubě:**
 - ***při přepravě věcí různých skupin snášlivosti*** na palubě se musí tyto látky ukládat ***nejméně 6 metrů od sebe***, pokud není povolené ***společné nakládání*** podle oddílu 7.2.7 IMDG,
- **ustanovení pro oddělování** (oddíl 7.6.3 IMDG):
 - **oddělení od potravin** (pododdíl 7.6.3.1 IMDG):
 - význam pojmů používaných v tomto pododdílu je tento:
 - „***dále od***“ = efektivně odděleno tak, aby v případě nehody nemohly nekompatibilní látky vzájemně nebezpečně reagovat, ale mohou být přepravované ve stejném skladišti nebo nákladovém prostoru nebo na palubě za předpokladu, že bude dodržena ***minimální horizontální separace 3 metry***, promítnuto vertikálně,
 - „***odděleně od***“ = při ukládání v podpalubí v různých skladištích nebo v různých nákladových prostorách; je-li paluba mezi nimi odolná vůči ohni a kapalině, pak lze jako ekvivalent tohoto oddělování přijmout vertikální separaci, tedy uložení v různých skladištích; při uložení na palubě znamená toto oddělení ***odstup na vzdálenost nejméně 6 metrů*** vodorovným směrem,
 - „***odděleno celým skladištěm nebo nákladovým prostorem od***“ = buďto vertikální nebo horizontální separování; pokud

paluby mezi nimi nejsou odolné vůči ohni a kapalině, pak je přípustná pouze podélná separace, to znamená celým mezilehlým skladištěm nebo nákladovým prostorem; při uložení na palubě toto oddělení znamená *separování na vzdálenost nejméně 12 metrů vodorovným směrem*; stejná vzdálenost platí, je-li jeden kus uložený na palubě a další v horním skladišti (jedna z obou palub musí být odolná vůči ohni a kapalině),

- „*odděleno podélně celým mezilehlým skladištěm nebo nákladovým prostorem od*“ = pouhá vertikální separace tomuto požadavku nevyhovuje; mezi kusem v podpalubí a kusem na palubě musí být *vzdálenost minimálně 24 metrů včetně celého skladiště*; při ukládání na palubě toto oddělení znamená separaci na *vzdálenost nejméně 24 metrů podélně*,
- nebezpečné věci s hlavním nebo vedlejším nebezpečím tříd 2.3, 6.1, 7 (s výjimkou zde vyjmenovaných UN čísel), třídy 8 a nebezpečných věcí, které mají ve sloupci 16b *Seznamu nebezpečných věcí* (v kapitole 3.2 IMDG) odkaz na odstavec 7.6.3.1.2 IMDG, které jsou uloženy konvenčním způsobem, musí být „*oddělené od*“ *potravin* uložených obvyklým způsobem; pokud jsou nebezpečné věci nebo potraviny v uzavřené nákladní přepravní jednotce, nebezpečné věci se musí nacházet „*dále od*“ *potravin*; pokud jsou nebezpečné věci i potraviny v různých uzavřených nákladních dopravních jednotkách, neuplatňují se *žádné požadavky na oddělení od potravin*,
- nebezpečné věci třídy 6.2 uložené konvenčním způsobem musí být „*samostatně v uzavřeném skladišti*“ nebo „*odděleně od*“ *potravin* uložených obvyklým způsobem; pokud jsou nebezpečné věci nebo potraviny v nákladní dopravní jednotce, musí být nebezpečné věci uloženy „*odděleně od*“ *potravin*,
- **oddělování nebezpečných věcí uložených konvenčním způsobem od věcí přepravovaných v nákladních dopravních jednotkách** (pododdíl 7.6.3.3 IMDG):
 - nebezpečné věci uložené konvenčním způsobem musí být *od věcí přepravovaných v otevřených nákladních dopravních jednotkách* odděleny způsobem, který bude v souladu s ustanovením pododdílu 7.6.3.2 IMDG (viz výše v této publikaci),
 - nebezpečné věci uložené konvenčním způsobem musí být *od věcí přepravovaných v uzavřených nákladních dopravních jednotkách* odděleny způsobem, který bude v souladu s ustanovením pododdílu 7.6.3.2 s těmito dvěma výjimkami: (1) kde se vyžaduje „*dále od*“, tam *není nutné žádné oddělování* mezi kusy a uzavřenou

nákladní dopravní jednotkou; (2) kde se vyžaduje „*odděleně od*“, může být oddělování mezi kusy a uzavřenými nákladními dopravními jednotkami jako podle „*dále od*“, jak je definováno v pododdílu 7.6.3.2 IMDG (viz výše v této publikaci),

▪ **oddělování nebezpečných věcí v nákladních dopravních jednotkách v konvenčních nákladových prostorech** (pododdíl 7.6.3.4 IMDG):

- nebezpečné věci *v různých uzavřených nákladních dopravních jednotkách* (uzavřených nákladních kontejnerech) uložených v nákladovém prostoru, a které nejsou patřičně vybavené, aby umožnily permanentní uložení kontejnerů během přepravy, se oddělí od sebe podle v pododdílu 7.6.3.2 IMDG (viz výše v této publikaci) s tím rozdílem, že: (1) kde se vyžaduje „*dále od*“, tam není nutné *žádné oddělování mezi uzavřenými nákladními dopravními jednotkami*; (2) kde se vyžaduje „*odděleně od*“, může být oddělování mezi uzavřenými nákladními dopravními jednotkami jako podle „*dále od*“, jak je definováno v pododdílu 7.6.3.2 IMDG (viz výše v této publikaci),

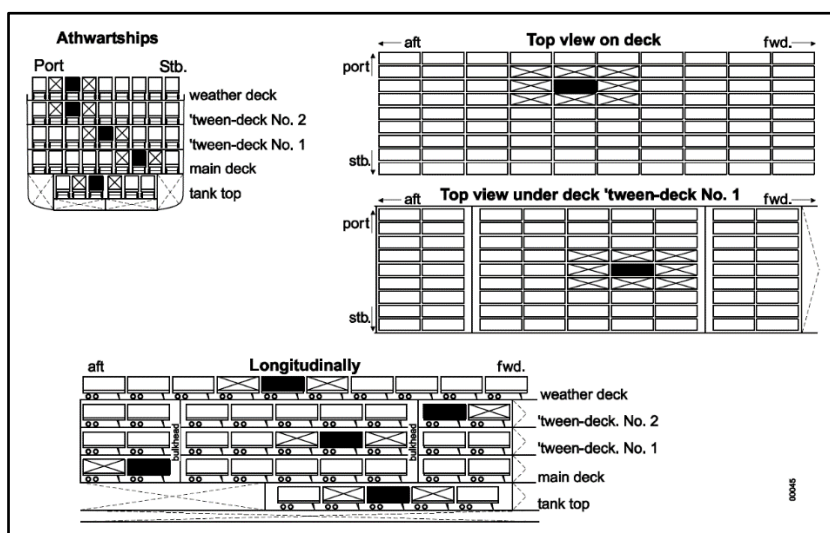
▪ **oddělování mezi volně loženými látkami představujícími chemické nebezpečí a nebezpečnými věcmi v balené formě** (pododdíl 7.6.3.5 IMDG):

- pokud není v **IMDG code** nebo **IMSBC code** (angl. *International Maritime Solid Bulk Cargoes Code*; Mezinárodní kód pro přepravu suchých/tuhých hromadných nákladů) požadováno jinak, musí být oddělování mezi volně loženými látkami, představujícími chemická rizika a balenými nebezpečnými látkami, v souladu s **Tabulkou oddělování** uvedenou v odstavci 7.6.3.5.2 IMDG,
- v **Tabulce oddělování** jsou specifikovány *požadavky na oddělování* pomocí následujících označení:
 - **1** = „*dále od*“: efektivně odděleno tak, aby v případě nehody nemohly nekompatibilní látky nebezpečně reagovat; lze je však přepravovat *v témže skladišti nebo nákladovém prostoru nebo na palubě* za předpokladu, že je zajištěno horizontální oddělení minimálně 3 metry při vertikálním promítnutí,
 - **2** = „*odděleně od*“: při ukládání *v podpalubí v různých nákladových prostorech*; za předpokladu, že mezilehlá paluba je odolná vůči ohni a kapalině, lze jako ekvivalent tohoto oddělování přijmout *vertikální separaci*, to znamená různá skladiště,
 - **3** = „*odděleno celým skladištěm nebo nákladovým prostorem od*“: buďto vertikální nebo horizontální separace; pokud paluby nejsou odolné vůči ohni a kapalinám, pak je

přijatelná pouze *podélná separace*, to znamená celým mezilehlým skladištěm,

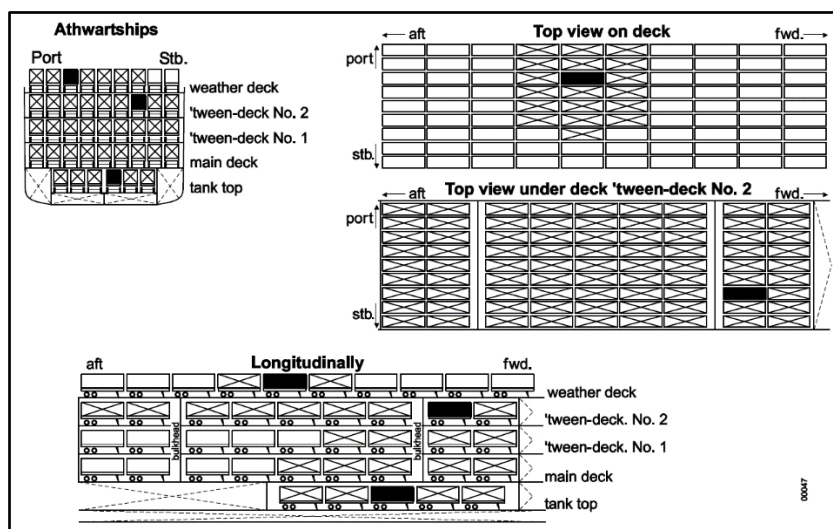
- 4 = „*podélně odděleno celým skladištěm nebo nákladovým prostorem od*“: pouhá *vertikální separace* tomuto požadavku nevyhovuje,
 - X = oddělování (bude-li nějaké) je **uvedeno v Seznamu nebezpečných věcí** kapitoly 3.2 IMDG kódu pro jednotlivé položky;
- **příklad separace pro RO-RO lod'** podle MSC 1/Circ. 1440 „*Illustrations of segregation of cargo transport units on board container ships and RO-RO ships*“ viz Obr. 17 a Obr. 18;

Obr. 17 Příklad separace „*odděleně od*“ na RO-RO lodi

Zdroj: MSC 1/Circ. 1440

Obr. 18 Příklad separace „*odděleno celým skladištěm nebo nákladovým prostorem od*“ na RO-RO lodi

Zdroj: MSC 1/Circ. 1440

Poznámka: Na obrázcích výše, je vozidlo (návěs) s nebezpečným zbožím, jehož separace je řešena, vybarven černě. Vozidla (návěsy) označené křížkem pak vyjadřují, kde nesmí být nakládáno/přepravováno nekompatibilní zboží. Vysvětlení anglických výrazů/zkratek: port = levobok; Stb. (starboard) = pravobok; weather deck = horní otevřená paluba; tween-deck = mezipalubí.

- **zvláštní ustanovení pro případ nehody a opatření při požáru nebezpečných věcí (kapitola 7.8 IMDG; *nezávazná ustanovení IMDG*):**

- **všeobecně:**

- pro případ nehody s nebezpečnými látkami jsou podrobná doporučení obsažená v *EmS Guide: Revised Emergency Response Procedures for Ships Carrying Dangerous Goods*,
- pro případ zasažení osob při nehodě s nebezpečnými věcmi jsou podrobná doporučení uvedena v *MFAG: Medical First Aid Guide for Use in Accidents Involving Dangerous Goods*,
- v případě, že se shledá, že kus obsahující nebezpečné věci je **poškozen nebo netěsný** (je-li plavidlo v přístavu) měly by být informovány přístavní orgány a vydány vhodné pokyny,

- **všeobecná ustanovení pro případ nehody (oddíl 7.8.2 IMDG):**

- doporučení pro činnost v nouzových situacích se mohou lišit v závislosti na tom, zda jsou věci uloženy *na palubě nebo v podpalubí* nebo zda je látka *plynná, kapalná nebo pevná*,
- při likvidaci nehody s hořlavými plyny nebo hořlavými kapalinami s bodem vzplanutí 60 °C nebo nižším je třeba se *vyhýbat všem zdrojům zápalu* (například nezakrytým světlům, nechráněným žárovkám, ručnímu elektrickému nářadí),
- všeobecně platí doporučení *spláchnout rozlití na palubě velkým množstvím vody*; kde hrozí nebezpečí prudké reakce s vodou, je třeba splachovat pokud možno z dálky,
- **likvidace rozlitých nebezpečných věcí spláchnutím přes palubu je věc úsudku velitele plavidla**; přitom platí, že *bezpečnost posádky má přednost před znečištěním moře*; pokud je to bezpečné, pak se rozlité nebo uniklé látky, kusy a materiály, identifikované v tomto Řádu jako **ZNEČIŠŤUJÍCÍ MOŘE**, musí zachytit pro bezpečnou likvidaci; na tekutiny se musí použít inertní absorpční materiály,
- toxické, žíravé a/nebo hořlavé výpary se **v podpalubních nákladových prostorech** musí, pokud je to možné, před jakoukoli nouzovou akcí rozptýlit (kde se používá mechanický ventilační systém, je třeba zajistit, aby se hořlavé výpary nevznítily); pokud existuje důvodné podezření na únik takovýchto látek, *nesmí být vstup do skladiště nebo nákladového prostoru povolený*, dokud velitel nebo odpovědný důstojník nezhodnotí všechny okolnosti a nepřesvědčí se, že vstup je bezpečný,

- **nouzové vstoupení do nákladového prostoru** za jiných okolností smí provést pouze vyškolená posádka s dýchacími přístroji nezávislými na okolním prostředí a s dalšími ochrannými prostředky,
 - zvláštní opatření při nehodách s infekčními látkami (oddíl 7.8.3 IMDG),
 - zvláštní opatření při nehodách s radioaktivními látkami (oddíl 7.8.4 IMDG),
 - **všeobecná protipožární opatření** (oddíl 7.8.5 IMDG):
 - prevence proti vzplanutí nákladu nebezpečných věcí se dosáhne **provozováním dobré námořnické praxe** a zvláště pak **dodržováním následujících osmi opatření**:
 - udržovat hořlavé materiály dále od zápalných zdrojů,
 - chránit hořlavé látky přiměřeným obalem,
 - odmítnout poškozené nebo netěsné obaly,
 - ukládat obaly tak, aby byly chráněné před náhodným poškozením nebo ohřevem,
 - oddělovat obaly od látek náchylných k zahoření nebo k šíření ohně,
 - kde je to vhodné nebo proveditelné, ukládat nebezpečné věci na přístupných místech tak, aby bylo možné chránit obaly v blízkosti ohně,
 - zesílit zákaz kouření v nebezpečných oblastech a rozmístit nápadná upozornění nebo tabule „NO SMOKING“,
 - snížit riziko nebezpečí krátkého spojení, zemního zkratu nebo zajištění tam, kde je to zřejmé,
 - zvláštní protipožární opatření pro třídy 1, 2, 3 a 7 (oddíly 7.8.6 až 7.8.9 IMDG);
 - **výjimky, schvalování a certifikáty** (kapitola 7.9 IMDG):
 - **výjimky** (oddíl 7.9.1 IMDG):
 - tam, kde IMDG vyžaduje, aby přeprava nebezpečných věcí vyhovovala určitému ustanovení, může kompetentní orgán nebo kompetentní orgány (v přístavu státu odplutí, v přístavu cílového státu nebo orgány vlajkového státu) autorizovat výjimkou určité ustanovení (jiné než v tomto oddílu specifikované), má-li se za prokázané, že **dotyčné ustanovení je přinejmenším stejně účinné a bezpečné jako ustanovení vyžadované IMDG**; přijetí výjimky či úlevy kompetentním orgánem je pouze na uvážení dotyčného kompetentního orgánu; stejně tak **před jakýmkoli nalod'ováním, na něž se vztahuje úleva či výjimka**, musí příjemce úlevy uvědomit ostatní příslušné kompetentní orgány,
 - kompetentní orgán nebo kompetentní orgány, které převzaly iniciativu s ohledem na výjimku: (1) musí **zaslat kopii takovéto výjimky Mezinárodní námořní organizaci** (IMO), která ji předloží smluvním stranám SOLAS a/nebo MARPOL a (2) bude-li to vhodné, **zajistí doplnění IMDG Codu o ustanovení s danou výjimkou**,

- doba platnosti úlevy *nesmí být delší než 5 let od data oprávnění*; výjimka, která není zahrnutá v bodě (2) odrážky výše, může být obnovena v souladu s ustanoveními tohoto oddílu IMDG,
- ***kopie výjimky musí doprovázet každou zásilku***, nabízenou dopravci k přepravě za podmínek výjimky; kopie výjimky nebo její elektronická kopie musí být ***uložena na každém plavidle přepravujícím nebezpečné věci v souladu s danou výjimkou***,
- schvalování (včetně povolení, oprávnění či souhlasu) a certifikáty – oddíl 7.9.2 IMDG,
- **kontaktní informace pro hlavní určené národní příslušné orgány** (oddíl 7.9.3 IMDG):
 - pro jednotlivé státy jsou zde uvedeny názvy, adresy, telefonní kontakty a e-mailové kontakty na kompetentní úřady („*národní příslušné úřady*“),
 - v případě České republiky se – mimo jiné – jedná o Ministerstvo dopravy České republiky a Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva.

2.2 Doplněk Předpisu IMDG

Obsah Doplněku je tvořen dvěma dílčími částmi:

- **Doplněk A: Seznam druhových a J.N. položek – oficiální pojmenování pro přepravu:**
 - je zde stanoveno:
 - látky a předměty jmenovitě neuvedené v *Seznamu nebezpečných věcí* (DGL = Dangerous Goods List) v kapitole 3.2 Předpisu IMDG musí být klasifikovány **v souladu s pododdílem 3.1.1.2 Předpisu IMDG** – tudíž pojmenování v *Seznamu nebezpečných věcí*, které nejvhodněji popisuje látku nebo předmět musí být použito jako **oficiální pojmenování pro přepravu**,
 - hlavní druhové položky a všechny J.N. položky vložené do *Seznamu nebezpečných věcí* jsou uvedeny v tomto *Doplněku*; **oficiální pojmenování pro přepravu musí být doplněno technickým názvem**, jestliže je v *Seznamu nebezpečných věcí ve sloupci 6* uvedeno zvláštní ustanovení **274** nebo **318**; pro látky ohrožující moře je klíčový *pododdíl 3.1.2.9*,
 - druhové a J.N. položky jsou v seznamu (tabulce v *Doplněku A*) uskupeny podle jejich **tříd nebezpečí nebo podtříd**; v každé třídě nebezpečí nebo podtřídě jsou pojmenování rozděleny **do tří skupin** následovně:
 - **specifické položky** zahrnující skupinu látek nebo předmětů určité chemické nebo technické povahy,
 - **položky pesticidů**, pro třídu 3 a 6.1,
 - **všeobecné položky** zahrnující skupinu látek nebo předmětů mající jednu nebo více všeobecných nebezpečných vlastností;
 - **tabulka v Doplněku A:**
 - je zpracována ve struktuře **čtyř sloupců**:
 - třída nebo podtřída nebezpečné věci,
 - vedlejší nebezpečí (relevantní jen pro některé nebezpečné věci),
 - UN číslo,
 - oficiální pojmenování pro přepravu.
- **Doplněk B: Glosář pojmenování**
 - jedná se o **nezávazná ustanovení**; vysvětlivky zde uvedené jsou pouze informativního charakteru a **nesmí být používány za účelem klasifikace nebezpečí**;
 - jako **příklady vysvětlovaných pojmů** lze uvést:
 - celý náklad, celkový obsah = znamená takový podstatný podíl, že praktická hrozba musí být posouzena za předpokladu současného výbuchu celého výbušného obsahu nákladu nebo obalu,
 - explodovat = označení výbušných účinků schopných ohrozit život a majetek prostřednictvím tlakové vlny, tepla a rozletu střel; zahrnuje jak *deflagraci*, tak i *detonaci*,

- hromadný výbuch = takový výbuch, který postihne téměř celý náklad zdánlivě okamžitě,
- miny = předměty sestávající obvykle z obalu z kovu nebo kompozitních materiálů, které jsou naplněny trhací náplní; jsou určeny k uvedení v činnost při styku s plavidly, vozidly nebo, osobami; pod toto pojmenování spadají také „*Bangalore torpedoes*“,
- munice = obecný termín týkající se zejména předmětů vojenského použití zahrnující zejména všechny druhy pum, granátů, raket, min, střel a dalšího podobného zařízení,
- nálože = předměty sestávají z nálože výbušniny schopné detonace, s nebo bez roznětného prostředku; jsou určeny k zesílení počinového účinku rozbušky nebo bleskovice,
- pohonná hmota = látka sestávající z deflagrující výbušniny, která se používá k pohonu nebo ke snížení odporu projektilů,
- pohonná hmota, kapalná = látka sestávající z deflagrující kapalné výbušniny, která se používá k reaktivnímu pohonu,
- pohonná hmota, pevná = látka sestávající z deflagrující pevné výbušniny, která se používá k reaktivnímu pohonu,
- pumy = výbušné předměty, které jsou shazovány z letadel; mohou obsahovat hořlavou kapalinu s trhací náplní, mohou být zábleskové nebo s trhací náplní; položka nezahrnuje torpéda (světelná) a zahrnuje: PUMY, ZÁBLESKOVÉ, PUMY s trhací náplní, PUMY S HOŘLAVOU KAPALINOU s trhacím účinkem,
- stopina = předmět sestávající z bavlněných vláken obalených jemně zrněným černým prachem; hoří vnějším plamenem a používá se k zážehu pyrotechnických předmětů atd.,
- světlice = předměty, které obsahují pyrotechnické látky určené k osvětlení, identifikaci, signalizaci nebo varování; položka zahrnuje: SVĚTLICE, LETECKÉ a SVĚTLICE, POZEMNÍ,
- trhaviny = detonující výbušné látky používané při těžbě, stavbě a podobných úkonech; výbušniny pro trhací práce jsou zařazeny do jednoho z pěti typů; kromě uvedených složek mohou trhací výbušniny také obsahovat inertní součásti (jako je křemelina) a vedlejší přísady jako jsou barviva a stabilizátory,
- výbušnina deflagrující = látka, např. pohonná hmota, která po zapálení reaguje spíše náhlým vznícením než detonací a používá se svým obvyklým způsobem,
- výbušnina detonační = látka, která po zapálení reaguje spíše detonací než náhlým vznícením a používá se svým obvyklým způsobem,
- zápalnice = předmět, který se buď sestává z textilních vláken obalených černým prachem nebo jinou rychle hořící pyrotechnickou složkou a z pružného ochranného povlaku nebo z duše z černého prachu opředené pružnými

textilními vlákny; předmět hoří podélně otevřeným plamenem a slouží k přenosu zážehu z jednoho zařízení k náloži nebo k zažehovači,

- zažehovače = předměty, které obsahují jednu nebo více výbušných látek, které jsou určeny k vyvolání deflagrace ve výbušných zařízeních; do činnosti mohou být uváděny chemicky, elektricky nebo mechanicky; pod toto pojmenování nejsou zahrnuty předměty, které jsou uvedeny samostatně.

3. Seznam použité literatury

- České znění Mezinárodního předpisu pro přepravu nebezpečného zboží po moři IMDG (International Maritime Dangerous Goods Code) [online]. [cit. 2025-11-01].
Dostupné z: <https://md.gov.cz/Dokumenty/Namorni-urad-CR/Informace-namorniho-uradu-verejnosti/Informace-o-preprave-nebezpecneho-zbozi-po-mori?returl=/Dokumenty/Namorni-urad-CR/Informace-namorniho-uradu-verejnosti>
- HZ Containers*. IMDG Code – základní principy a nejnovější změny [online]. [cit. 2025-08-14].
Dostupné z: <https://hz-containers.com/cs/news/imdg-code-zakladni-principy-a-nejnovejsi-zmeny/>
- IMO*. Illustrations of segregation of cargo transport units on board containerships and RORO ships [online]. [cit. 2025-09-24]. Dostupné z: [https://mtu.gov.ua/files/MSC.1-Circ.1440%20-%20Illustrations%20Of%20Segregation%20Of%20Cargo%20Transport%20Units%20On%20Board%20Containerships%20And%20Ro-Ro%20Ships%20\(Secretariat\)_1_.pdf](https://mtu.gov.ua/files/MSC.1-Circ.1440%20-%20Illustrations%20Of%20Segregation%20Of%20Cargo%20Transport%20Units%20On%20Board%20Containerships%20And%20Ro-Ro%20Ships%20(Secretariat)_1_.pdf)
- Rathouský, B. (2024). *Vybrané kapitoly z přepravy a logistiky VI – přeprava nebezpečných věcí vnitrozemskou vodní dopravou* [online]. Praha: VŠE. ISBN 978-80-245-2546-4.
Dostupné z: <https://oeconomica.vse.cz/publikace/vybrane-kapitoly-z-prepravy-a-logistiky-vi/>
- Rožek, P.; Rathouský, B. (2023). *Vybrané kapitoly z přepravy a logistiky IV – mezinárodní námořní přeprava a přeprava nebezpečných věcí* [online]. Praha: VŠE. ISBN 978-80-245-2505-1. Dostupné z: <https://oeconomica.vse.cz/publikace/vybrane-kapitoly-z-prepravy-a-logistiky-iv>
- Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Mezinárodní úmluvy o bezpečnosti lidského života na moři (SOLAS), 1974, a o přístupu Československé socialistické republiky k Protokolu 1978 k Mezinárodní úmluvě o bezpečnosti lidského života na moři, 1974. In: *Sbírka mezinárodních smluv České republiky*. 2025. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-52>
- Tender Systems*. Amendments to the IMDG Code – Amendment 38-16 [online]. [cit. 2025-10-31]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001400/zakazka/223001>
- United Nations*. International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974 [online]. [cit. 2025-07-24]. Dostupné z: <https://treaties.un.org/pages/showDetails.aspx?objid=08000002800ec37f>

4. Seznam obrázků

Obr. 1	Značka pro kusy obsahující omezená množství	39
Obr. 2	Značka pro kusy obsahující omezená množství podle Technických pokynů ICAO	39
Obr. 3	Značka pro vyňatá množství	42
Obr. 4	Zvláštní označení pro radioaktivní materiál	57
Obr. 5	Značka pro látky znečišťující moře	57
Obr. 6	Orientační šipky	58
Obr. 7	Značka pro lithiové baterie	59
Obr. 8	Příklady vzorů bezpečnostních značek	59
Obr. 9	Velká bezpečnostní značka pro radioaktivní látky třídy 7	61
Obr. 10	Přípustné podoby označování UN čísla	62
Obr. 11	Značka pro přepravu zahřátých látek	63
Obr. 12	Výstražná značka pro zaplynovanou jednotku	70
Obr. 13	Výstražná značka udušení	70
Obr. 14	Příklad separace „ <i>dále od</i> “ na kontejnerové lodi	88
Obr. 15	Příklad separace „ <i>odděleně od</i> “ na kontejnerové lodi	89
Obr. 16	Příklad separace „ <i>odděleno celým skladištěm nebo nákladovým prostorem od</i> “ na kontejnerové lodi	89
Obr. 17	Příklad separace „ <i>odděleně od</i> “ na RO-RO lodi	96
Obr. 18	Příklad separace „ <i>odděleno celým skladištěm nebo nákladovým prostorem od</i> “ na RO-RO lodi	96

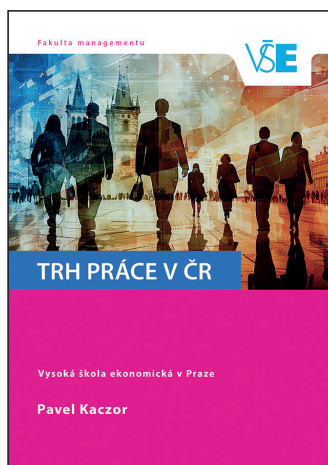
Z produkce Nakladatelství Oeconomica

více informací na <https://oeconomica.vse.cz/>

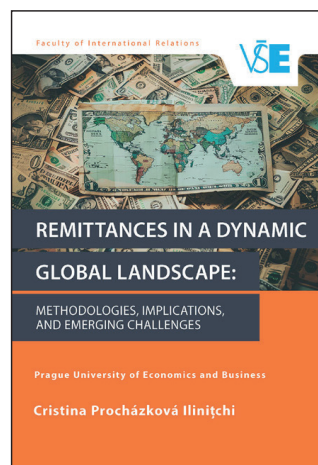
Filip Hon a kolektiv:
**Teorie demografických
projekcí (e-kniha)**

ISBN 978-80-245-2552-5,
1. vydání v el. podobě, 2025,
65 stran, zdarma ke stažení

Pavel Kaczor:
Trh práce v ČR

ISBN 978-80-245-2513-6,
1. vydání, 2024, 216 stran,
401 Kč

**Cristina Procházková
Iliničhi: Remittances
in a Dynamic Global
Landscape**

ISBN 978-80-245-2511-2,
VŠE, 1. vydání, 2024,
238 stran, 496 Kč

Název

Autor

Vydavatel

Doporučeno

Vydání

Návrh obálky

Počet stran

DTP

Sazba

**Vybrané kapitoly z přepravy a logistiky VII
(Přeprava nebezpečných věcí námořní dopravou)**

Ing. Bedřich Rathouský, Ph.D.

Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica

pro magisterské studium na VŠE v Praze

1. vydání v elektronické podobě

Daniel Hamerník, DiS.

105

Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica

autor

Tato publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

ISBN 978-80-245-2567-9

DOI: 10.18267/tb.2025.rat.2567.9

<https://doi.org/10.18267/tb.2025.rat.2567.9>

Zdarma ke stažení